

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Nuorten asuminen 2025

Kyselytutkimus

Ympäristöministeriön julkaisuja 2026:25

Nuorten asuminen 2025

Kyselytutkimus

Tomi Ronkainen, Riitta Kuhno

Ympäristöministeriö Helsinki 2026

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Ympäristöministeriö

CC BY-NC-SA 4.0

ISBN pdf: 978-952-361-071-2

ISSN pdf: 2490-1024

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2026

Nuorten asuminen 2025 Kyselytutkimus

Ympäristöministeriön julkaisuja 2026:25		Teema	Asuminen
Julkaisija	Ympäristöministeriö		
Tekijä/t	Tomi Ronkainen, Riitta Kuhno		
Kieli	suomi	Sivumäärä	105

Tiivistelmä

Tutkimuksessa tarkastellaan 18–29 vuotiaiden nuorten asemaa asuntomarkkinoilla, heidän nykyistä asumistilannettaan ja asumistyytyväisyyttään sekä asumiseen liittyviä tavoitteita, toiveita, haasteita ja asenteita. Tutkimus on toteutettu valtakunnallisena kyselytutkimuksena push-to-web-menetelmällä. Aineisto kerättiin vuonna 2025, ja siihen vastasi 1 527 Manner Suomessa asuvaa nuorta.

Tulosten mukaan nuoret aikuiset asuvat pääosin vuokralla: itsenäisesti asuvista 81 prosenttia on vuokra-asujia. Vuokra-asumisen osuus on kasvanut ja omistusasunnossa asuvien osuus pienentynyt. Omistusasunnossa asuu 12 prosenttia vastaajista, ja omistusasuminen on yleisintä vanhimmissa ikäryhmissä. Yksin asuvien osuus on laskenut edellisestä tutkimuskerrasta, kun taas lapsettomien pariskuntien osuus on kasvanut. Vanhempien luona asuvien nuorten osuus on vakiintunut alle viidennekseen.

Asunnon etsimistä vaikeuttavat erityisesti korkea vuokrataso, kilpailu vuokra-asunnoista ja vuokravakuuden suuruus. Syrjintää asunnonhaussa kokee vain pieni osa nuorista, mutta se on muuta väestöä yleisempää vieraskielisten keskuudessa. Valtaosa nuorista on tyytyväinen nykyiseen asumiseensa, mutta asuntoon ja asumismenoihin liittyvät huolet ovat lisääntyneet. Asumismenoista selviytyminen on heikentynyt erityisesti vuokralla asuvien, yksinasuvien ja opiskelijoiden keskuudessa.

Asumistilanne siirtää lasten hankkimista aiempaa useammin. Taloudellinen epävarmuus, kohonneet asumiskustannukset ja vaikeudet löytää tarkoituksenmukainen asunto hidastavat nuorten itsenäistymistä. Vanhempien ja sukulaisten taloudellinen tuki on edelleen yleistä, ja lähes puolet nuorista on saanut asumiseensa taloudellista apua viimeisten viiden vuoden aikana.

Nuorten asumistoiveet painottuvat omakotiasumiseen ja kaupunkimaisiin ympäristöihin, mutta myös maaseutumaisen asumisen mieluisuus on kasvanut. Asuinympäristön sijainti, mielikuva, palvelujen saavutettavuus ja luonnonläheisyys ovat keskeisiä asumisvalintoihin vaikuttavia tekijöitä.

Asiasanat asuminen, nuoret aikuiset, asuntomarkkinat, asuntopolitiikka, kyselytutkimus

ISBN PDF 978-952-361-071-2 **ISSN PDF** 2490-1024

Julkaisun osoite <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-071-2>

Ungas boende 2025 Enkätundersökning

Miljöministeriets publikationer 2026:25	Tema	Boende
Utgivare	Miljöministeriet	
Författare	Tomi Ronkainen, Riitta Kuhno	
Språk	finska	Sidantal 105

Referat

Undersökningen gäller unga mellan 18 och 29 år och deras ställning på bostadsmarknaden, deras nuvarande boende, hur nöjda de är med boendet och deras önskemål, förhoppningar, problem och åsikter gällande boende. Undersökningen har gjorts som en riksomfattande enkätundersökning med hjälp av push-to-web-datainsamlingsmetoden. Enkäten besvarades av 1 527 unga bosatta på fastlandet. Materialet samlades in under år 2025.

Enligt resultaten bor unga vuxna huvudsakligen i hyreslägenhet : av de som bor självständigt är 81 procent hyresgäster . Den andel som hyr har ökat medan den andel som äger sin bostad har minskat. Av de som svarade bor 12 procent i ägarbostäder, och ägarboende är vanligast i de äldsta åldersgrupperna. Andelen personer som bor ensamma har sjunkit sedan förra undersökningen, medan andelen barnlösa par har stigit. Andelen unga som bor hos sina föräldrar har förblivit under en femtedel.

Det har blivit svårare att hitta en bostad framför allt på grund av den höga hyresnivån, tävlan om hyreslägenheter och storleken på hyresgarantin. Endast en liten andel av de unga upplever diskriminering när de söker bostad, men det är vanligare bland personer som har ett främmande språk som modersmål. Merparten av de unga är nöjda med sitt nuvarande boende, men oron kring boendet och boendeutgifterna har ökat. Möjligheterna att klara av boendekostnaderna har försämrats särskilt bland personer som hyr, bor ensamma och är studerande.

Boendesituationen leder oftare än tidigare till att man skaffar barn senare. Ekonomisk osäkerhet, förhöjda boendekostnader och svårigheter att hitta en ändamålsenlig lägenhet gör att unga blir självständiga senare. Det är fortfarande vanligt med ekonomiskt stöd från föräldrar eller släktingar, och nästan hälften av de unga har fått ekonomiskt stöd för sina boendeutgifter under de senaste fem åren.

I de ungas boendeönskemål betonas boende i eget hus och stadsmiljö, men det har också blivit populärare att bo på landsbygden. Centrala faktorer som påverkar valet av boende är dess läge, uppfattningen om det, hur tillgänglig servicen är och hur nära det är till naturen.

Nyckelord	boende, unga vuxna, bostadsmarknaden, bostadspolitik, enkätundersökning		
ISBN PDF	978-952-361-071-2	ISSN PDF	2490-1024
URN-adress	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-071-2		

Young people and housing 2025 Survey

Publications of the Ministry of the Environment 2026:25	Subject	Housing
Publisher	Ministry of the Environment	
Author(s)	Tomi Ronkainen, Riitta Kuhno	
Language	Finnish	Pages 105

Abstract

The survey examines the position of young people aged 18–29 years in the housing market, their current housing situation and how satisfied they are in terms of housing, and the objectives, wishes, challenges and attitudes related to housing. The study was conducted as a national survey by using the push to web method. The data was collected in 2025, and 1,527 young people living in Mainland Finland responded to the survey.

Based on the results, young adults mostly live in rental housing: 81 per cent of young people living on their own rent their homes. The share of rental housing has increased and the share of those living in owner-occupied homes has decreased. 12 per cent of the respondents live in owner-occupied homes, most of them representing the oldest age categories. The share of those living alone has decreased from the previous survey, while the share of couples without children has increased. The share of young people living with their parents is less than a fifth, which is about the same as before.

The main reasons why it may be difficult to find a dwelling are high rents, competition for rental dwellings and the amounts of security deposits. Only a small percentage of young people have experienced discrimination when seeking housing, but this is more common among foreign language speakers. The majority of young people are satisfied with their housing situation, but concerns related to dwellings and housing costs have increased. Coping with housing costs has become increasingly difficult especially among those living alone or in rental housing and among students.

More often than before, the housing situation also delays having children. Economic uncertainty, higher housing costs and difficulties in finding a suitable dwelling also make it more difficult for young people to start independent living. Financial support from parents and relatives is still common: in the past five years almost a half of the young people received financial assistance to housing.

Young people's wishes related to housing focus on owner-occupied homes and urban environments, but living in a rural environment has also become increasingly attractive. The location of the living environment, image and access to services and nature are among the key factors influencing housing choices.

Keywords	housing, young adults, housing market, housing policy, survey		
ISBN PDF	978-952-361-071-2	ISSN PDF	2490-1024
URN address	https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-361-071-2		

Sisältö

Esipuhe	8
1 Johdanto	9
1.1 Tutkimuksen tarkoitus ja sisältö	9
1.2 Raportin sisältö.....	10
2 Tutkimusasetelma	11
2.1 Tutkimuksen toteutus	11
2.2 Tutkimuksen tilastollinen merkitsevyys.....	12
2.3 Vastaajien taustatietoja	12
2.3.1 Asuinalue ja asunnon sijainti.....	15
2.4 Vastaajien asumistilanne	16
2.4.1 Asutuskuntatyyppi	16
2.4.2 Talotyyppi.....	21
2.4.3 Asunnon koko.....	23
2.4.4 Tyytyväisyys nykyiseen asumiseensa.....	24
3 Nuorten itsenäistyminen ja sen haasteet	27
3.1 Omaan kotiin muuttaminen ja muuton motiivit	27
3.2 Asunnon etsimiseen liittyvät ongelmat	30
3.3 Asumistilanne ja perheen perustaminen	33
3.4 Syitä vanhempien luona asumiseen ja itsenäistymisen vaikeudet.....	34
3.4.1 Vanhempien luona asumisen syyt	34
3.4.2 Itsenäistymiseen liittyvät haasteet.....	35
3.5 Asunnottomuus.....	36
3.6 Ohjaamon tai muun matalan kynnyksen palvelun käyttö.....	38
4 Aikeet muuttaa ja ostaa asunto	40
4.1 Muuttoaikeet ja syyt siihen.....	40
4.1.1 Muuton syyt lapsuudenkodissa asuvien osalta	43
4.2 Omistusasuminen	44
5 Asumisen kustannukset	49
5.1 Omat tai talouden tulot.....	49
5.1.1 Yksin asuvat tai yksin omasta taloudestaan vastaavat.....	49
5.1.2 Jonkun toisen kanssa asuvat, eivät vastaa yksin omasta taloudestaan.....	50

5.2	Asumismenot ja niistä selviytyminen	51
5.2.1	Asumismenot	51
5.2.2	Asumismenoista selviytyminen	52
5.2.2.1	Yksin asuvat ja taloudestaan yksin vastaavat	52
5.2.2.2	Taloutta toisen kanssa jakavat	52
5.2.3	Sosiaaliturvaleikkausten vaikutukset asumismenoista selviytymiseen ja asumismenoista selviytymisen keinot	54
5.2.4	Laskelmat asuntomenoista	58
5.3	Taloudellinen tuki vanhemmilta ja sukulaisilta	58
6	Asumistoiveet	61
6.1	Omakotitalo, rivitalo vai kerrostalo	61
6.2	Asumiseen liittyviä asenteita	64
6.3	Asuntoon liittyvät huolet	66
6.4	Kaupunkiin vai maaseudulle	66
6.5	Asumistoiveisiin liittyviä asenteita	69
7	Segmentointi	72
7.1	Segmentointimenetelmät ja tekninen toteutus	72
7.2	Segmentit ja niiden kuvaukset	75
7.2.1	Segmentti 1: Omistusasumista kannattavat ja palveluja haluavat kaupunkiasujat	75
7.2.2	Segmentti 2: Ekologiset kimppa- ja soluasuntoasujat	77
7.2.3	Segmentti 3: Maaseudun omistusasujat	79
7.2.4	Segmentti 4: Huolestuneet kaupunkiasujat	81
7.2.5	Segmentti 5: Maaseudun huolestuneet vuokra-asujat	83
7.2.6	Segmentti 6: Itsenäiset kerrostalon vuokra-asujat	85
8	Yhteenveto ja johtopäätökset	88
8.1	Yhteenveto	88
8.2	Johtopäätökset	89
	Liitteet	91
	Liite 1. Saatekirje	91
	Liite 2. Kyselylomake	92
	Lähteet	105

ESIPUHE

Tämä nuorten asumista koskeva tutkimus on osa pidempää jatkumoa. Nuorten asumista sekä siihen liittyviä tavoitteita, toiveita ja haasteita on selvitetty aiemmin 2000-luvulla vuosina 2005, 2010, 2014 ja 2020. Myös 1990-luvulla nuorten asumista on selvitetty vastaavalla tavalla kaksi kertaa, vuosina 1991 ja 1995. Lähes samankaltaisina toistuvien selvitysten avulla voidaan tarkastella, miten nuorten asuminen ja sitä koskevat tavoitteet ja toiveet ovat ajan myötä muuttuneet.

Tässä kyselytutkimuksessa tarkastellaan nuorten aikuisten asemaa asuntomarkkinoilla, nykyistä asumista sekä asumiseen liittyviä tavoitteita, toiveita, haasteita ja mielenkiintoja. Tuloksia on vertailtu soveltuvien osien aiempien nuorten asumista kartoittaneiden kyselytutkimusten tuloksiin. Kyselyn tuloksia voidaan käyttää päätöksenteon tukena sekä nuorten tarpeita vastaavien asumismahdollisuuksien kehittämisessä. Kyselyn kohderyhmänä olivat 18–29-vuotiaat Manner-Suomessa asuvat nuoret aikuiset. Tutkimuksen otos painotettiin kohderyhmää edustavaksi sukupuolen, iän, asuinalueen ja äidinkielen mukaan.

Nuoruus on elämänvaihe, johon kuuluu erilaisia muutoksia, jotka liittyvät kiinteästi asumiseen ja asuinpaikan muutoksiin: kotoa muutto, opiskelu, valmistuminen, työllistyminen, parisuhteen muodostaminen ja perheellistyminen. Tästä syystä on tärkeää, että meillä on tuoretta tietoa siitä, miten nuoret asuvat ja miten he itse kokevat oman asumisensa nyt ja tulevaisuudessa. Tämä raportti avaa monia mielenkiintoisia näkökulmia muun muassa nuorten asumistyytyväisyyteen, asunnon etsimiseen ja asumiskustannuksista selviytymiseen sekä asenteisiin erilaisia asumisen tapoja kohtaan.

Tämä kyselytutkimus on tehty ympäristöministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Nuorisoasuntoliitto NAL ry:n yhteistyönä. Kyselyn toteutti ja tulosraportin kirjoitti Iro Research Oy. Kyselytutkimuksen rahoittamiseen ovat osallistuneet ympäristöministeriö ja opetus- ja kulttuuriministeriö. Hankkeen ohjausryhmään ovat kuuluneet Hanna Kettunen ja Juha-Pekka Maijala ympäristöministeriöstä, Eija Kauniskangas opetus- ja kulttuuriministeriöstä sekä Katri Nokela (31.12.2025 asti), Hilma Sormunen (28.2.2025 asti) ja Tuulia Hongisto (1.1.2026 alkaen) Nuorisoasuntoliitto NAL ry:stä.

Hanna Kettunen
Huhtikuu 2026

1 Johdanto

1.1 Tutkimuksen tarkoitus ja sisältö

Nuorten asumista koskeva kyselytutkimus on osa pitkää, säännöllisesti toistuvaa seurantaa, jossa on tarkasteltu nuorten aikuisten asumistilannetta, asumisvalintoja ja asumiseen liittyviä asenteita 1990-luvulta lähtien. Aiemmat tutkimuskierrokset on toteutettu vuosina 1991, 1995, 2005, 2011, 2014 ja 2020. Toistuvan tutkimusasetelman avulla on mahdollista arvioida nuorten asumiseen liittyvien tekijöiden kehitystä ajassa ja tunnistaa pidemmän aikavälin muutostrendejä suomalaisessa yhteiskunnassa.

Nuorten asuminen sijoittuu usein elämänvaiheeseen, jota leimaavat koulutukseen, työelämään siirtymiseen, itsenäistymiseen ja perheen perustamiseen liittyvät muutokset. Näihin tekijöihin kytkeytyvät myös alueellinen liikkuvuus, kaupungistuminen sekä asumisen kustannuksiin ja asuntomarkkinoiden toimivuuteen liittyvät kysymykset. Viime vuosina nuorten asumiseen vaikuttavat yhä selvemmin myös asumiskustannusten nousu, epävarmuus toimeentulosta sekä erilaiset alueelliset erot asumismahdollisuuksissa.

Vuoden 2025 tutkimuksessa on pyritty säilyttämään mahdollisimman hyvä vertailtavuus aiempiin tutkimuskierroksiin, erityisesti vuosien 2011, 2014 ja 2020 kyselyihin. Samalla tutkimusta on täydennetty ajankohtaisilla teemoilla, jotka liittyvät nuorten taloudelliseen asemaan, asumismenoista selviytymiseen sekä asumisen merkitykseen elämänvalintojen kannalta. Tutkimuksessa tarkastellaan nuorten asumista sekä yksilötasolla että laajempina yhteiskunnallisena ilmiönä.

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää 18–29-vuotiaiden nuorten aikuisten asemaa asuntomarkkinoilla, heidän nykyistä asumistilannettaan ja asumistyytyväisyyttään sekä asumiseen liittyviä tavoitteita, toiveita, haasteita ja mielipiteitä. Erityistä huomiota kiinnitetään myös kieliryhmien välisiin eroihin sekä vieraskielisten nuorten asemaan asuntomarkkinoilla. Tuloksia verrataan aiempiin tutkimuskierroksiin, ja niiden avulla kartoitetaan asumiseen liittyvien tekijöiden muutosta ja jatkuvuutta.

Tutkimuksen on toteuttanut Iro Research Oy ympäristöministeriön, opetus- ja kulttuuriministeriön ja Nuorisoasuntoliitto NAL ry:n toimeksiannosta.

1.2 Raportin sisältö

Luvussa 2 kerrotaan tutkimuksen käytännön toteutuksesta ja kuvataan otos- ja tutkimusmenetelmät, tulosten tilastolliset merkitsevyysrajat sekä vastaajien taustatietoja.

Luvussa 3 kuvaillaan nuorten asumistilannetta tällä hetkellä ja yleistä tyytyväisyyttä asumistilanteeseensa. Luku 4 keskittyy nuorten itsenäistymiseen liittyviin haasteisiin. Samalla kartoitetaan motiiveja vanhempien luona asumiselle ja muuttoaikeita sekä omaan kotiin muuttamiseen vaikuttavia tekijöitä.

Luvussa 5 tarkastellaan nuorten mielipiteitä erilaisista asumismuodoista sekä asuntotyypeistä. Luku 6 kuvailee nuorten taloudellista asemaa ja asumisen kustannuksia sekä tarkastelee vanhemmilta saadun tuen muotoja.

Luvussa 7 käydään läpi nuorten toiveita, jotka liittyvät asumisympäristöön, asuntoihin ja erilaisiin muihin asioihin. Tässä luvussa tarkastellaan lisäksi, miten nuoret suhtautuvat kaupungissa sekä maaseudulla asumiseen.

Luvussa 8 esitetään kohderyhmän segmentoinnin tulokset sekä kuvataan segmentoinnin toteutus.

Luvussa 9 tehdään yhteenveto tutkimuksen tuloksista sekä esitetään johtopäätöksiä.

2 Tutkimusasetelma

2.1 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen kohderyhmänä ovat 18–29-vuotiaat Manner-Suomessa asuvat henkilöt. Kohdejoukko jaettiin suomen- ja ruotsinkieliseen sekä vieraskieliseen väestöön. Otos muodostettiin kahdella tiedonkeruutavalla: Digi- ja väestöviraston väestötietojärjestelmästä tehtiin otospoiminta yksinkertainen satunnaisotanta suomen- ja ruotsinkieliselle väestölle sekä vieraskielisille. Yhteensä otokseen poimittiin 14 500 henkilöä. Näille henkilöille lähetettiin tutkimuskutsu kirjeenä, jossa pyydettiin vastaamaan tutkimukseen netissä (push-to-web haastattelu). Muistutuskutsu lähetettiin tekstiviestillä niille kirjeotoksen henkilöille, joille löytyi puhelinnumero ja jotka eivät olleet vastanneet netissä kyselyyn määräaikaan mennessä. Lisäksi otosta täydennettiin Iro Research Oy:n kuluttajapaneelista tehdyllä otoksella.

Digi- ja väestöviraston poiminnan kohdehenkilölle lähetetyssä kutsukirjeessä oli kirjautumislinkki sekä yksilöllinen kirjautumistunnus tutkimuslomakkeelle. Kun vastaaja oli täyttänyt kyselyn, samalla kirjautumistunnuksella ei voinut kirjautua lomakkeelle uudestaan. Kutsukirjeessä kerrottiin myös tutkimuksen tarkoituksesta, sisällöstä, tietoturvasta, osoitelähteestä sekä vastaajan oikeuksista. Kirje meni kieli-ryhmän mukaan vastaajille joko suomen-, ruotsin- tai englanninkielisenä. Vieraskielisille vastaajille lähetettiin sekä suomen- että englanninkieliset kirjeet. Kyselyn alussa vastaaja saattoi valita vastauskielensä näistä kolmesta.

Lopullinen vastaajamäärä oli 1 527 vastaajaa. Kenttätyö alkoi 7.10.2025 ja päättyi 7.11.2025.

Vastaajat kiintiöitiin alueellisesti suuralueittain; Uusimaa, Etelä-Suomi, Länsi-Suomi ja Pohjois- ja Itä-Suomi sekä sukupuolen että vastaajan äidinkielen mukaan. Tutkimusaineisto on painotettu (oikaistu) sukupuolen, iän, kielen ja alueen mukaan väestöä edustavaksi.

2.2 Tutkimuksen tilastollinen merkitsevyys

Koko maan tuloksissa otoskoon suuruuden ja vastanneiden suuremman määrän vuoksi pienetkin erot tuloksissa ovat tilastollisesti merkitseviä. Aluekohtaisissa tai ikäryhmäkohtaisissa tuloksissa erojen tulee puolestaan olla hieman suurempia, jotta niistä muodostuu tilastollisesti merkitseviä.

Tulosten tilastollinen merkitsevyys tarkoittaa, että tuloksissa havaittu ero (esim. osaryhmien välillä tai vuosivertailussa) ei todennäköisesti johdu sattumasta, vaan se on tilastollisesti merkittävä tietyllä luottamustasolla. Virhemarginaali puolestaan kuvaa tulosten tarkkuutta ja kertoo, kuinka paljon tulokset voivat poiketa todellisesta arvosta otantavirheen vuoksi.

Keskiarvojen tilastolliseen merkitsevyyteen vaikuttavat otoksen koko sekä vastausten varianssi, joten mitään yleispätevää erojen suuruutta, jonka jälkeen ero olisi tilastollisesti merkitsevä, ei voida ilmoittaa. Käytännössä kuitenkin kokonaisuaineistossa eri vuosia verrattaessa, keskiarvojen eron tulee olla suurempi kuin 0,08 yksikköä (asteikkoarvoa), jotta ero olisi tilastollisesti merkitsevä.

Tulosten virhemarginaali prosentituloksille on määritettävissä tarkemmin. Virhemarginaaliin vaikuttaa tässäkin otoksen koko ja saatu tulos. Kokonaisuaineiston (N=1527) virhemarginaali on suurimmillaan 2,5 prosenttiyksikköä suuntaansa (95 % luottamustasolla). Vuosivertailussa vuoden 2020 tuloksiin tilastollinen virhemarginaali on noin 3,6 prosenttiyksikköä suuntaansa.

2.3 Vastaajien taustatietoja

Vastaajakunnan rakenne edustaa iän, sukupuolen ja asuinalueen sekä äidinkielen mukaan kohderyhmän väestöä. Vertailussa aiempaan 2020 vuoden tutkimuksen taustaryhmiin huomataan muutamia eroja.

Nyt suomenkielisiä vastaajia on 82 % otoksesta, vuonna 2020 osuus oli 88 % ja vastaavasti muun kuin suomen- tai ruotsinkielisiä on 13 % (vuonna 2020 7 %).

Työmarkkina-asemaksi oli mahdollista valita useampia vaihtoehtoja. Nyt vastaajissa on opiskelijoita hieman enemmän ja vakituisessa työsuhteessa olevia vähemmän kuin viisi vuotta sitten.

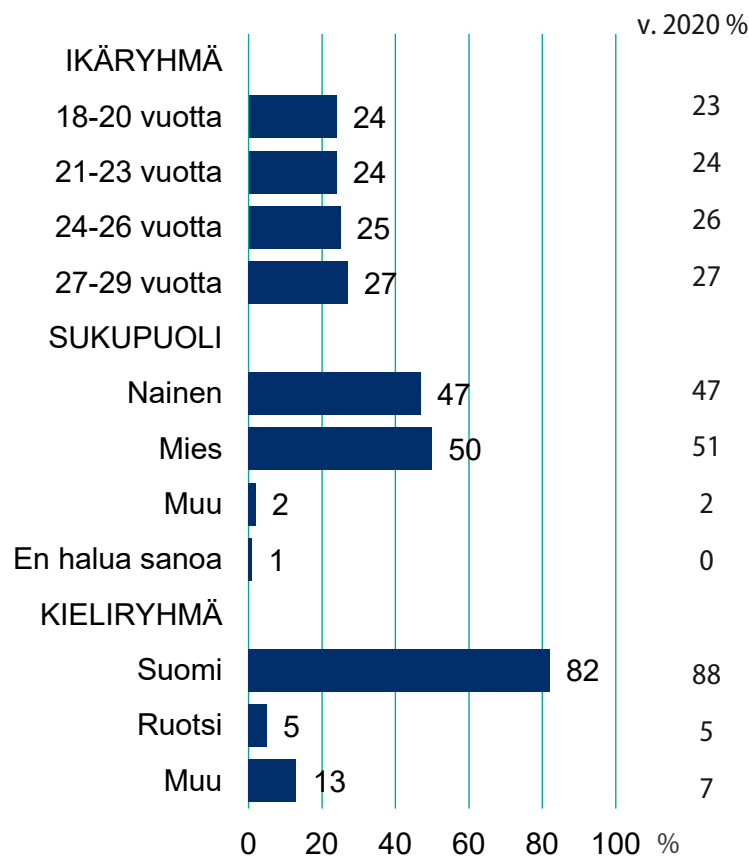
Vastaajista lähes neljännes (24 %) on jossakin muussa työmarkkina-asemassa kuten työttömänä (14 %), varusmies- tai siviilipalveluksessa (2 %) tai äitiys-/isyys/vanhempainvapaalla (2 %). Työttömien osuus on kaikkien vastaajien osalta kasvanut vuoden 2020 tasosta neljä prosenttiyksikköä.

Selkeitä muutoksia on vastaajien asumistilanteessa. Yksin asuvia on 36 %, joka on peräti 11 prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisessä tutkimuksessa. Vanhemman tai vanhempien kanssa asuvia on 18 % (vuonna 2020 15 %), pariskuntia ilman lapsia on 29 % (vuonna 2020 24 %) ja lapsiperheitä 5 % (vuonna 2020 7 %).

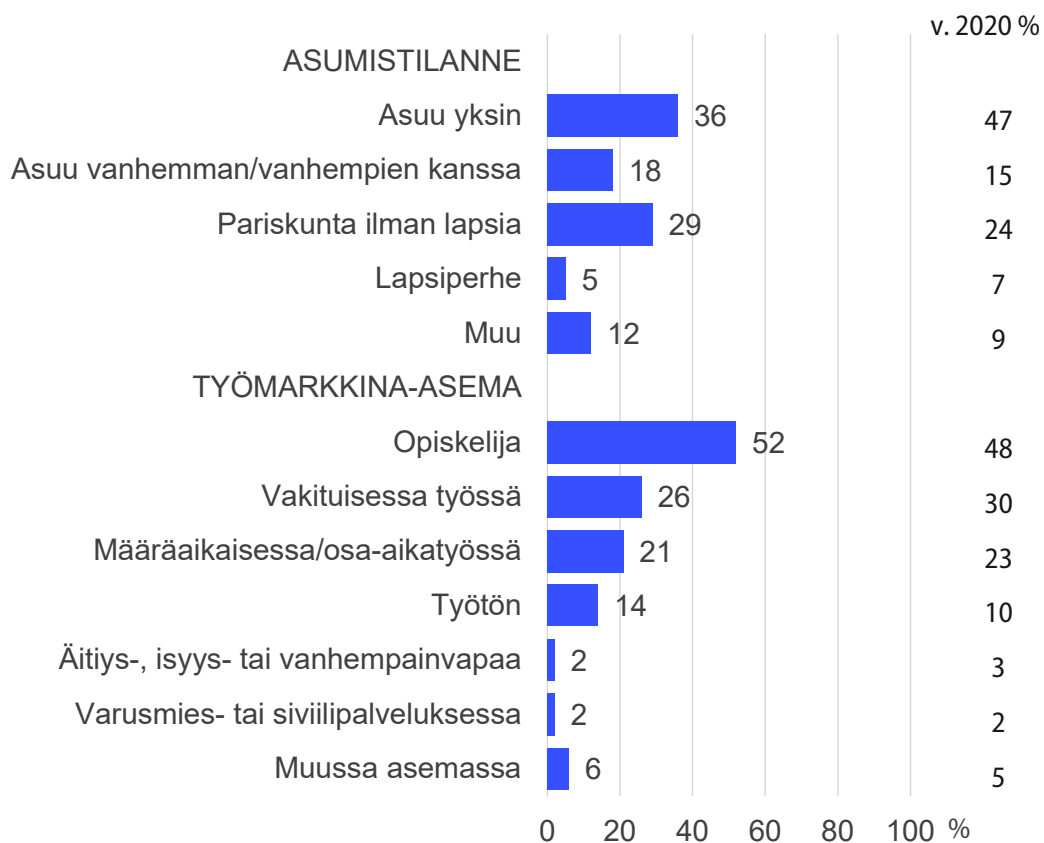
Suuralueittain tai asuinalueen tyyppissä ei ole merkittäviä muutoksia verrattuna edelliseen tutkimukseen.

Kuviossa 1, 2 ja 3 on esitetty vastaajien taustatietoja.

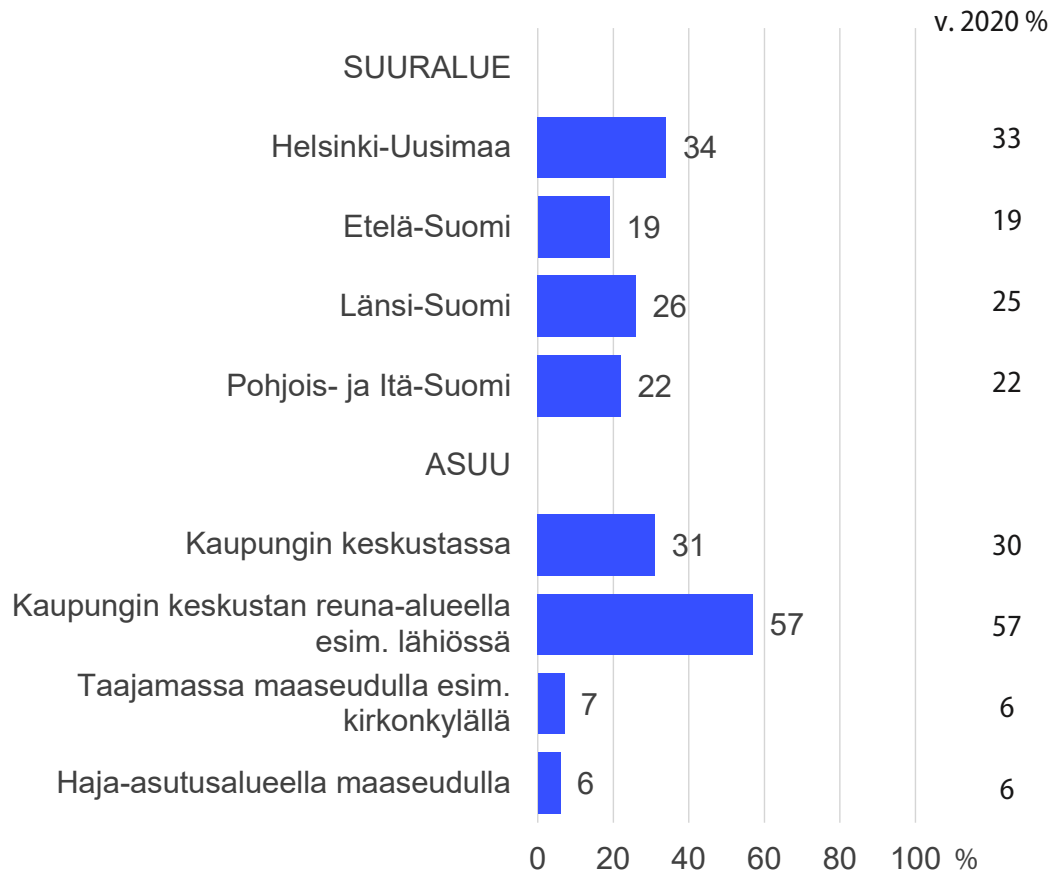
Kuvio 1. Vastaajien taustatietoja. Ikäryhmä, sukupuoli ja kieliryhmä vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 2. Vastaajien taustatietoja. Asumistilanne ja työmarkkina-asema vuosina 2020 ja 2025.

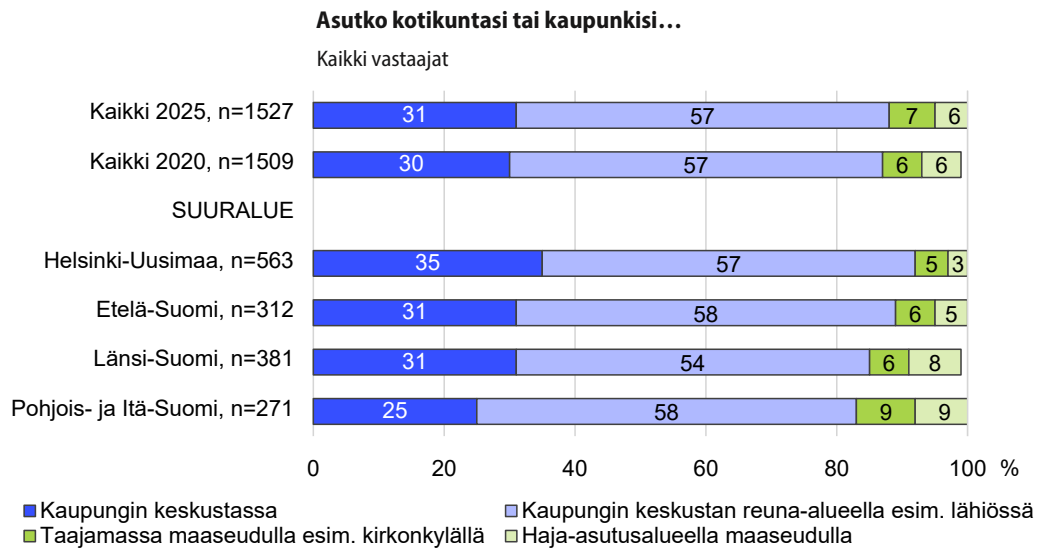
Kuvio 3. Vastaajien taustatietoja. Suuralue ja asuinpaikkakunnan tyyppi vuosina 2020 ja 2025.

2.3.1 Asuinalue ja asunnon sijainti

Vastaajat jakautuvat suuralueittain ja maakunnittain väestöosuuksia vastaavasti. Vieraskielisistä 43 prosenttia asuu Helsinki-Uudenmaan suuralueella (vuonna 2020: 57 %). Enemmistö vastaajista asuu asuinalueittain kaupungissa joko keskustassa (31 %) tai keskustan ulkopuolisella asuinalueella (57 %). Kaikilla suuralueilla yleisin asuinalue on kaupungin keskustan ulkopuolinen asuinalue. Maaseudulla asuu taajamassa 7 prosenttia ja haja-asutusalueella 6 prosenttia vastaajista. Eniten maaseutuasumista on Pohjois- ja Itä-Suomessa. Edelliseen tutkimuskierrökseen verrattuna asumisalueessa ei ole muutoksia. Seuraavassa kuviossa on esitetty asuinalueeseen ja asunnon sijaintiin liittyvää vertailua kaikkien vastaajien ja eri suuralueilla asuvien osalta.

Kuvio 4. Asunnon sijainti suuralueittain.

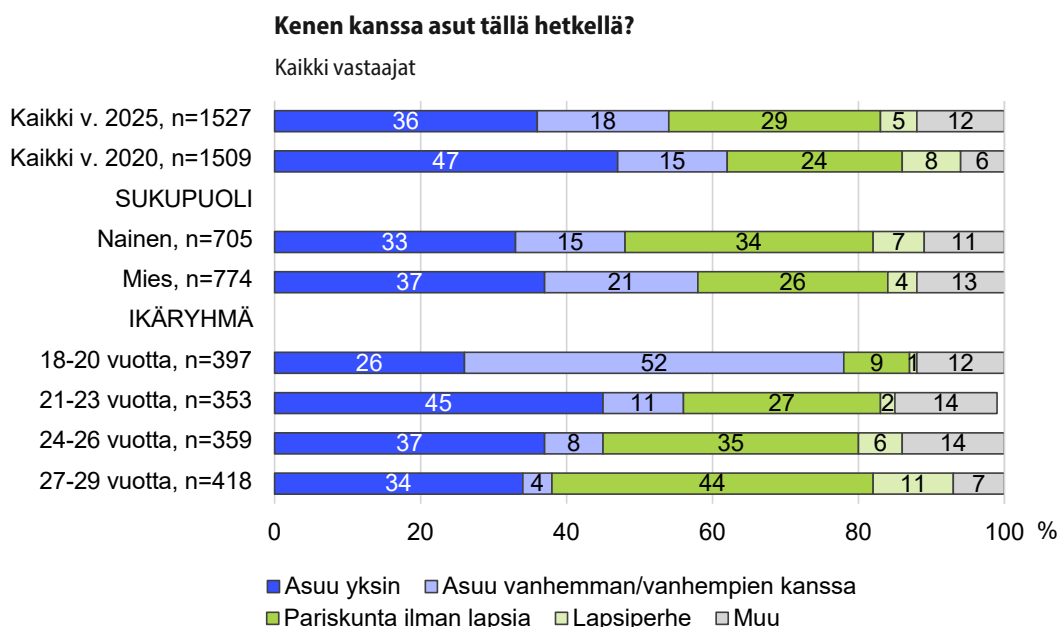

2.4 Vastaajien asumistilanne

Vastaajien asumistilanne ja asutokuntatyypit vaihtelevat vastaajaryhmän mukaan.

2.4.1 Asutokuntatyyppi

Suurimman asutokuntatyyppin muodostavat yksin asuvat (36 %), joiden osuus on laskenut vuoden 2020 mittauksesta 11 prosenttiyksikköä. Toiseksi suurimman asutokuntatyyppin muodostavat pariskunnat ilman lapsia (29 %), joiden osuus on noussut vuodesta 2020 5 prosenttiyksikköä. Vanhempien kanssa asuu 18 prosenttia ja lapsiperheitä on 5 prosenttia talouksista. Asutokuntien tyyppi vaihtelee merkittävästi ikäryhmien mukaan. 18–20-vuotiaista yli puolet asuu vanhempien kanssa ja sen sijaan 27–29-vuotiaista yli puolet on joko lapsiperheitä tai pariskuntia ilman lapsia. Miehet asuvat naisia useammin yksin ja myös vanhempien kanssa. Kuviossa 5 on esitetty asumistilanne sukupuolittain ja ikäryhmittäin.

Kuvio 5. Asumistilanne sukupuolittain ja ikäryhmittäin.

Aiempiin tutkimuskierroksiin vuosina 1991, 1995, 2005, 2010 ja 2020 nähden asuntokuntien tyyppien osuuksissa on tapahtunut suhteellisen isoja muutoksia. Eri-tyisesti yksin asuvien määrä nousi vuoden 2020 mittauksessa edellisestä vuoden 2014 tasosta, mutta nyt osuus laski lähelle vuoden 2014 tasoa. Vuonna 2014 kolmannes nuorista asui yksin, viimekertaisessa tutkimuksessa osuus oli 47 prosenttia ja nyt osuus on 36 prosenttia. Toinen merkittävä muutos on tapahtunut ilman lapsia asuvien pariskuntien osuudessa. Muutos on samansuuntainen kuin yksin asuvien kohdalla; osuus laski vuonna 2020 edellisestä mittauksesta, mutta nousi nyt takaisin samalle tasolle kuin vuonna 2014. Vanhempien kanssa asuvien osuus nuorten asuntokunnista on nyt vakiintunut alle 20 prosentin tason. Vielä 1990-luvulla nuorista yli neljännes asui vanhemman tai vanhempien kanssa, vuonna 2014 näin asui 18 prosenttia, vuonna 2020 15 prosenttia ja nyt 18 prosenttia. Lapsiperheiden osuus on laskenut selvästi pitkässä trendissä. Vuonna 1991 yli viidennes nuorten asuntokunnista oli lapsiperheitä, osuus laski alle viidennes vuosina 1995–2014. Vuoden 2020 mittauksessa osuus oli enää 8 prosenttia ja osuus laski vuoden 2025 tutkimuksessa 5 prosenttiin. Luokan muu asumistilanteen osuus kasvoi 12 prosenttiin, tähän lukeutuvat mm. kaverin luona tai vastaavassa tilanteessa asuvat.

Taulukko 1. Asumistilanteen kehitys 1991–2025, prosenttia.

Asumistilanne	1991	1995	2005	2010	2014	2020	2025
Asuu yksin	24	27	32	31	33	47	36
Asuu vanhemman kanssa	27	29	19	23	18	15	18
Pariskunta ilman lapsia	28	26	32	29	30	24	29
Lapsiperhe	22	18	18	17	17	8	5
Muu	–	–	–	–	–	6	12

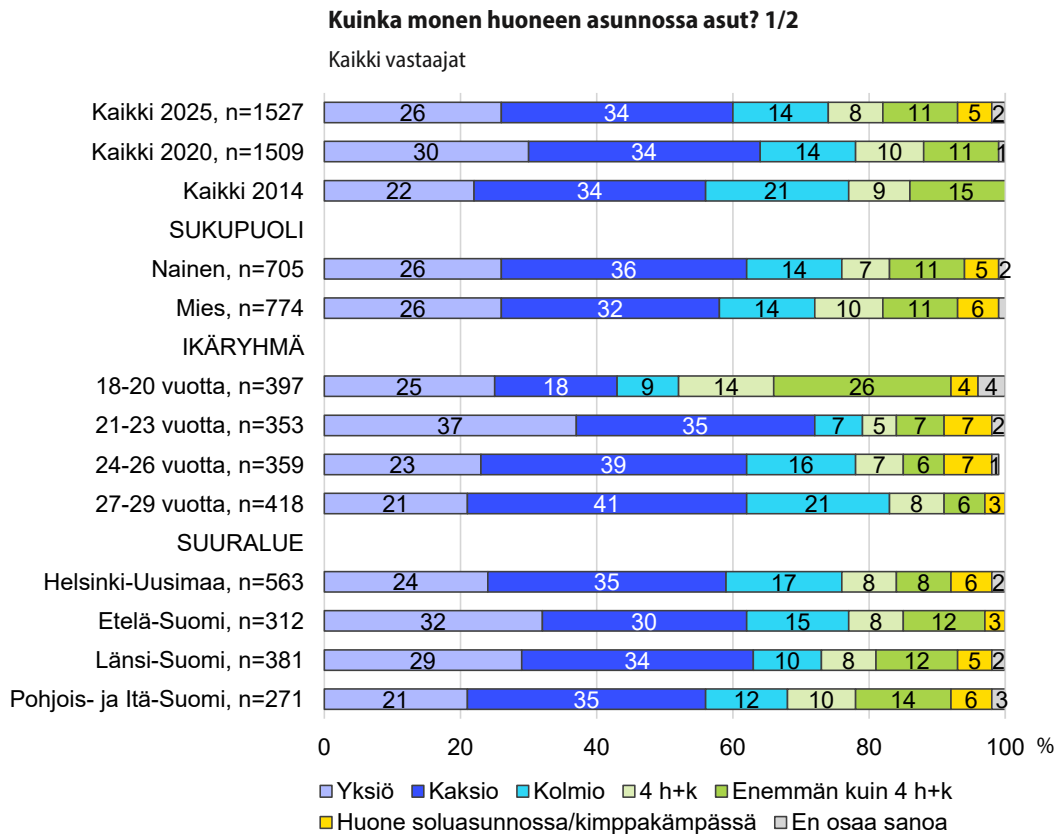
Nuoret aikuiset asuvat kaikista ikäryhmistä useimmin vuokra-asunnossa. Kyselyyn vastanneista itsenäisesti asuvista vastaajista (n=1263) 81 prosenttia asuu vuokralla. Osuus on noussut 4 prosenttiyksikköä vuodesta 2020. Omistusasunnossa asuu 12 prosenttia ja loppujen asunnon hallintaperuste on jokin muu. Omistusasunnossa asuvien nuorten osuus on laskenut 5 prosenttiyksikköä vuoteen 2020 verrattuna.

Kyselyn tuloksista voi havaita, että kotoa poismuuttaneiden nuorten omistusasunnossa asuminen on yleisempää 27–29-vuotiailla ja alle 24-vuotiaat asuvat pääosin vuokralla. Alueellisesti omistusasujien osuudessa on varsin vähän eroja suuralueittain, osuus vaihtelee 9 ja 15 % välillä. Myös vuokra-asujien osuus vastaajista vaihtelee suuralueittain samalla tavalla (78–86 % vastaajista). Sen sijaan kaupunki-maaseutu-akselilla näkyy selvemmin jako vuokra- ja omistusasunnoissa asujiin omistusasumisen ollessa hieman yleisempää maaseudulla, tosin vuokraasukkaiden osuus kasvoi maaseudulla selvästi vuoden 2020 tuloksen tasosta. Nyt myös maaseudulla vuokra-asuminen on yleisempää kuin omistusasunnossa asuminen.

Taulukko 2. Vuokra- ja omistusasuminen kaupungeissa ja maaseudulla vuosina 2020 ja 2025 (ei asu lapsuudenkodissa/ei asu vanhempien tai sukulaisten luona), prosenttia.

Asumismuoto	Kaikki vastaajat v. 2025	Kaikki vastaajat v. 2020	Asuu kaupungin keskustassa v. 2025	Asuu kaupungin keskustassa v. 2020	Asuu kaupungin keskustan reuna-alueella v. 2025	Asuu kaupungin keskustan reuna-alueella v. 2020	Asuu maaseudulla v. 2025	Asuu maaseudulla v. 2020
n=	1 263	1 277	467	437	699	733	97	107
Vuokralla	81	77	87	89	80	76	59	31
Omistamassaan asunnossa	12	17	7	9	14	18	25	46
Muu	7	5	6	2	7	5	16	23

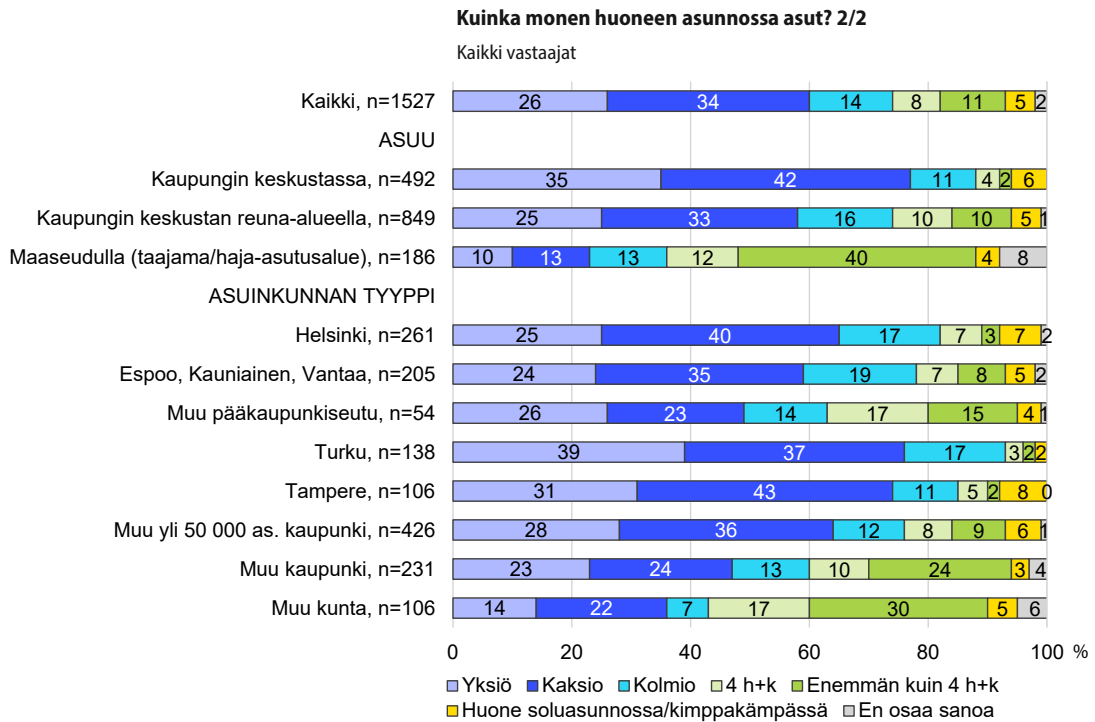
Kuvio 6. Asunnon huoneluku, sukupuoli, ikä ja suuralue.

Reilu neljännes nuorista asuu yksiössä ja reilu kolmannes kaksiossa. Edelliseen tutkimukseen verrattuna voidaan havaita, että yksiössä asuvien osuus on laskenut hieman ja kaksiossa osuvien osuus on pysynyt ennallaan. Kolmiossa asuvia on 14 prosenttia. Tätä suuremmissa asunnoissa asuvia on noin viidesosa. Alle 20-vuotiaat asuvat muita useammin suuremmissa asunnoissa. Tätä selittää se, että lähes puolet heistä asuu vanhempien tai sukulaisten luona. 21–23-vuotiailla yleisin huoneluku on yksiö ja vanhemmilla ikäryhmillä kaksio. 27–29-vuotiailla asunnon huonekokona korostuu myös kolmio.

Huoneluvultaan suurimmissa asunnoissa asuvat maaseudulla asuvat ja pienimmissä kaupunkien keskustassa, erityisesti Turussa asuvat.

Kuvio 7. Asunnon huoneluku, asuinpaikka ja -kunta.

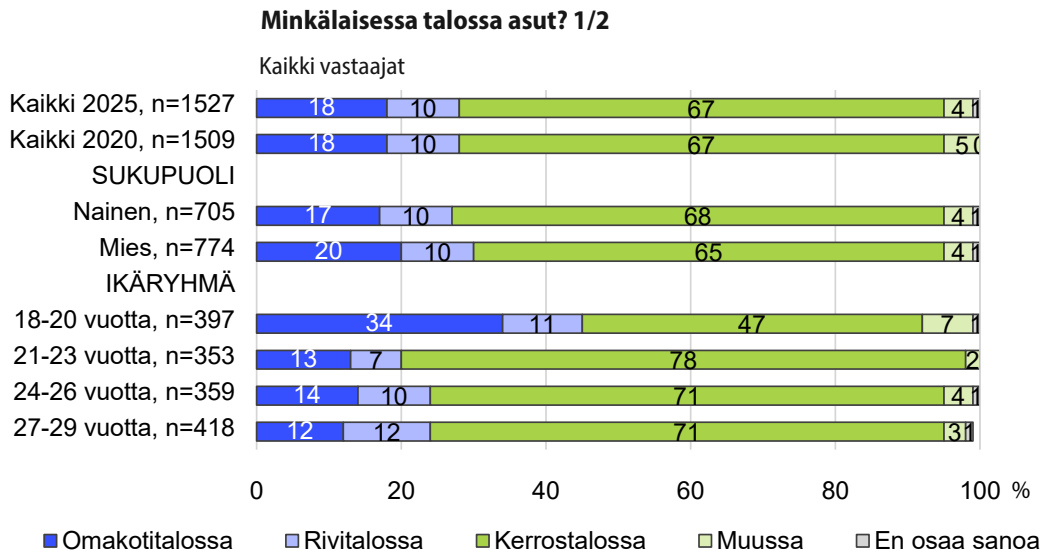

2.4.2 Talotyyppi

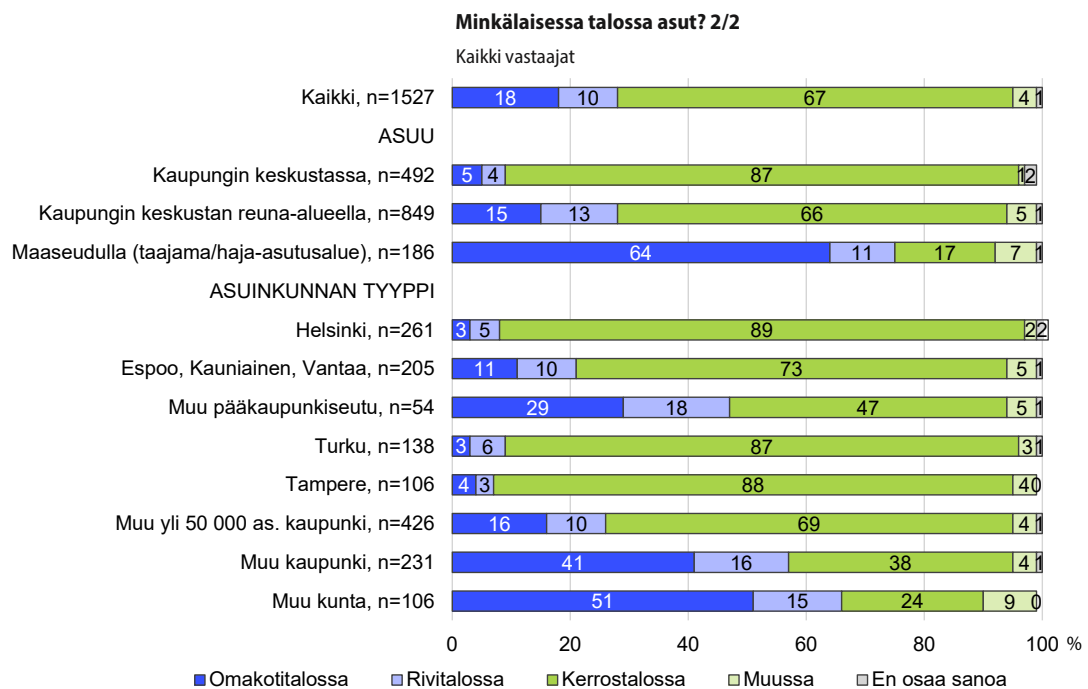
Kaksi kolmesta nuoresta asuu kerrostalossa, vajaa viidesosa omakotitalossa ja kymmenesosa rivitalossa. Lopuilla on jokin muu asumisjärjestely. Vuoden 2020 tuloksiin verrattuna tuloksissa ei ole muutoksia.

Talotyyppien suosio vaihtelee erityisesti iän, asuinalueen ja asuinkunnan mukaan. Nuoremmat ja maaseudulta olevat vastaajat asuvat useammin omakotitalossa. Helsingissä ja muissa isommissa kaupungeissa asuvat sen sijaan asuvat pääsääntöisesti kerrostaloissa. Vanhempien kanssa asuvista 58 prosenttia asuu omakotitaloissa. Kerrostaloasuminen on suosituin asumismuoto yksin asuvilla (86 %), ja lapsettomilla pariskunnilla (76 %) sekä myös lapsiperheillä (42 %).

Kuvio 8. Talotyyppi, sukupuoli ja ikä.

Kuvio 9. Talotyyppi, asuinpaikka ja asuinkunta.

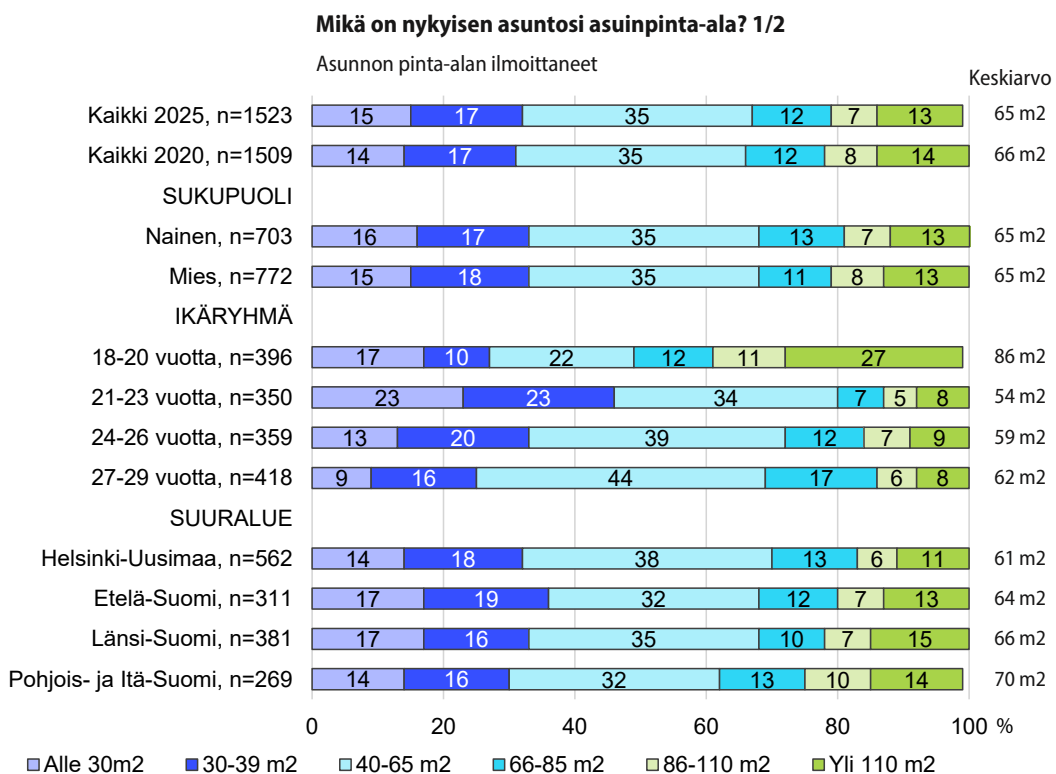

2.4.3 Asunnon koko

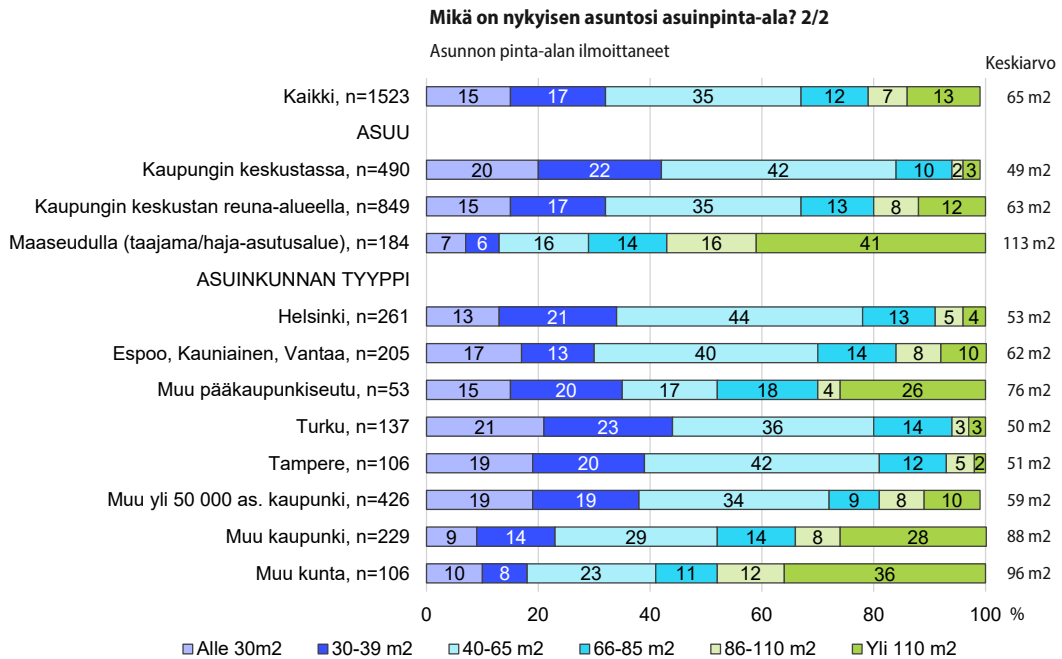
Tutkimuksen mukaan nuorten asunnon keskimääräinen neliökoko on 65 neliötä. Vuoden 2020 tutkimuksessa asunnon keskimääräinen neliökoko oli 66 neliötä. Nuorimmat kohderyhmään kuuluvat vastaajat asuvat muita useammin yli 110 neliömetrin asunnoissa ja 21–23-vuotiaat muita useammin alle 30 ja 30–39 neliömetrin asunnoissa. Nuorimpien ikäryhmien suuremmat asuntokoot johtunevat siitä, että he asuvat usein vielä vanhempien kanssa.

Kuvio 11 osoittaa, että maaseudun nuoret asuvat muita useammin yli 110 neliömetrin asunnoissa ja kaupunkikeskustojen nuoret muita useammin alle 30 neliömetrin asunnoissa. Asunnon keskimääräinen pinta-ala on suurimmillaan pienimmissä kaupungeissa ja kunnissa ja pienimmillään Helsingissä.

Kuvio 10. Asunnon koko, sukupuoli, ikä ja suuralue.

Kuvio 11. Asunnon koko, asuinpaikka ja asuinkunta.

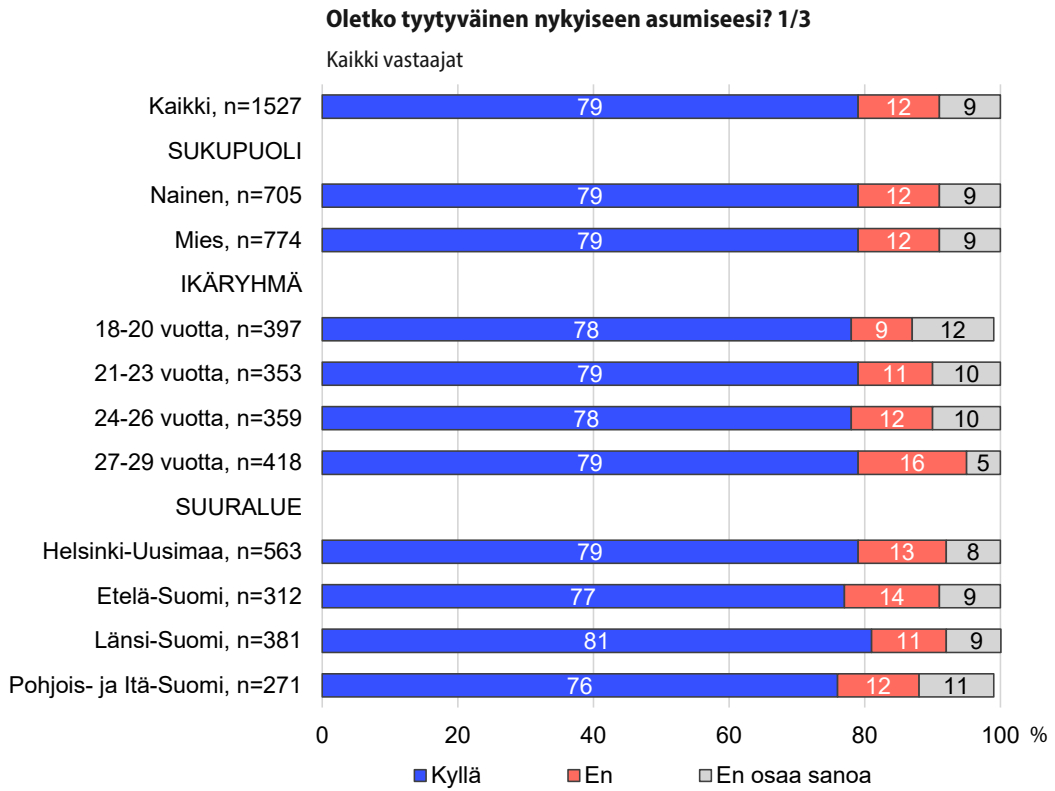

2.4.4 Tyytyväisyys nykyiseen asumiseensa

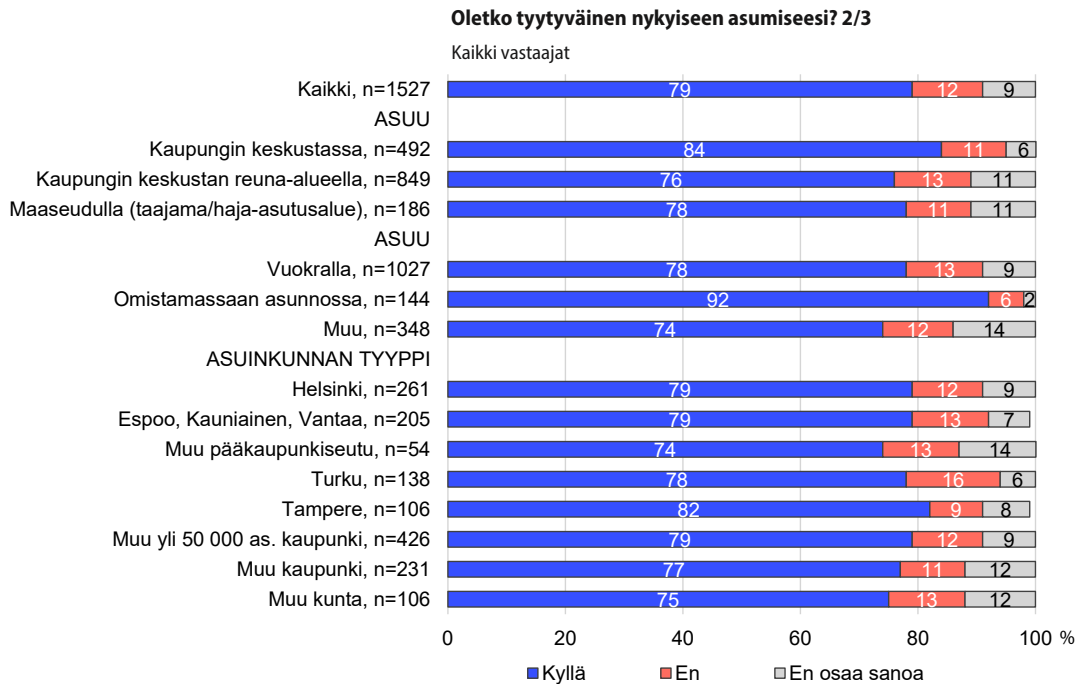
Noin neljä viidestä tutkimukseen osallistuneesta nuoresta on tyytyväinen nykyiseen asumiseensa. Vuoteen 2020 verrattuna tyytyväisyydessä ei ole tapahtunut suurta muutosta. Tyytyväisten osuus on suurempi kaupungin keskustassa sekä omistus-asunnossa asuvilla. Kuviot 12 ja 13 näyttävät, että tyytyväisyydessä ei ole muutoin kovin suuria eroja naisten ja miesten, eri-ikäisten tai asuinalueenkaan perusteella tehtävissä tarkasteluissa.

Kuvio 14 osoittaa, että myös erilaisissa talouksissa asuvat nuoret ja työmarkkina-asetmaltaan erilaisessa asemassa olevat nuoret ovat lähes yhtä tyytyväisiä asumiseensa tällä hetkellä.

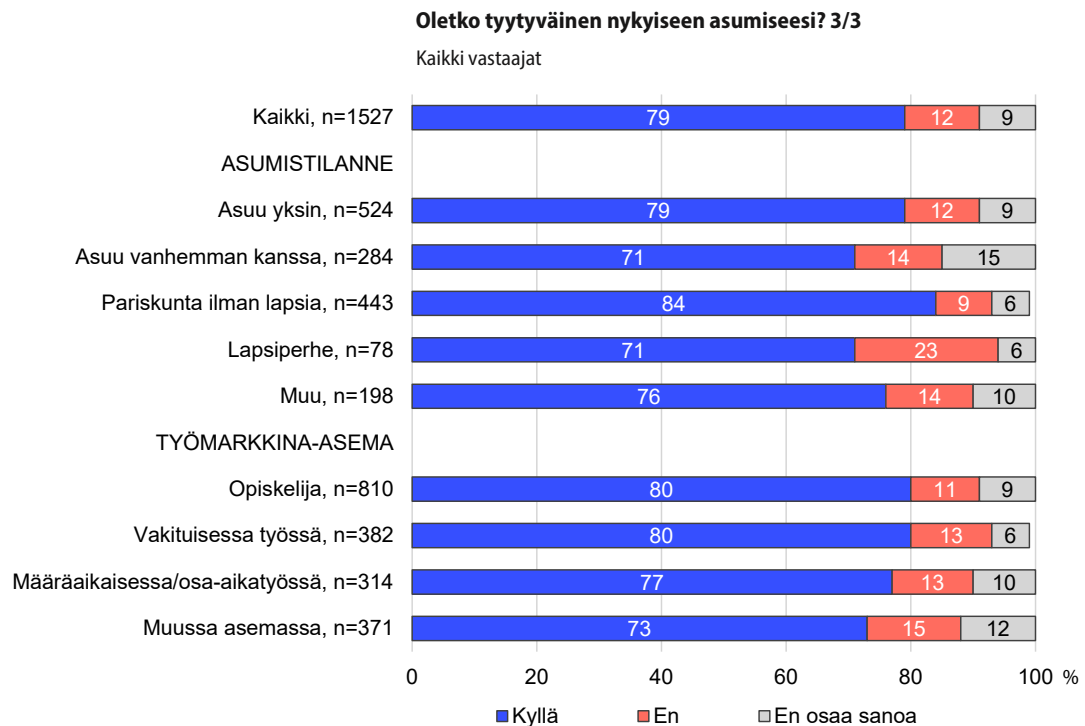
Kuvio 12. Asumistyytyväisyys, sukupuoli, ikä ja suuralue.

Kuvio 13. Asumistyytyväisyys, asuinpaikka, asuintyyppi ja asuinkunta. talouden tyyppi, työmarkkina-asema.

Kuvio 14. Asumistyytyväisyys, asumistilanne ja työmarkkina-asema.

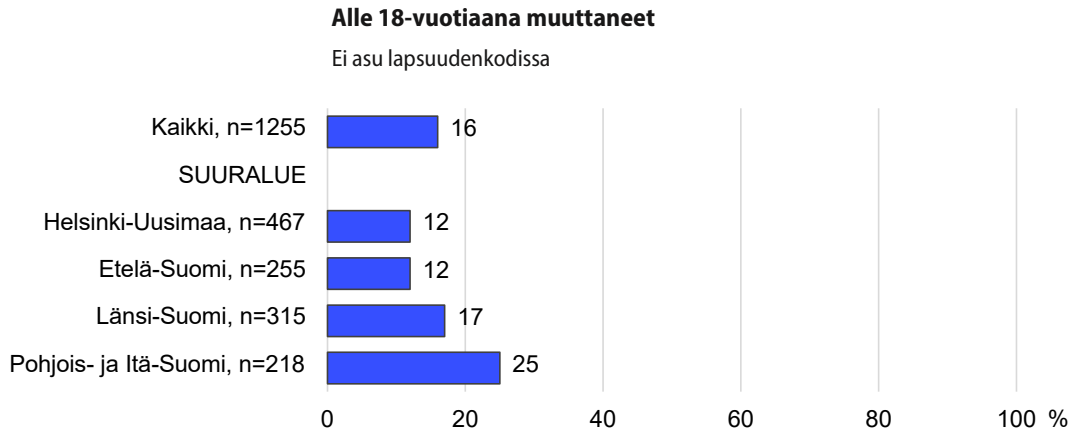
3 Nuorten itsenäistyminen ja sen haasteet

3.1 Omaan kotiin muuttaminen ja muuton motiivit

Vanhempien luota poismuuttaneita on vastaajista 82 prosenttia. Osuus on lähes samaa tasoa kuin vuonna 2020, jolloin lapsuudenkodista poismuuttaneiden osuus oli 85 prosenttia. Miehistä 21 prosenttia asuu edelleen lapsuudenkodissa. Naisissa osuus on pienempi, 15 prosenttia.

Lapsuudenkodista muuttaneiden keskimääräinen poismuuttoikä on 19 vuotta. Tämä on myös yleisin poismuuttoikä. Kaiken kaikkiaan 63 prosenttia poismuuttaneista on muuttanut ollessaan 18–20-vuotias. Tätä nuorempana on lapsuudenkodistaan muuttanut pois 15 prosenttia vastanneista ja vanhempana 21 prosenttia.

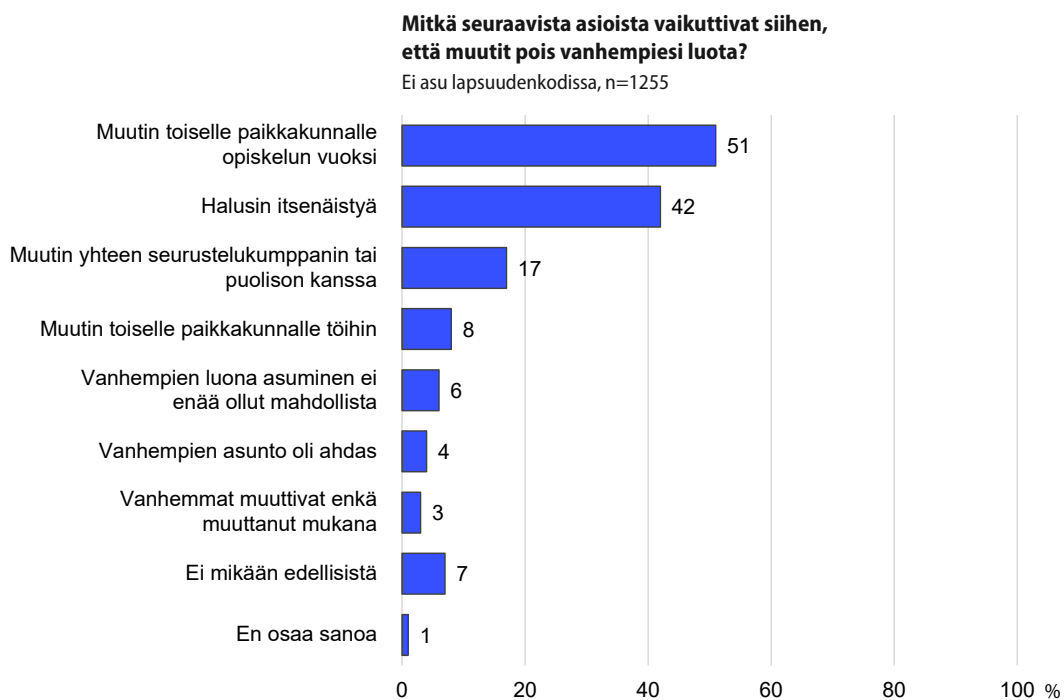
Alueiden välillä ei ole suurta eroa poismuuttamisen keskimääräisen iän osalta, se on kaikilla alueilla noin 19 vuotta. Pohjois- ja Itä-Suomessa poismuuttoikä on hieman alle 19 vuotta, muilla alueilla hieman yli 19 vuotta. Pohjois- ja Itä-Suomessa korostuu muihin alueisiin verrattuna erityisesti 16-vuotiaana muuttaneiden osuus. Alueellisia eroja saattaa selittää se, että pitempien välimatkojen ja koulutusmahdollisuuksien puuttumisen vuoksi pois lapsuudenkodista täytyy muuttaa jo toisen asteen opintoja varten. Kuviossa 15 on esitetty suuralueittain alle 18-vuotiaana lapsuudenkodistaan muuttaneiden osuudet.

Kuvio 15. Alle 18 -vuotiaana lapsuudenkodistaan pois muuttaneiden osuudet alueittain.

Keskeisimmät syyt poismuutolle olivat muutto opiskelun vuoksi (51 %) ja halu itsenäistyä (42 %). Seurustelukumppanin tai puolison kanssa yhteen muutto on poismuuton syynä selvästi alle viidesosalle (17 %). Vastaajat saivat valita poismuuton syyksi useamman syyn.

Vertailussa vuosien 2014, 2020 ja 2025 osalta voidaan huomata merkittävät muutokset tuloksissa. Itsenäistymisen halu on aiempaa selvästi alhaisempi poismuuton syy, osuus on laskenut 44 prosenttiyksikköä. Myös muutto seurustelukumppanin tai puolison kanssa yhteen sekä vanhempien ahdas asunto ovat muuton syynä laskeneet vuodesta 2020. Taulukossa 3 on esitetty poismuuton syitä verrattuna niitä edellisiin tutkimuksiin.

Kuvio 16. Poismuuton syyt.

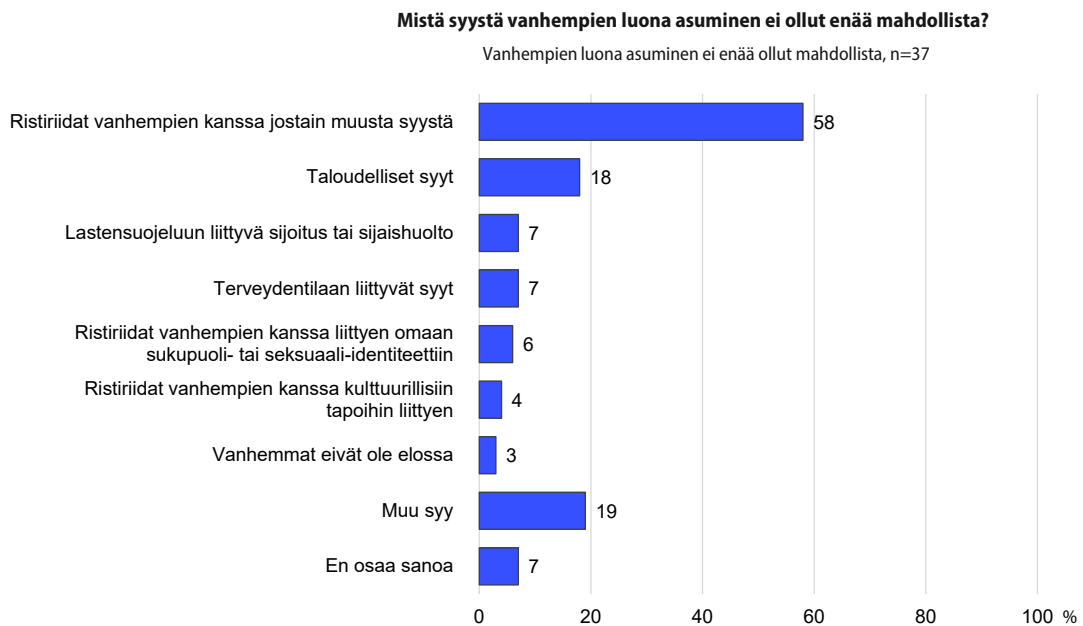

Taulukko 3. Poismuuton syyt 2014–2025. Ei asu lapsuudenkodissa, 2025 n=1 255, prosenttia.

Poismuuton syy	2014	2020	2025
Muutin toiselle paikkakunnalle opiskelun vuoksi	47	54	51
Halusin itsenäistyä	71	86	42
Muutin yhteen seurustelukumppanin tai puolison kanssa	28	24	17
Muutin toiselle paikkakunnalle töihin	11	14	8
Vanhempien luona asuminen ei ollut enää mahdollista	7	9	6
Vanhempien asunto oli ahdas	9	10	4
Vanhemmat muuttivat enkä muuttanut mukana	3	3	3

Lapsuudenkodista poismuuttaneista 6 prosenttia mainitsee yhdeksi syyksi sen, että asuminen vanhempien luona ei enää ollut mahdollista. Keskeisimpinä syinä tähän ovat ristiriidat vanhempien kanssa sekä taloudelliset syyt.

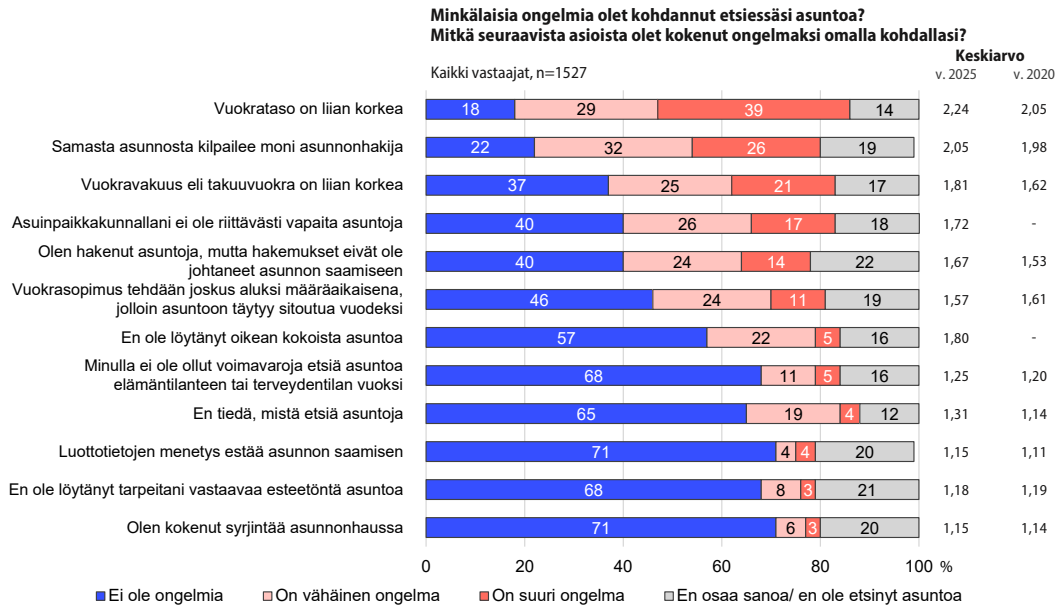
Kuvio 17. Miksi asuminen vanhempien luona ei ollut enää mahdollista?

3.2 Asunnon etsimiseen liittyvät ongelmat

Asunnon löytäminen ei aina ole ongelmatonta. Useimmin suuria ongelmia ovat aiheuttaneet asuntojen liian korkea vuokrataso (39 %), kilpailu asunnoista muiden asunnon etsijöiden kanssa (26 %) ja vuokravakuuden suuruus (21 %). Nämä asiat nousivat esille myös vuoden 2020 tuloksissa. Syrjintää asunnonhaussa pitää suurena 6 prosenttia ja vähäisenä ongelmana 3 prosenttia nuorista. Useimmin syrjintä on liittynyt etniseen taustaan, elämäntilanteeseen tai ikään. Syrjintää pitää suurena ongelmana suomenkielisistä 2 prosenttia, ruotsinkielisistä 2 prosenttia ja vieraskielisistä 9 prosenttia. Tilastollisessa tarkastelussa merkitseväna erona voidaan pitää sitä, että suomenkielisten keskuudessa syrjintää asunnon haussa kokeneita on muunkielisiä vähemmän. Heistä 72 prosenttia mainitsee, ettei syrjintä ole ongelma, ruotsinkielisillä vastaava osuus on 77 prosenttia ja vieraskielisillä 57 prosenttia. Asunnon etsimiseen liittyviä ongelmia esitetty kuviossa 18.

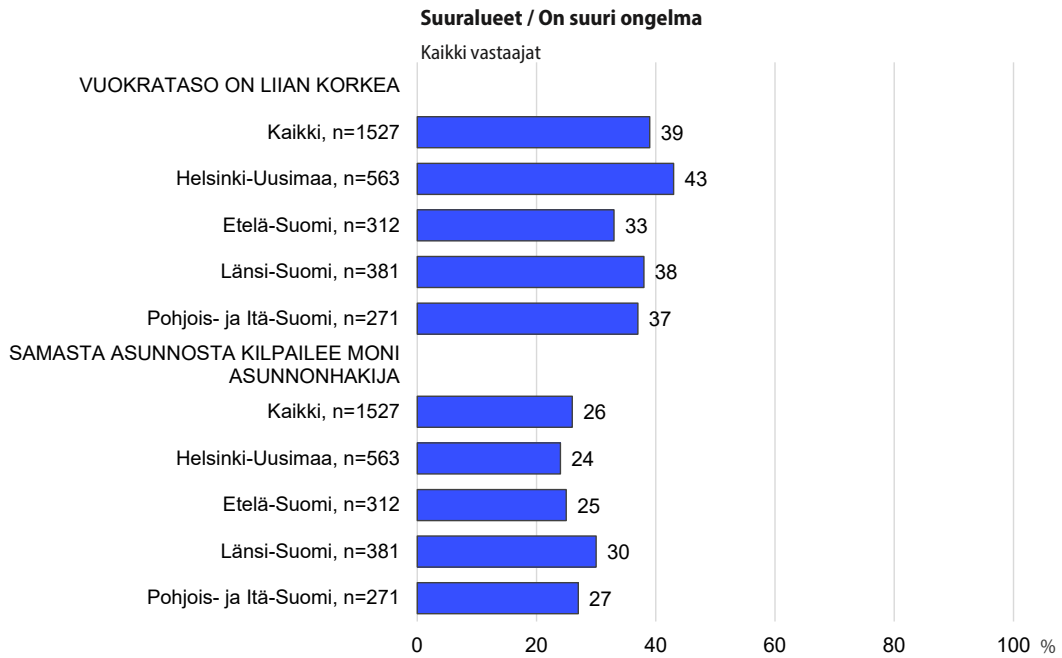
Kuvio 18. Asunnon etsimiseen liittyvät ongelmat vuosina 2020 ja 2025.

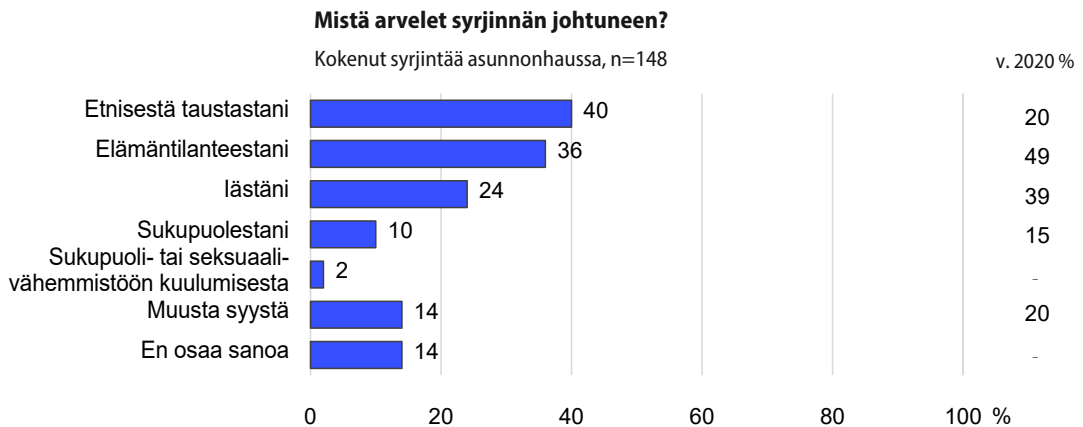
Kuviossa 19 on esitetty vuokratason ja kilpailutilanteen ongelmallisuutta eri alueilla. Vuokratason korkeus koetaan ongelmaksi useimmin Helsinki-Uudenmaan alueella, muilla alueilla jonkin verran harvemmin. Kilpailutilanne asunnoista poikkeaa tästä tuloksesta. Kirein kilpailutilanne ei olekaan Helsingissä ja Uudellamaalla vaan Länsi-Suomessa.

Vaikka syrjintää kokevia on kokonaisuudessaan melko vähän, on syytä kuitenkin suuntaa antavasti tarkastella, millaista syrjintää on ollut. Tätä on kuvattu kuviossa 20 ja useimmin syrjintää kokeneet mainitsevat sen johtuneen etnisestä taustasta, elämäntilanteesta tai iästä. Vieraskielisillä yleisin syrjinnän peruste on vastaajien arvion mukaan heidän etninen taustansa. Vieraskielisiä syrjintää kokeneita on kuitenkin sen verran vähän, että tulosta on hyvä tarkastella vain karkeasti suuntaa antavana.

Kuvio 19. Vuokratason ja kilpailutilanteen ongelmallisuus eri alueilla.

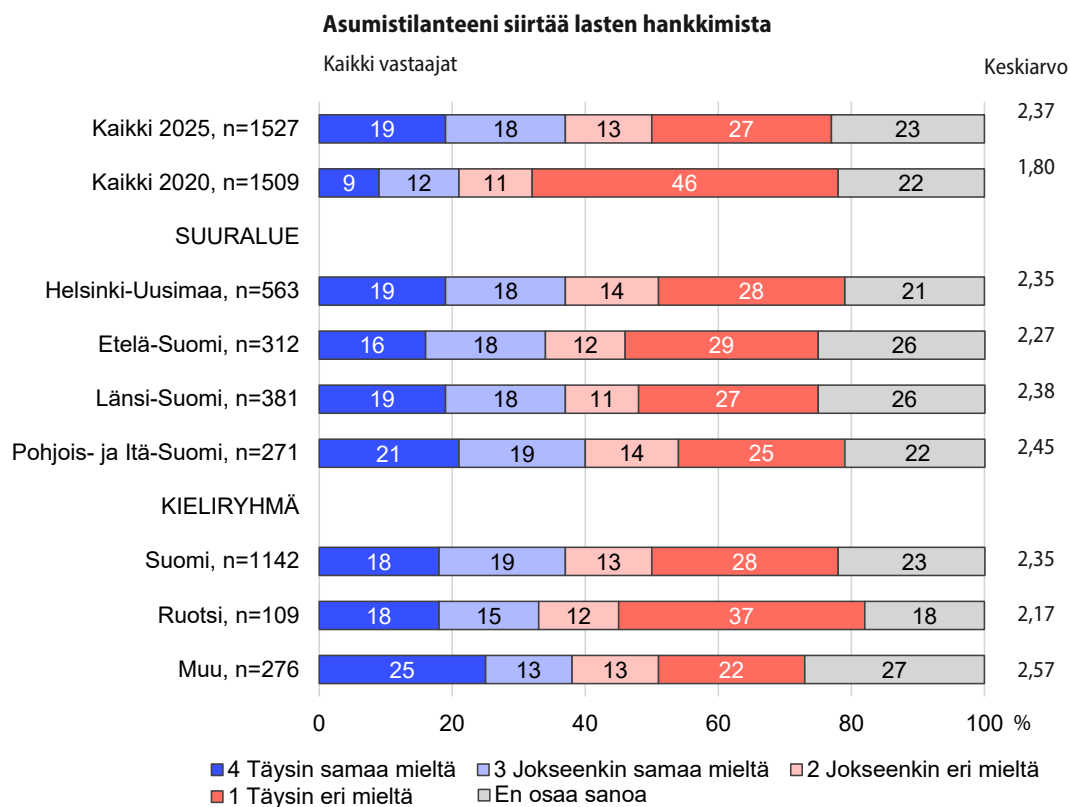
Kuvio 20. Syrjinnän syyt vuosina 2020 ja 2025.

3.3 Asumistilanne ja perheen perustaminen

Nuorista 37 prosenttia kertoo, että asumistilanne siirtää lasten hankkimista. Osuus on kasvanut merkittävästi, sillä vuoden 2020 tutkimuksessa vastaava tulos oli 21 prosenttia. Vastaajista 40 prosenttia pohtii, ettei asumistilanteella ole vaikutusta lasten hankkimisen ajankohtaan.

Kuvio 21. Lasten hankkimisen siirtyminen asumistilanteen takia, alue ja kieliryhmä.

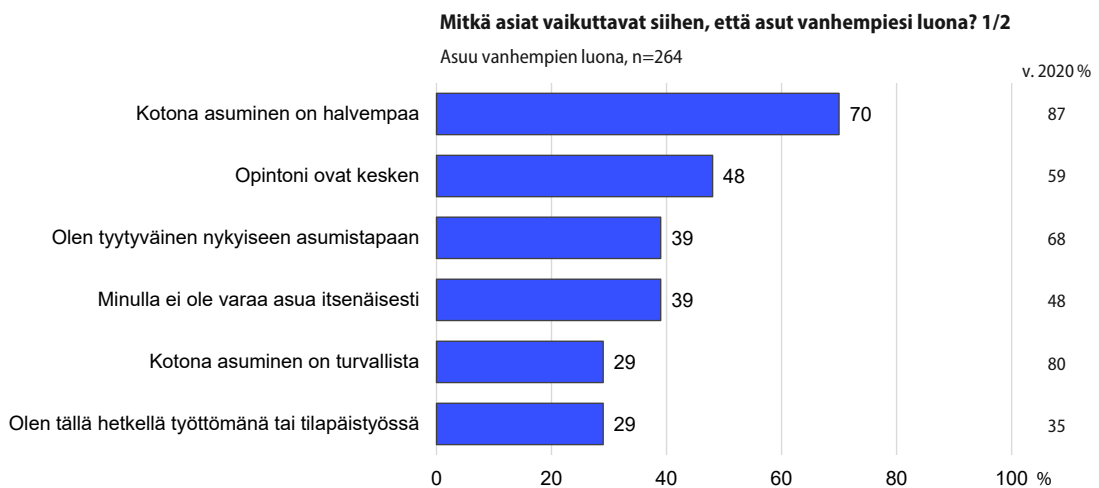
3.4 Syitä vanhempien luona asumiseen ja itsenäistymisen vaikeudet

3.4.1 Vanhempien luona asumisen syyt

Vanhempien luona asuvia on 18 prosenttia nuorista. Ensisijaisesti he asuvat siellä, koska kotona asuminen on halvempaa (70 %). Puolet ilmoittaa syyksi sen, että opinnot ovat vielä kesken (48 %). Reilu kolmannes (39 %) on tyytyväisiä asumiseensa ja sama osuus kertoo, että heillä ei ole varaa asua itsenäisesti. Reilu neljännes (29 %) kertoo kotona asumisen syyksi sen, että asuminen on turvallista ja sama osuus ilmoittaa kotona asumisen perusteluna työttömyyden tai tilapäistyöt. Tulokset ovat muuttuneet selvästi vuodesta 2020, sillä aiempaa harvempi mainitsee kotona asumisen syyksi asumisen halpuuden, opintojen keskeneräisyyden, tyytyväisyyden asumistapaan tai varattomuuden asua itsenäisesti. Kotona asumisen turvallisuuden merkitys kotona asumisen syynä on laskenut erittäin merkittävästi.

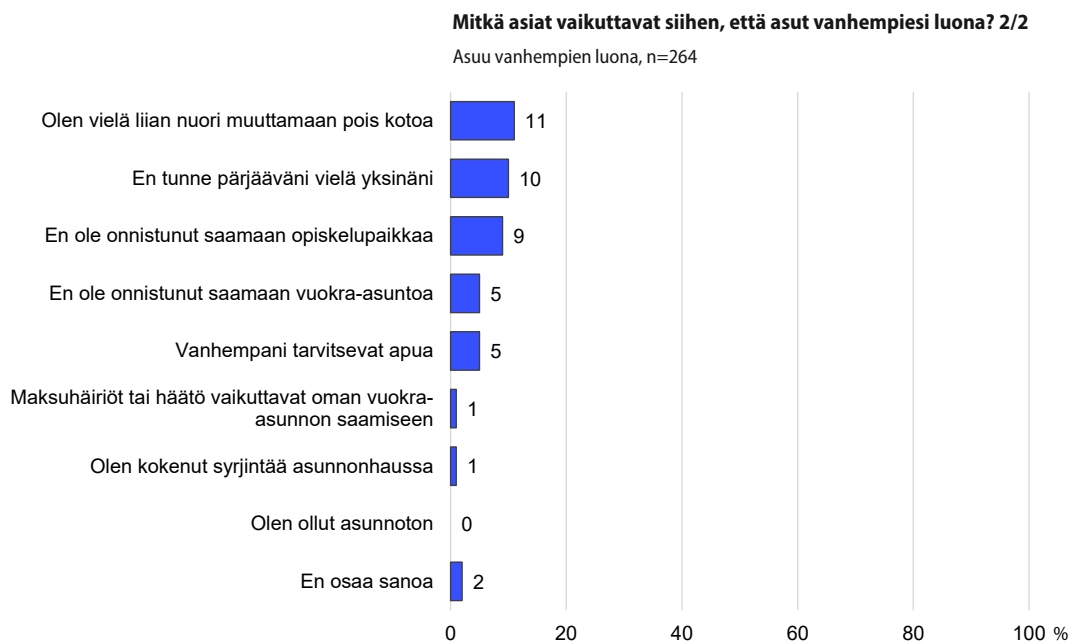
Kuusi syytä korostuu muita useammin perusteluna vanhempien luona asumiseen. Nämä keskeisimmät syyt on esitetty kuviossa 22, harvemmin mainitut syyt kuviossa 23.

Kuvio 22. Keskeisimmät syyt vanhempien luona asumiseen vuosina 2020 ja 2025.

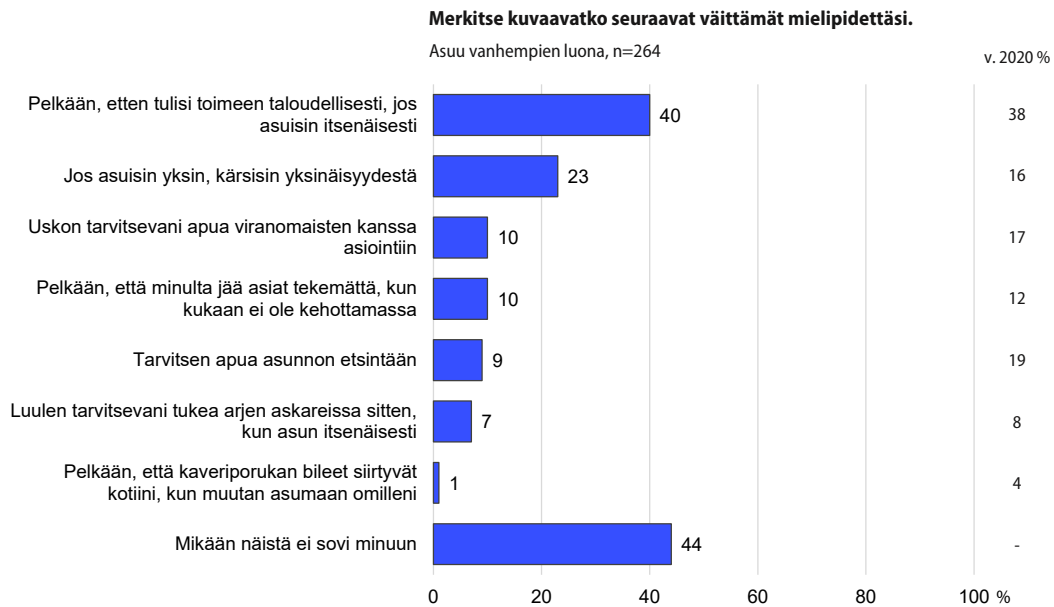
Noin joka kymmenes nuori asuu vanhempiensa luona, koska ovat liian nuoria muuttamaan pois kotoa. Sama osuus ei tunne pärjäävänsä vielä yksinään. Alle joka kymmenes ei ole onnistunut saamaan opiskelupaikkaa. Vanhempien luona asutaan harvemmin sen vuoksi, että vanhemmat tarvitsisivat apua tai nuori ei ole onnistunut saamaan vuokra-asuntoa. Maksuhäiriöt tai syrjinnän asuntohaussa mainitsee vain yksi prosentti vanhempien luona asuvista.

Kuvio 23. Muita syitä vanhempien luona asumiseen.

3.4.2 Itsenäistymiseen liittyvät haasteet

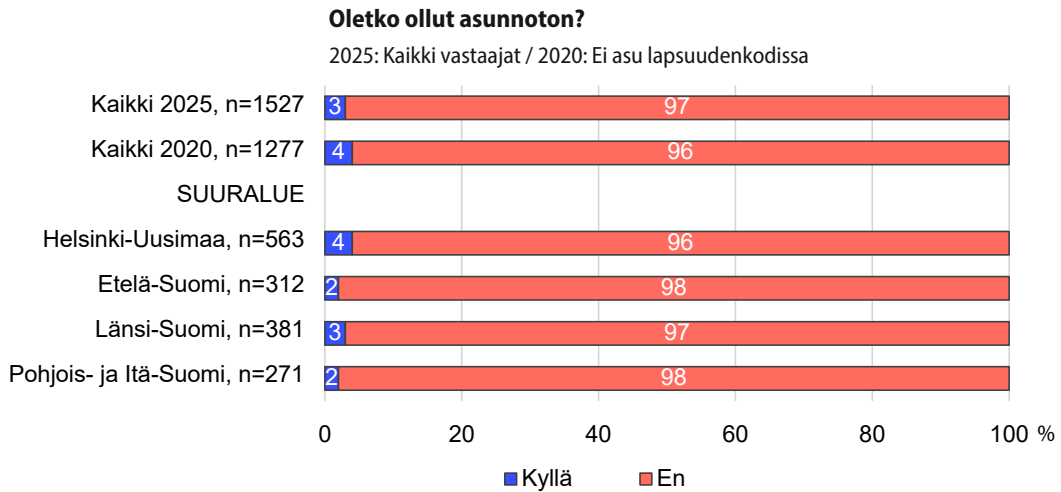
Vanhempien luona asuvilla suurin pelko (40 %) liittyy taloudellisessa asemassa ja toimeentulossa tapahtuvaan muutokseen siirryttäessä itsenäiseen asumiseen. Yksinäisyyden pelko arveluttaa itsenäistymisessä lähes joka neljännen kohdalla. Joka kymmenes kaipaa apua asunnon etsintään tai viranomaisasiointiin tai pelkää, että asiat jäävät hoitamatta, kun kukaan ei ole kehottamassa. Avuntarve asunnon etsintään on laskenut selvästi vuodesta 2020, osuus on nyt 9 %, kun aiempi osuus oli 10 prosenttiyksikköä korkeampi.

Kuvio 24. Itsenäistymiseen liittyvät haasteet vuosina 2020 ja 2025

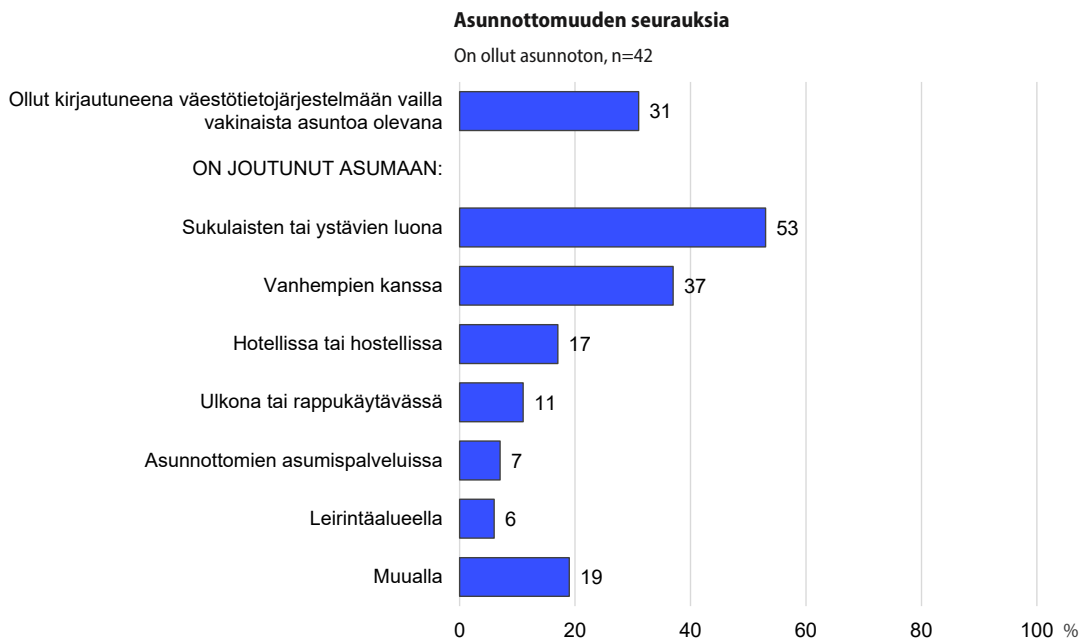
3.5 Asunnottomuus

Muulla kuin tällä hetkellä lapsuudenkodissa asuvista tämän kyselyn vastaajista 3 prosenttia on joskus ollut asunnottomana, vuonna 2020 osuus oli 4 prosenttia. Näitä asunnottomuutta kokeneita nuoria on useammin Helsinki-Uudellamaalla kuin muualla Suomessa. Vajaa kolmannes (31 %) asunnottomista on kirjautunut väestötietojärjestelmään vailla vakituista asuntoa olevaksi. Asunnottomuuden takia henkilöt ovat majoittuneet enemmän sukulaisten tai ystävien (53 %) kuin vanhempiensa (37 %) luona. Asunnottomuutta kokeneista 17 prosenttia on viettänyt yönsä hotellissa tai hostellissa, lähes joka kymmenes ulkona tai rappukäytävässä. Pieni osa on hyödyntänyt asunnottomien asumispalveluja tai yöpynyt leirintäalueella. Keskimäärin asunnottomuuden kesto on ollut 4,5 kuukautta, mutta joukossa on lähes 10 prosenttia sellaisia, joilla asunnottomuus on kestänyt vuoden tai pitempään. Kolmella neljästä asunnottomuusjaksoja on ollut yksi, joka neljännellä kaksi tai kolme.

Kuvio 25. Asunnottomuuden kokeminen.

Kuvio 26. Asunnottoman elämää.

Taulukossa 4 nähdään, että asunnottomuus on kestänyt keskiarvolla mitattuna keskimäärin 4,5 kuukautta, mutta mediaaniluvulla mitattuna 2 kuukautta. Suuri ero tarkoittaa sitä, että joukossa on nuoria, joilla asunnottomuus on kestänyt erittäin pitkään (12–26 kuukautta). Pitkää asunnottomuutta kokeneita on erityisesti Helsinki-Uudellamaalla sekä vuokralla asuvien keskuudessa. Alueellisessa tarkastelussa täytyy toki huomioida, että asunnottomana olleita on kaikkiaan melko vähän, jolloin taustamuuttujatarkastelut ovat hyvin suuntaa antavia. Asunnottomuus-kertoja voidaan sanoa olleen keskimäärin 1 kpl.

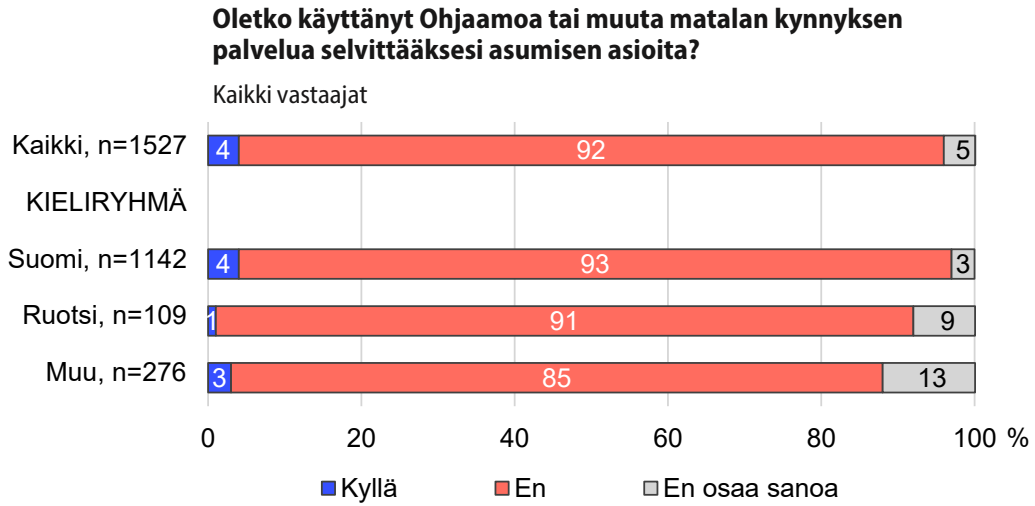
Taulukko 4. Asunnottomuuden kesto.

Kaikki (n=42)	Kuinka pitkään olet ollut asunnottomana?	Kuinka monta kertaa olet ollut asunnottomana?
On ollut asunnoton:	keskiarvo (kk)	keskiarvo (krt)
Keskiarvo	4,53 kuukautta	1,39 kertaa
Mediaani	2 kuukautta	1 kerran

3.6 Ohjaamon tai muun matalan kynnyksen palvelun käyttö

Nuorista vain 4 prosenttia on käyttänyt Ohjaamon tai muun matalan kynnyksen palveluja selvittääkseen asumisen asioita. Osuus ei eroa tilastollisesti merkittävästi suuralueittain, mutta palveluja käyttäviä on enemmän erityisesti Pohjois-Suomessa. Suomenkielisistä palveluja on käyttänyt 4 prosenttia, ruotsinkielisistä vain yksi prosentti ja muunkielisistä 3 prosenttia. Kysymykseen ei osannut ottaa kantaa 13 prosenttia muunkielisistä nuorista.

Kuvio 27. Ohjaamon tai muun matalan kynnyksen palvelun käyttö.

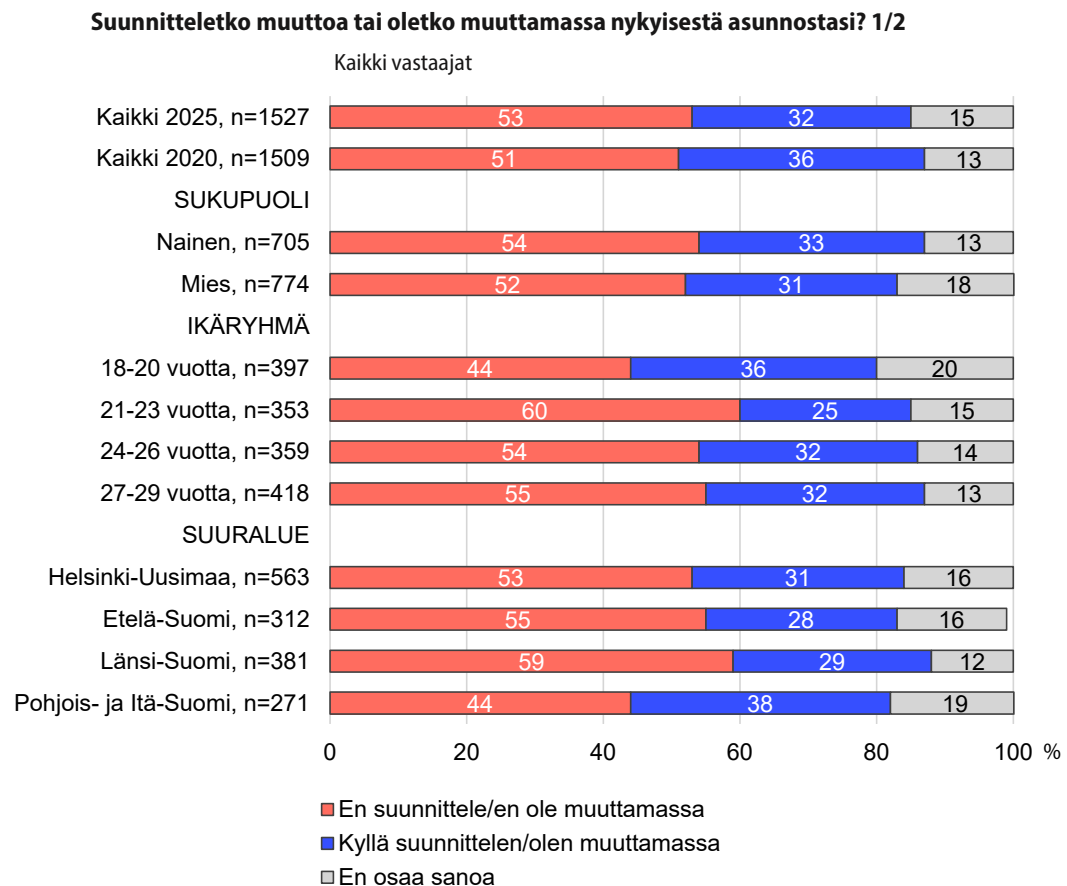

4 Aikeet muuttaa ja ostaa asunto

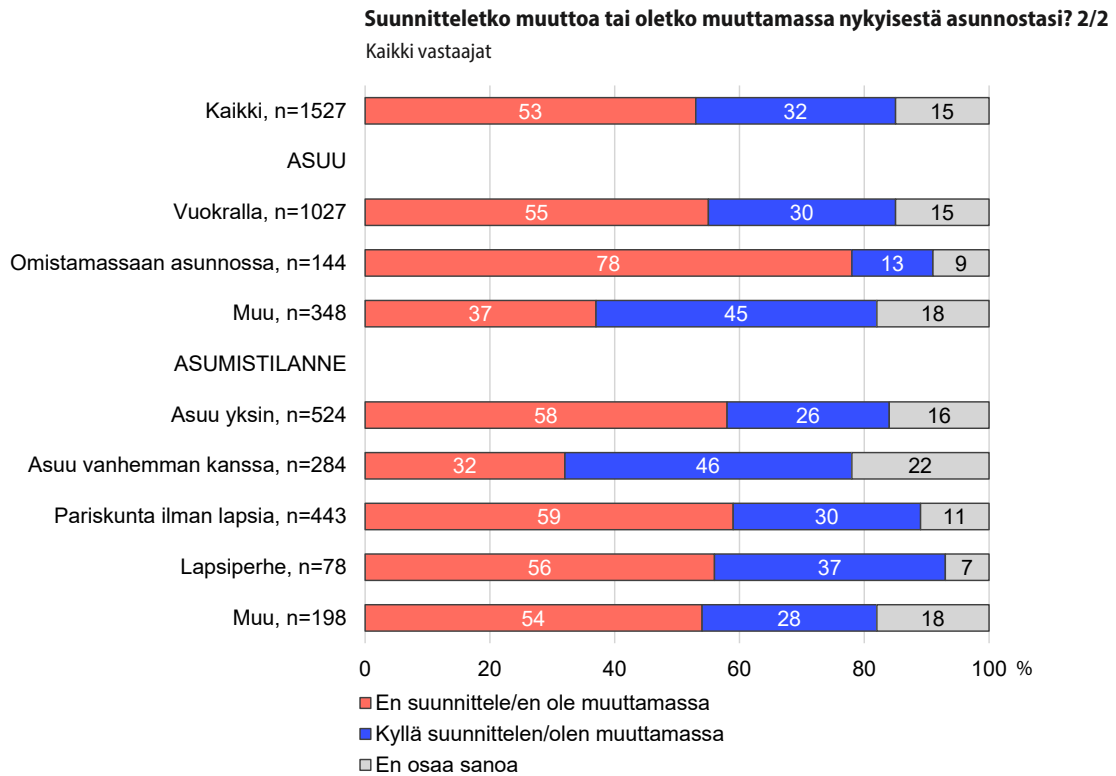
4.1 Muuttoaiheet ja syyt siihen

Kaikista vastaajista joka kolmas (32 %) suunnittelee muuttoa tai on jo päättänyt muuttaa nykyisestä asunnosta. Tulos on hieman alhaisempi kuin vuonna 2020. Vuokralla asuville muutto on todennäköisempää kuin omistusasunnossa asuville. Vuokralla asuvista muuttoa suunnittelee 30 prosenttia, kun omistusasunnossa asuvista vain 13 prosenttia. Vanhempien kanssa asuvista lähes puolet harkitsevat tai ovat jo päättäneet muuttaa ja yksin asuvista muuttoaikeissa on neljännes. Kuviosta 28 käy ilmi, että vastaajien muuttoaikeissa ei ole tilastollisesti merkittäviä sukupuoli- tai ikäryhmäkohtaisia eroja.

Kuvio 28. Muuttoajatukset, sukupuoli, ikäryhmä ja suuralue

Kuvio 29. Muuttoajatukset, asumismuoto ja asumistilanne.

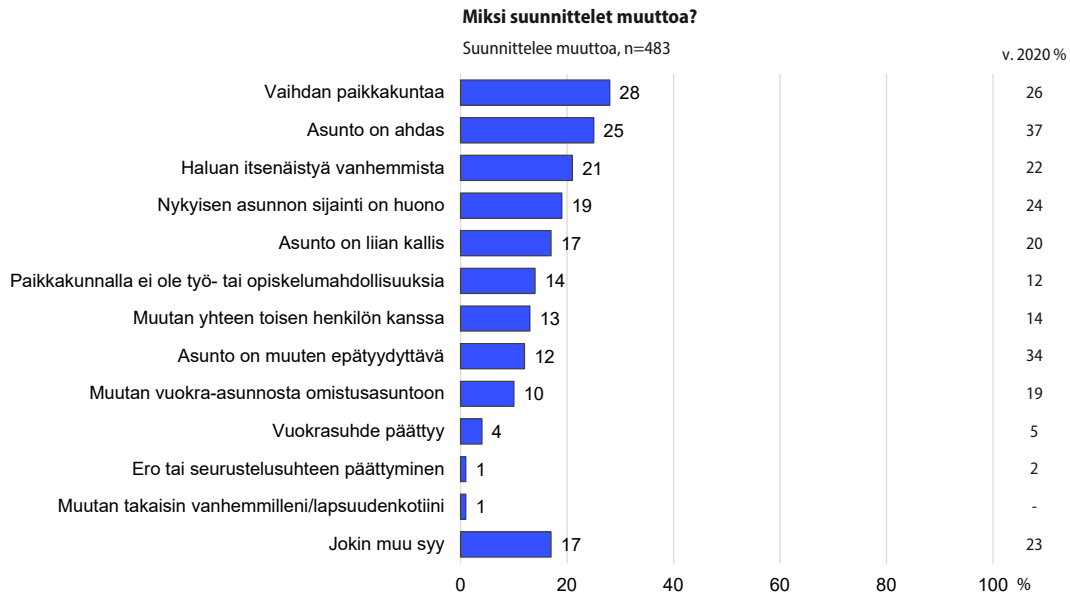

Alueellisesti tarkasteltuna muuttoaikeita on useimmin Pohjois- ja Itä-Suomessa, vähemmän Etelä- ja Länsi-Suomessa.

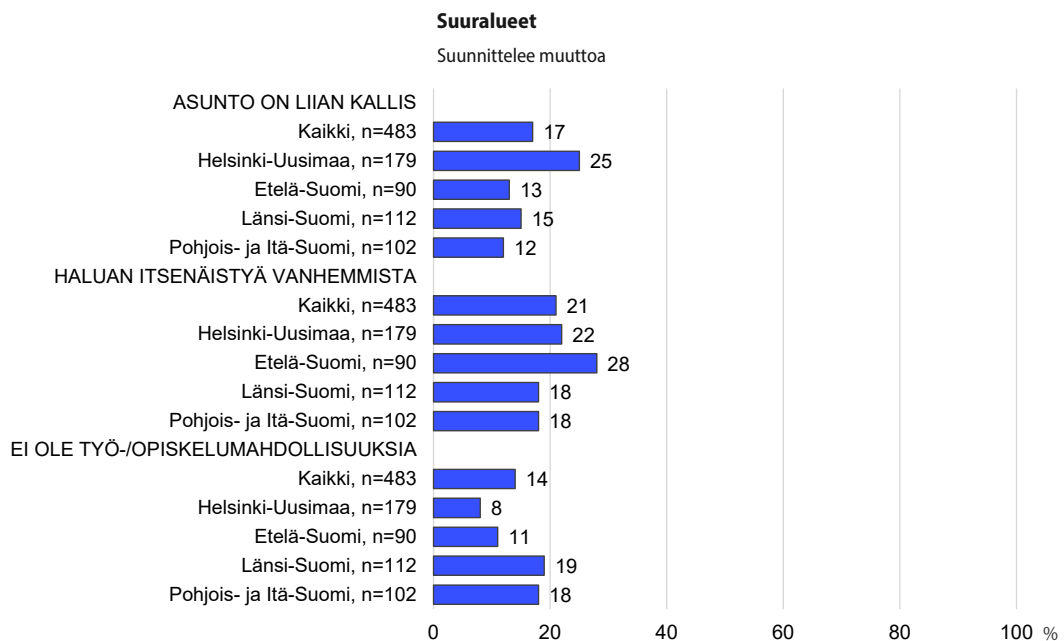
Useimmin muuttoa pohditaan, koska vaihdetaan paikkakuntaa (28 %) nykyinen asunto on liian ahdas (25 %), halutaan itsenäistä (21 %) tai sijainti on muuten huono (19 %). Vertailussa vuoden 2020 tuloksiin voidaan huomata, että muuton syynä on aiempaa harvemmin ahdas asunto, asunnon muu epätyytyväisyys tai muutto vuokra-asunnosta omistusasuntoon.

Alueellisesti tarkasteltuna nähdään muutamien asioiden kohdalla mielenkiintoisia seikkoja. Asunnon kalleus muuton syynä korostuu Helsinki-Uudellamaalla, työ- tai opiskelumahdollisuuksien puute Länsi- sekä Pohjois- ja Itä-Suomessa, kun taas Helsinki-Uudellamaalla sen mainitsee muuton syyksi vain pieni osa muuttoa suunnittelevista. Halu itsenäistä vanhemmissa mainitaan Etelä-Suomessa muuta Suomea useammin.

Kuvio 30. Muuton suunnittelun keskeisimmät syyt muuttoa suunnitelevien keskuudessa vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 31. Muuton syytä. Poimintoja alueellisesta näkökulmasta muuttoa suunnitelevien keskuudessa.

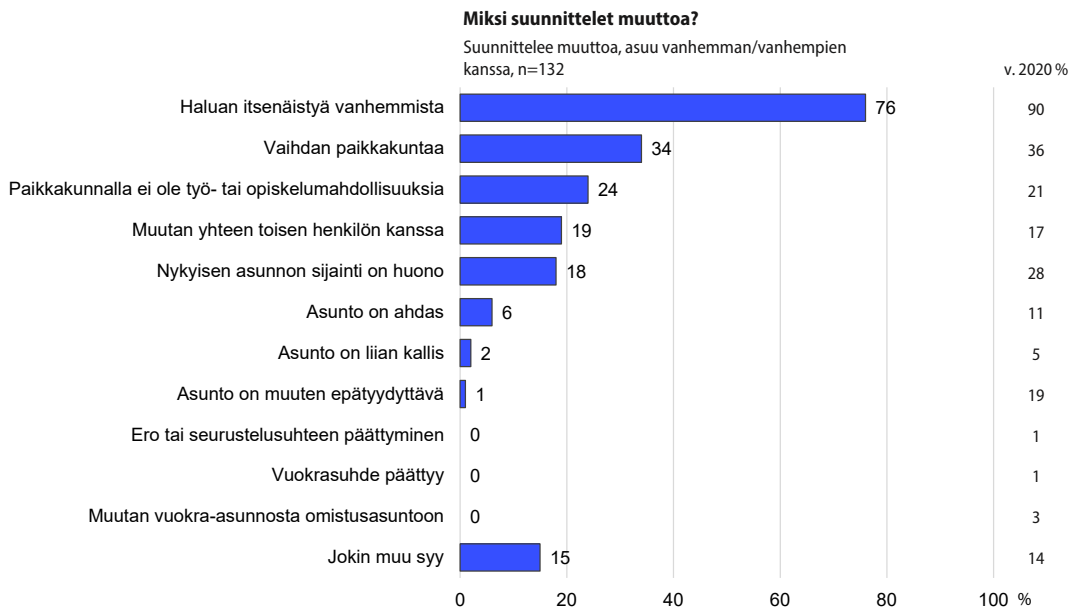

4.1.1 Muuton syyt lapsuudenkodissa asuvien osalta

Kun yleensä nuorilla muuton keskeisimmät syyt liittyvät usein itse asuntoon, on lapsuudenkodissaan asuvilla muuttoajatusten takana muita kuin varsinaisesti asuntoon liittyviä asioita. Lapsuudenkodissa asuville selkein muuton motiivi on itsenäistyminen (76 %), osuus on tosin laskenut 14 prosenttiyksikköä vuodesta 2020. Lapsuudenkodissaan asuvia muuttoa suunnittelevia on kaikkiaan melko vähän, 132 vastaajaa. Pienestä kohderyhmästä huolimatta, muutos on kuitenkin niin iso, että itsenäistymisen halussa edellisestä tutkimuskerrasta tapahtunutta muutosta voidaan pitää tilastollisesti merkittävänä.

Toiseksi keskeisin muuton syy heillä on paikkakunnan vaihto. Aiempaa selkeästi harvempi mainitsee muuton syyksi asunnon epätyytyttävyyden sekä myös nykyisen asunnon huonon sijainnin.

Kuvio 32. Muuton suunnittelun syyt lapsuudenkodissaan asuvilla vuosina 2020 ja 2025.

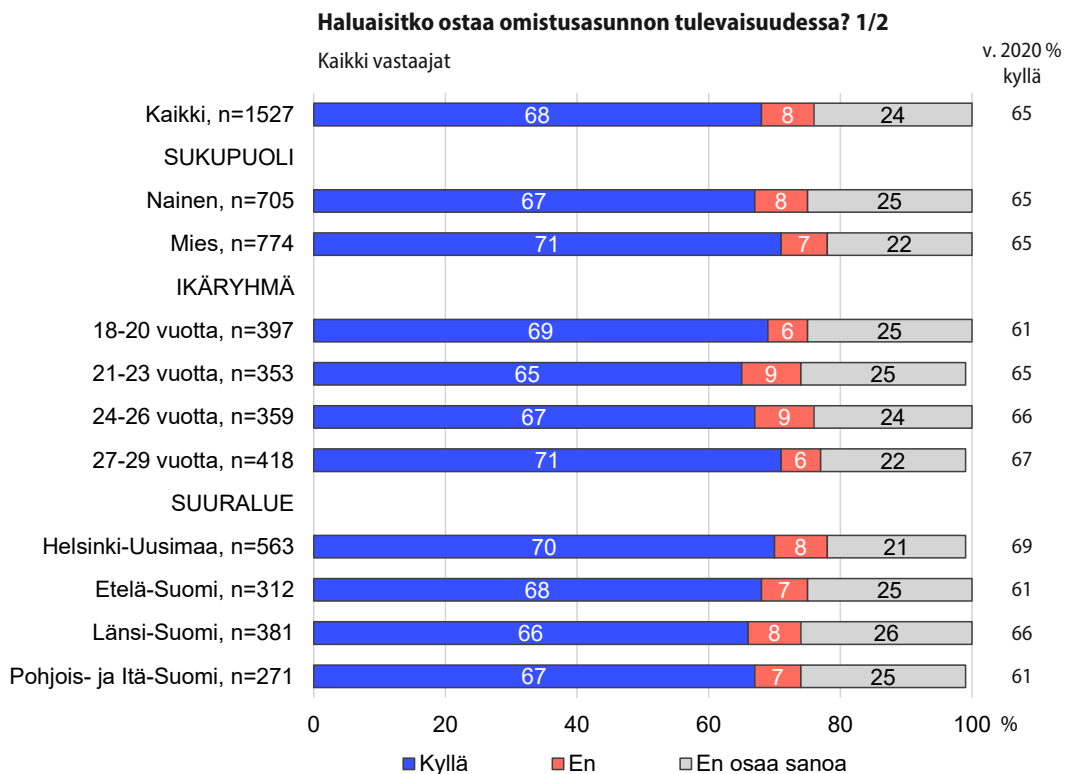

4.2 Omistusasuminen

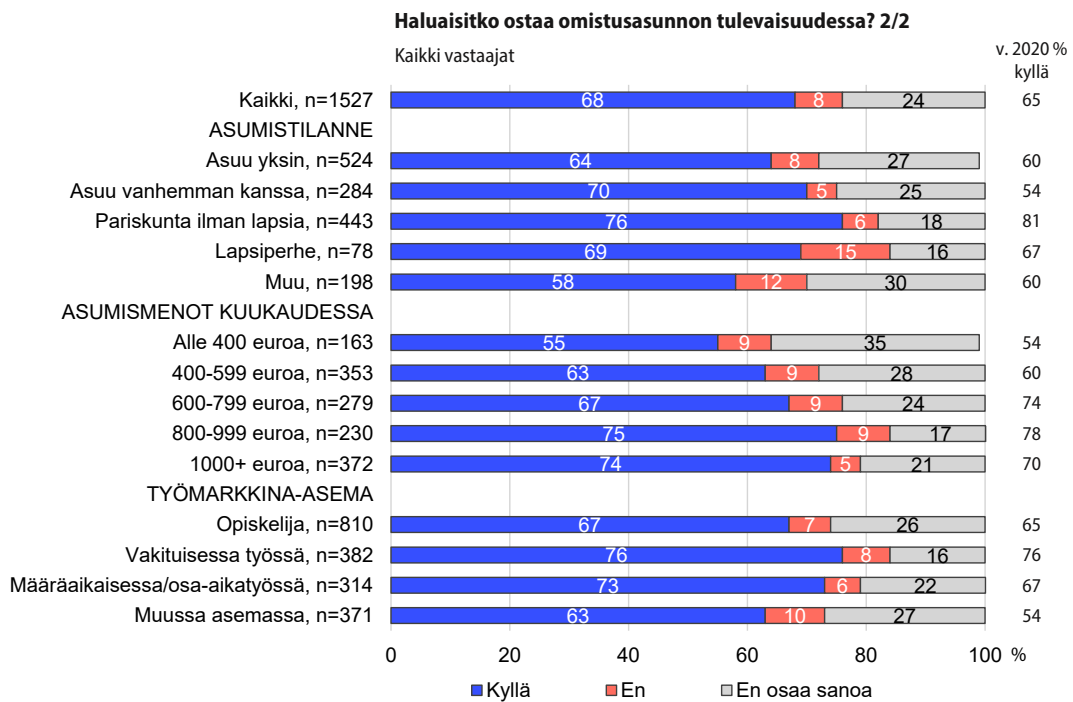
Asunnon omistaminen on suomalaisnuorten mieleen, sillä kaksi kolmesta aikoo tulevaisuudessa ostaa asunnon. Asunnon ostoaikeet ovat suunnilleen samalla tasolla kuin edellisessäkin tutkimuksessa. Noin neljäsosa osaa ottaa kantaa asiaan ja vain 8 prosenttia kertoo, ettei aio ostaa asuntoa.

Omistusasunnon ostoaikeita on kuvattu seuraavissa kuvioissa. Omistusasunnon ostoaikeita on reilusti yli 60 prosentilla kaikista ikäryhmistä. Ostoaikeita on useimmin lapsettomilla pareilla, heistä yli 76 prosenttia aikoo ostaa asunnon tulevaisuudessa. Myös tämänhetkiset asumismenot vaikuttavat ostoaikeisiin. Mitä suuremmat asumismenot ovat tällä hetkellä, sitä yleisempää on aikomus ostaa asunto. Ostoaikeet ovat aiempaa suuremmat vanhempien kanssa asuvilla sekä muussa työmarkkina-asemassa olevilla.

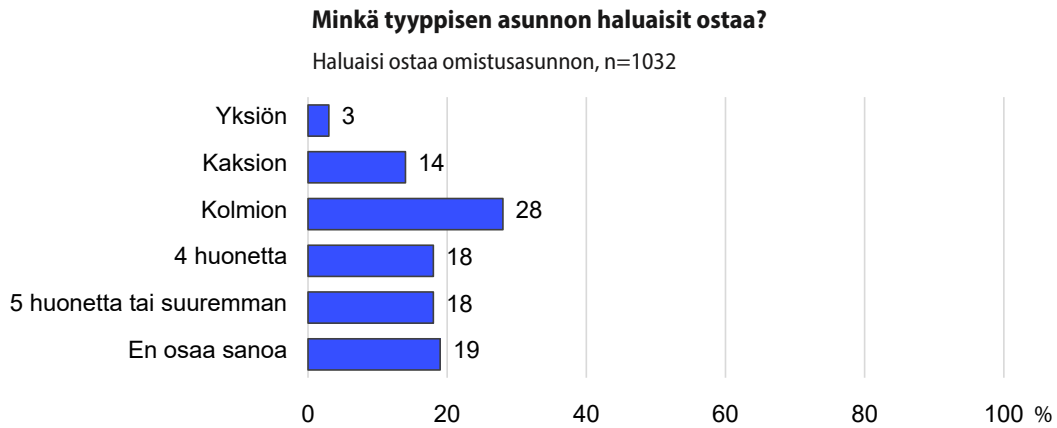
Kuvio 33. Omistusasunnon ostoaikeet, sukupuoli, ikäryhmä ja suuralue vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 34. Omistusasunnon ostoaikeet, asumistilanne, asumismenot ja työmarkkina-
asema vuosina 2020 ja 2025

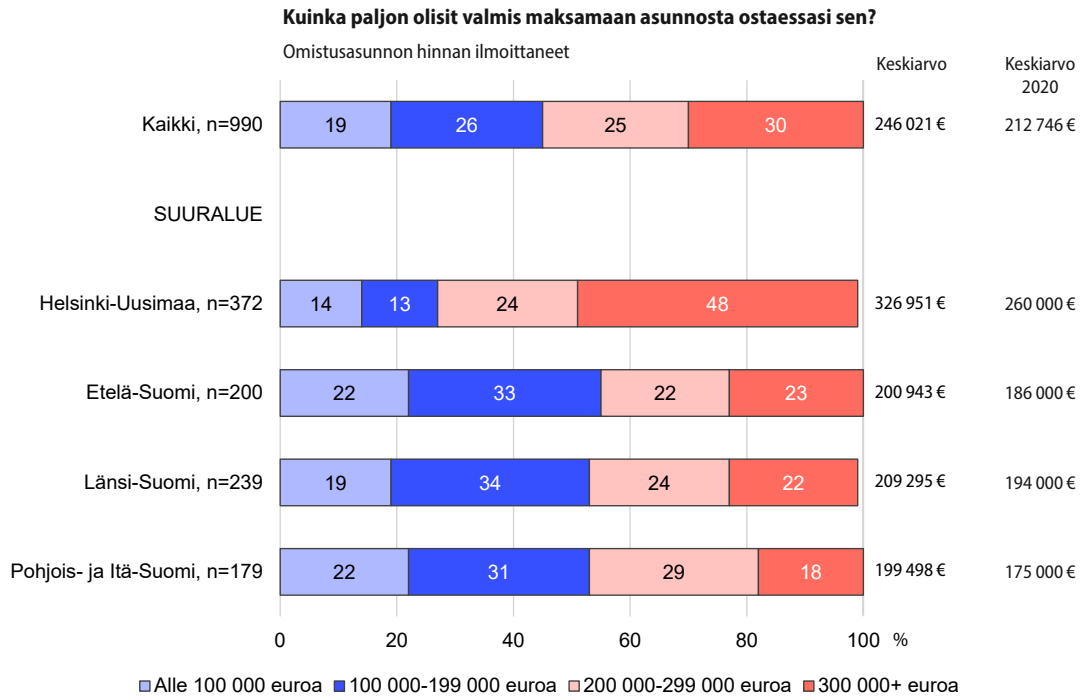
Asunnon ostoaikeet kohdistuvat useimmin kolmioon, osuus on yli neljännes. Alle viidenneksessä ostoaike kohdistuu neljän huoneen asuntoon ja sama osuus kohdistuu viiden huoneen tai sitä suurempaan asuntoon. Kaksion aikoo ostaa 14 prosenttia ja yksiön vain 3 prosenttia.

Kuvio 35. Minkä tyyppiset asunnot kiinnostavat?

Keskimäärin omistusasunnosta ollaan valmiita maksamaan noin 246 000 euroa. Summa on noussut jonkin verran vuodesta 2020, silloin keskihinta oli 213 000 euroa. Alueittain maksuvalmius poikkeaa merkittävästi. Helsinki-Uudellamaalla keskihinta on 327 000 euroa, muilla alueilla keskihinta vaihtelee 200 000 ja 209 000 euron välissä. Miehillä keskihinta on selvästi korkeampi kuin naisilla, samoin kaupungeissa asuvilla sekä lapsettomilla pariskunnilla.

Asunnon rahoitusvaihtoehtona on yleisimmin laina (81 %) ja säästöt (78 %). Näiden molempien osuus on silti laskenut hieman vuodesta 2020. Vähäisempiä rahoitusvaihtoehtoja ovat edellisen asunnon myynti (14 %), vanhempien tai sukulaisten avustus (12 %).

Kuvio 36. Valmius maksaa asunnosta vuosina 2020 ja 2025.

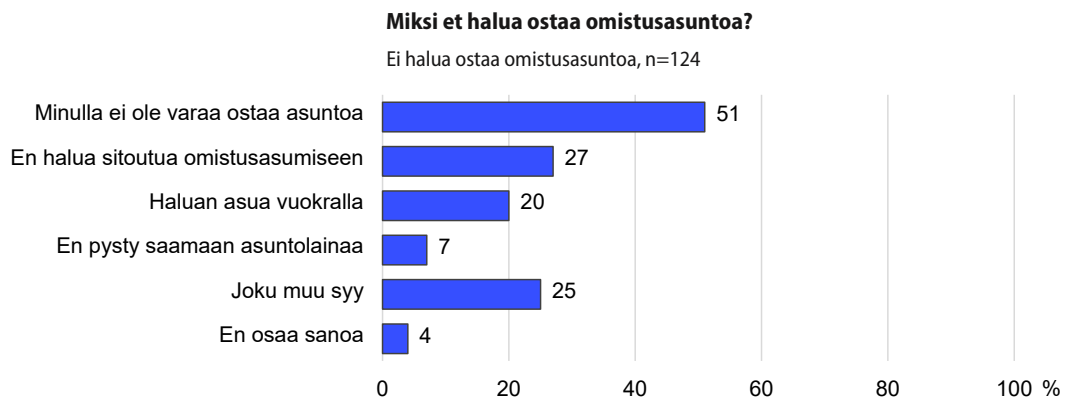

Kuvio 37. Asunnon hankinnan rahoitusvaihtoehdot vuosina 2020 ja 2025.

Yli puolet heistä, jotka eivät halua ostaa omistusasuntoa, ilmoittaa syyksi sen, että heillä ei ole varaa ostaa asuntoa. Reilu neljännes ei halua sitoutua omistusasumiseen ja viidennes asuu mieluummin vuokralla. Seitsemällä prosentilla syynä on se, että he eivät pysty saamaan asuntolainaa.

Kuvio 38. Miksi ei halua ostaa omistusasuntoa.

5 Asumisen kustannukset

5.1 Omat tai talouden tulot

5.1.1 Yksin asuvat tai yksin omasta taloudestaan vastaavat

Yksin asuvilla tai yksin omasta taloudestaan vastaavilla kuukausitulot asettuvat useimmin 501–1 000 euron tasolle (33 %). Alle 1 000 euroa kuukaudessa ansaitsevia on alle puolet nuorista, osuus on hieman pienempi kuin vuonna 2020.

Miesten kuukausitulot ovat naisia korkeammat ja myös iän lisääntyessä keskimääräinen tulotaso kasvaa. Opiskelevilla nuorilla tulotaso on selvästi alhaisempi kuin vakituisessa työssä käyvillä. Aluekohtaisesti yksinasuvien tulostasossa ei ole merkittäviä eroja.

Alla oleva taulukko osoittaa, että kuukausitulot ovat pysyneet suunnilleen saman suuntaisina. 501–1000 euron kuukausituloisia on nyt 5 prosenttiyksikköä vähemmän kuin aiemmin.

Taulukko 5. Yksin asuvien kuukausitulojen jakautuminen 2020 ja 2025, prosenttia.

Kuukausitulot	2020	2025, n=524
Alle 500 euroa	11	11
501–1 000 euroa	38	33
1 001–1 500 euroa	12	12
1 501–2 000 euroa	9	8
2 001–3 000 euroa	17	13
3 001–4 000 euroa	9	13
4 001–5 000 euroa	0	4
Yli 5 000 euroa	1	2
Ei osaa/halua sanoa	3	3

5.1.2 Jonkun toisen kanssa asuvat, eivät vastaa yksin omasta taloudestaan

Jonkun toisen kanssa asuvien tai heidän, jotka eivät vastaa yksin omasta taloudestaan, talouden keskimääräinen kuukausitulo on luonnollisesti korkeampi kuin yksinasuvilla. Lapsiperheitä otoksessa on varsin pieni määrä, joten pitkälle meneviä johtopäätöksiä on hankala tehdä. Lapsettomien pariskuntien ja lapsiperheiden yleisimmät tuloluokat ovat 3000–4000 ja yli 5000 euron kuukausitulot.

Taulukko 6. Lapsettomien pariskuntien ja lapsiperheiden talouksien kuukausitulojen jakautuminen 2020 ja 2025, prosenttia.

Kuukausitulot	Pariskunta, ei lapsia 2020	Pariskunta, ei lapsia 2025, n=443	Lapsiperhe 2020	Lapsiperhe 2025, n=78
Alle 500 euroa	1	3	1	3
501–1 000 euroa	10	9	1	9
1 001–1 500 euroa	9	9	3	7
1 501–2 000 euroa	7	9	6	7
2 001–3 000 euroa	17	13	17	9
3 001–4 000 euroa	14	14	23	21
4 001–5 000 euroa	15	9	26	12
Yli 5 000 euroa	26	30	22	28
Ei osaa/halua sanoa	2	4	1	4

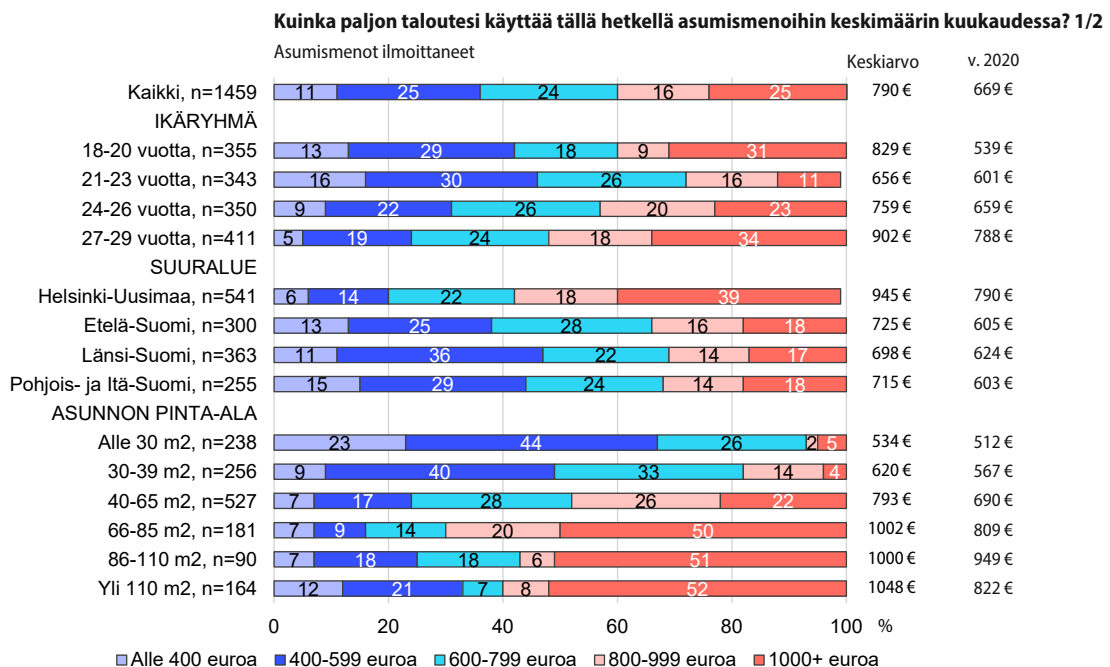
5.2 Asumismenot ja niistä selviytyminen

5.2.1 Asumismenot

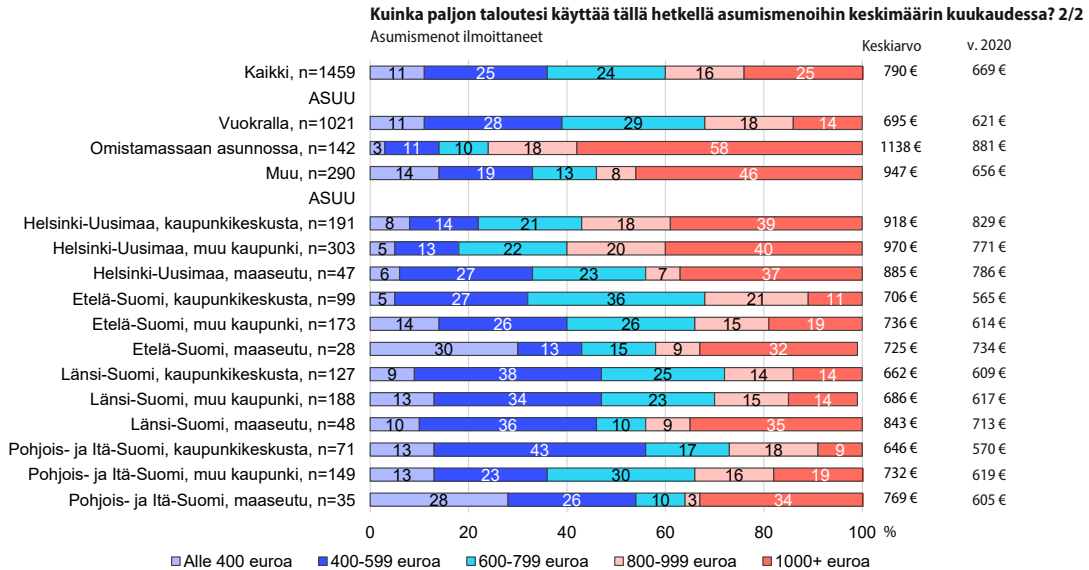
Nuorilta, jotka eivät enää asu lapsuudenkodissaan, kysyttiin heidän asumismenoistaan ja millä tavalla he niistä selviytyvät. Vuokralla asuvilta pyydettiin arviota kuukausivuokrasta ja omistusasunnossa asuvilta kokonaiskustannuksia, sisältäen yhtiö- ja rahoitusvastikkeen sekä mahdolliset asuntolainaan liittyvät kustannukset eli korot ja lyhennykset.

Vuokralla asuvien keskimääräinen asumiskustannus on 700 euron tuntumassa, kun taas omistusasunnossa asuvien osalta se on yli 1 100 euroa. Aiempaan verrattuna tutkimukseen vastanneiden vuokra-asukkaiden keskikustannus on kasvanut yli 10 prosenttia ja omistusasunnossa asuvien keskikustannus puolestaan kasvanut huomattavasti, 29 prosenttia. Omistusasumisen kustannuksen kohoamista voi selittää mm. korkotason nousu. Korkeimmat asumismenot ovat Helsinki-Uudenmaalla.

Kuvio 39. Keskimääräiset asumismenot kuukaudessa, ikä, suuralue ja asunnon pinta-ala vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 40. Keskimääräiset asumismenot kuukaudessa, asumismuoto ja asuinpaikan sijainti vuosina 2020 ja 2025.

5.2.2 Asumismenoista selviytyminen

5.2.2.1 Yksin asuvat ja taloudestaan yksin vastaavat

Yksin elävät ja taloudestaan yksin vastaavat selviytyvät asumismenoistaan kohtuullisen hyvin. Kuitenkin erittäin hyvin selviytyvien osuus on pienempi kuin taloutta jakavien keskuudessa ja erittäin tai melko huonosti selviytyviä on 13 prosenttiyksikköä enemmän. Hyvin tai melko hyvin selviytyviä on nyt vähemmän kuin vuonna 2020, osuus on pudonnut yksin asuvien keskuudessa yhteensä 10 prosenttiyksikköä.

5.2.2.2 Taloutta toisen kanssa jakavat

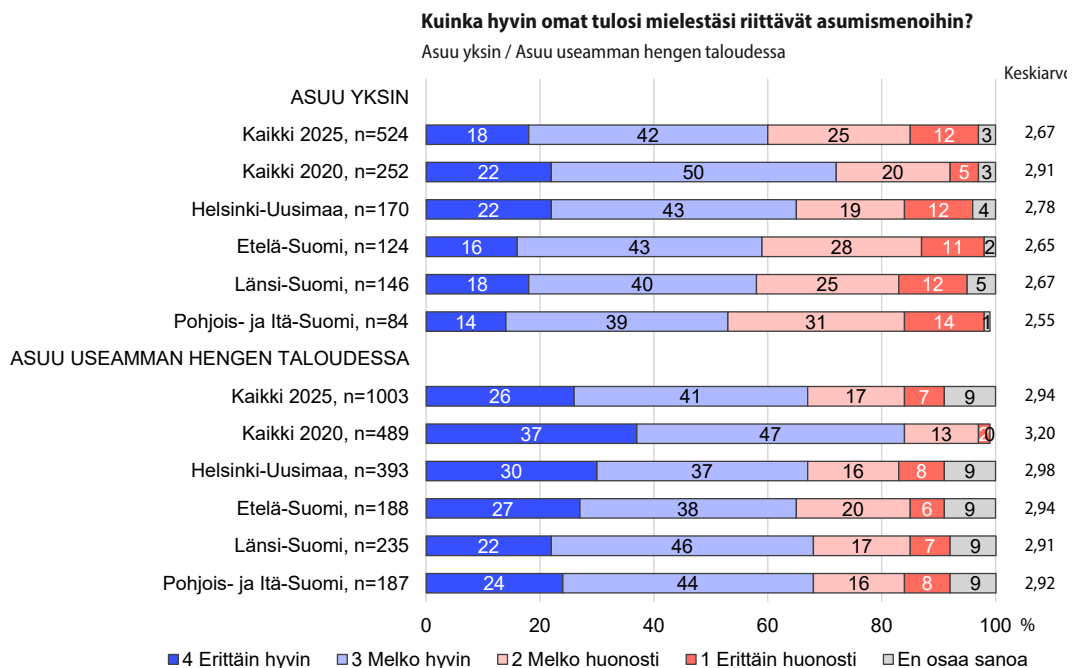
Reilu neljännes jonkun kanssa yhteistä taloutta asuvista kertoo selviytyvänsä asumismenoistaan erittäin hyvin, 41 prosenttia selviytyy omasta mielestään asumismenoistaan melko hyvin. Yhteenlaskettu osuus on laskenut selvästi vuodesta 2020, yhteensä 17 prosenttiyksikköä. Aluekohtaisesti eroja tuloksessa ei ole.

Omistusasunnossa yhdessä jonkun toisen kanssa taloutta jakavista lähes kaikki kertovat selviytyvänsä asumismenoista vähintäänkin melko hyvin. Omistusasunnossa asuvat ovat vuokra-asukkaita vanhempia. He asuvat vuokra-asukkaita useammin maaseudulla, missä asumisen kustannuksetkin yleisesti ottaen ovat matalammat.

Omistusasunnossa asuvista valtaosa on lisäksi vakituudessa työssä olevia, jolloin tulotaso on myös korkeampi ja vakaampi. Näillä asioilla on suuri vaikutus asumismenoista selviytymisen tunteeseen.

Vuokralla-asuvista taloutta jakavista reilu neljännes selviytyy asumismenoista melko huonosti ja 13 % erittäin huonosti. Tämä näyttäisi liittyvän mm. asumiseen kaupungin keskustoissa, työmarkkina-asemaan (yli puolet opiskelijoita) ja yleiseen tulotaseen. On myös huomattava, että vuokralla asuvien / opiskelijoiden mahdolliset työsuhteet ovat omistusasunnossa asuvia useammin määrä- tai osa-aikaisia.

Kuvio 41. Asumismenoista selviytyminen.

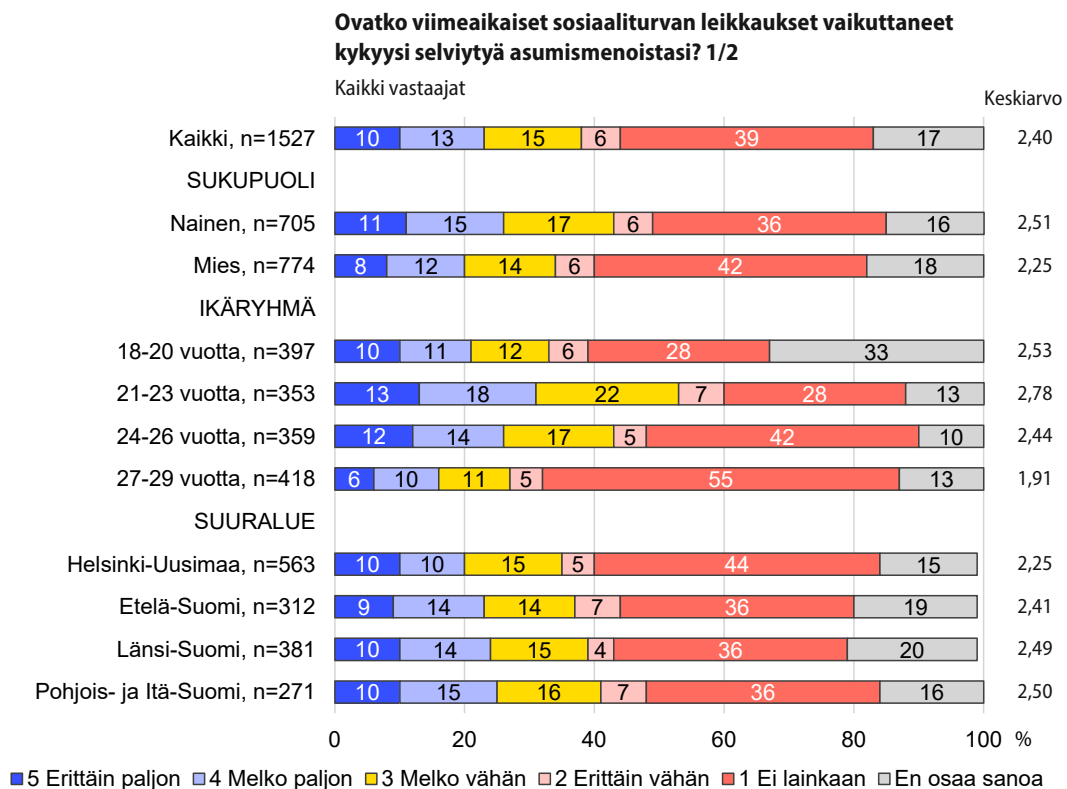

5.2.3 Sosiaaliturvaleikkausten vaikutukset asumismenoista selviytymiseen ja asumismenoista selviytymisen keinot

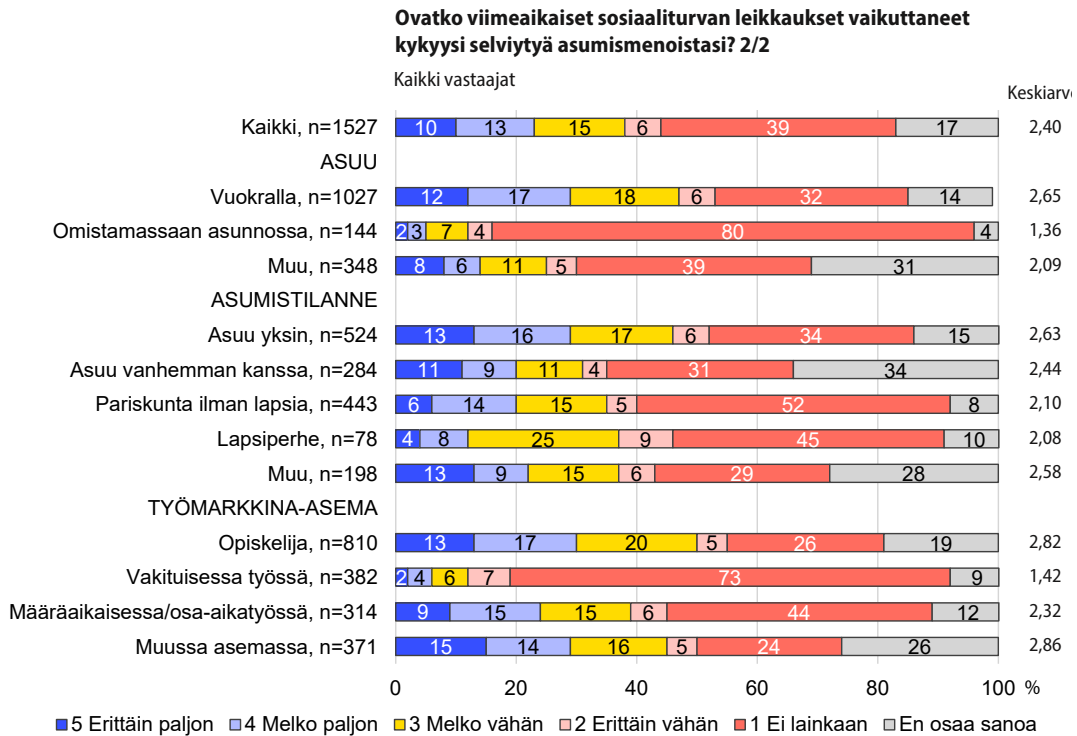
Lähes neljäsosa nuorista kertoo sosiaaliturvaleikkausten vaikuttaneen asumismenoista selviytymiseen, naiset useammin kuin miehet. 39 prosenttia kertoo, että tällä ei ole ollut vaikutusta. Nuorimmilla ikäluokilla vaikutusta on hieman enemmän kuin vanhimmalla ikäluokalla, joissa sosiaaliturvan tukia saadaan oletettavasti harvemmin. Helsinki-Uudellamaalla vaikutus on hieman vähäisempää kuin muualla maassa. Asumismenoista selviytyminen on vaikeutunut eniten vuokralla asuvien, yksinasuvien, sekä opiskelijoiden keskuudessa.

Nuorista 61 prosenttia on joutunut tekemään valintoja asumismenoista selviytyäkseen. Reilu kolmannes ilmoittaa joutuneensa tinkimään muusta elämästä ja reilu neljäsosa turvautunut sukulaisten apuun tai työskentelemään opiskelun ohessa. Joka kuudes on ottanut lainaa, noin joka kymmenes on vaihtanut halvempaan asuntoon, tehnyt ylitöitä tai turvautunut toimeentulotukeen.

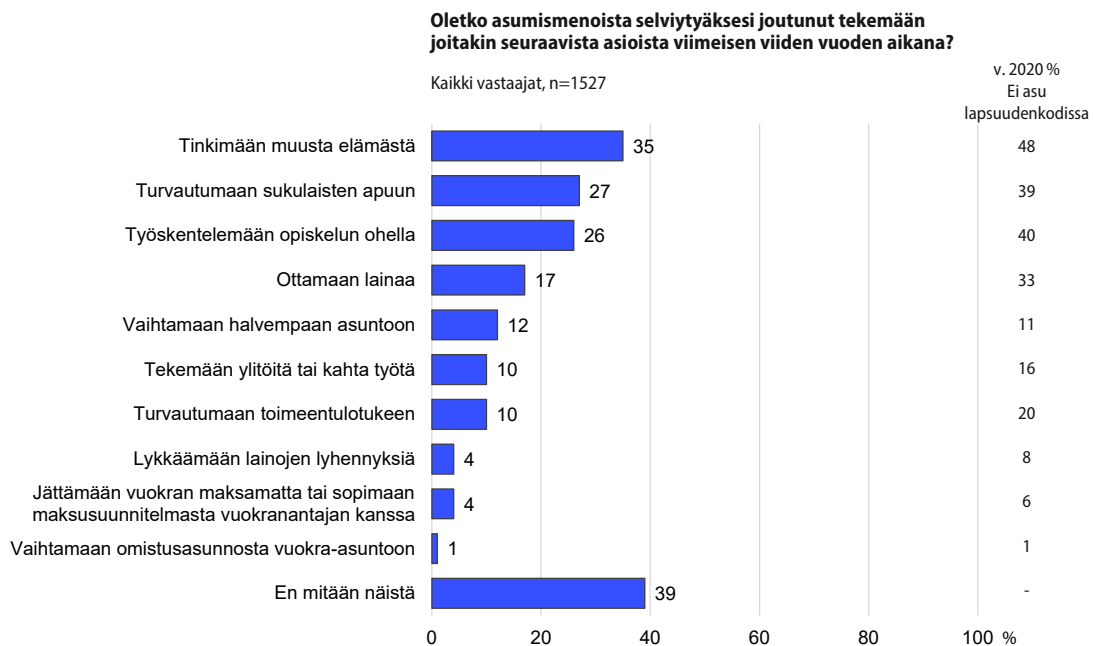
Kuvio 42. Sosiaaliturvaleikkausten vaikutus asumismenoista selviytymiseen, sukupuoli, ikäryhmä ja suuralue.

Kuvio 43. Sosiaaliturvaleikkausten vaikutus asumismenoista selviytymiseen, asumismuoto, asumistilanne ja työmarkkina-asema.

Kuvio 44. Asumismenoista selviytymisen keinot vuosina 2020 ja 2025.

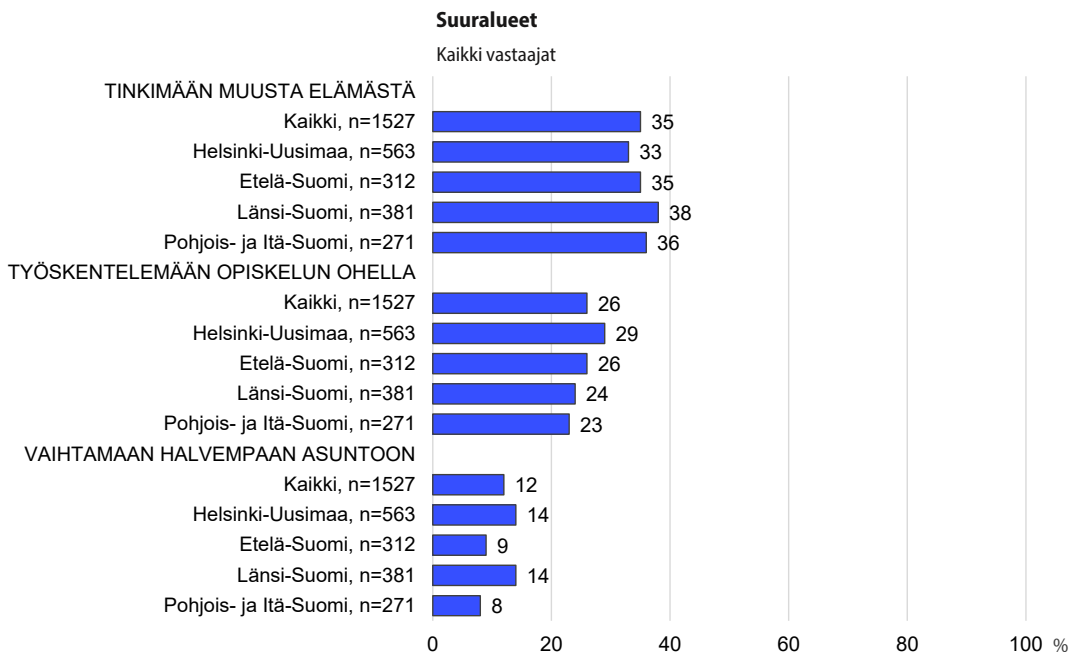

Naiset, yksinasuvat ja vuokralla asuvat ovat joutuneet tekemään useammin valintoja asumismenoista selviytymiseen kuin muut. Vastaavasti vanhempien luona tai omistusasunnossa asuvat ja vakituksessa työssä asuvat joutuvat harvemmin tekemään valintoja asumismenoista selviytymisen takia.

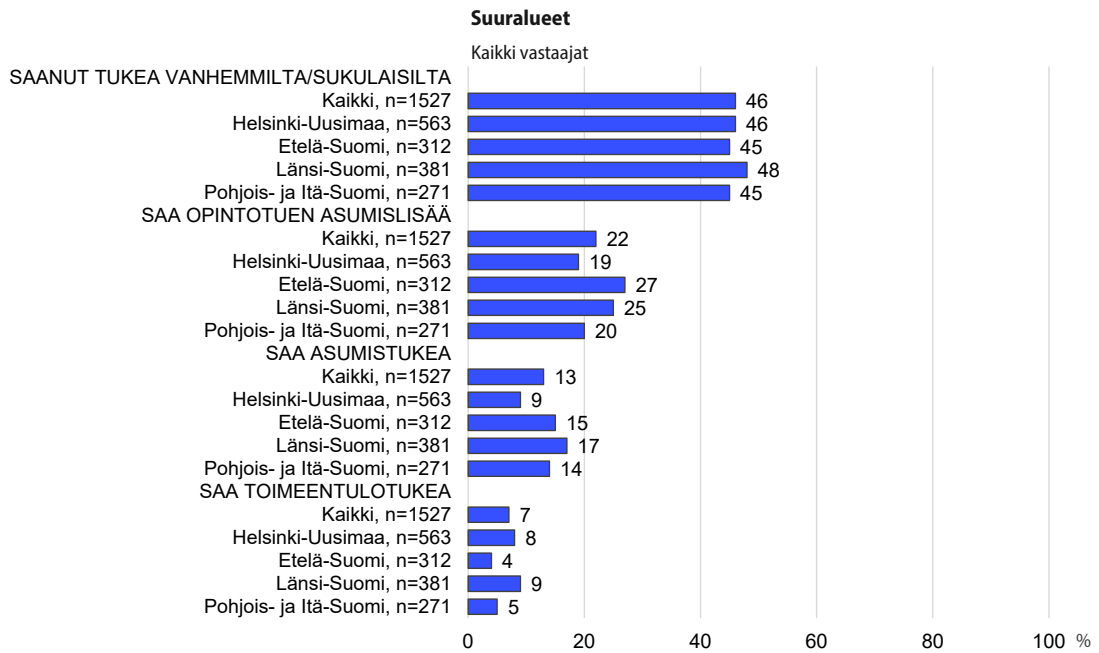
Alueellisessa näkökulmassa Helsinki-Uusimaa ei erottaudu muista alueista asumismenoista selviytymisen keinojen suhteen. Muutonkin alueelliset erot ovat melko pieniä eri keinojen suhteen.

Asumistukea tällä hetkellä saa 13 prosenttia vastaajista ja reilu viidennes ilmoittaa saavansa opintotuen asumislisää. Vertailu asumistuen ja opintotuen asumislisän suhteen vuoden 2020 tulokseen on hankala, koska opiskelijoiden asumisen tukemisessa on tapahtunut muutoksia. Opiskelijat kuuluivat yleisen asumislisän piiriin aina 1.8.2025 saakka, jolloin opiskelijat siirtyivät takaisin opintotuen asumislisän piiriin. Toimeentulotukea saavia on 7 prosenttia. Muutos tässä on marginaalinen vuoden 2020 tasoon nähden.

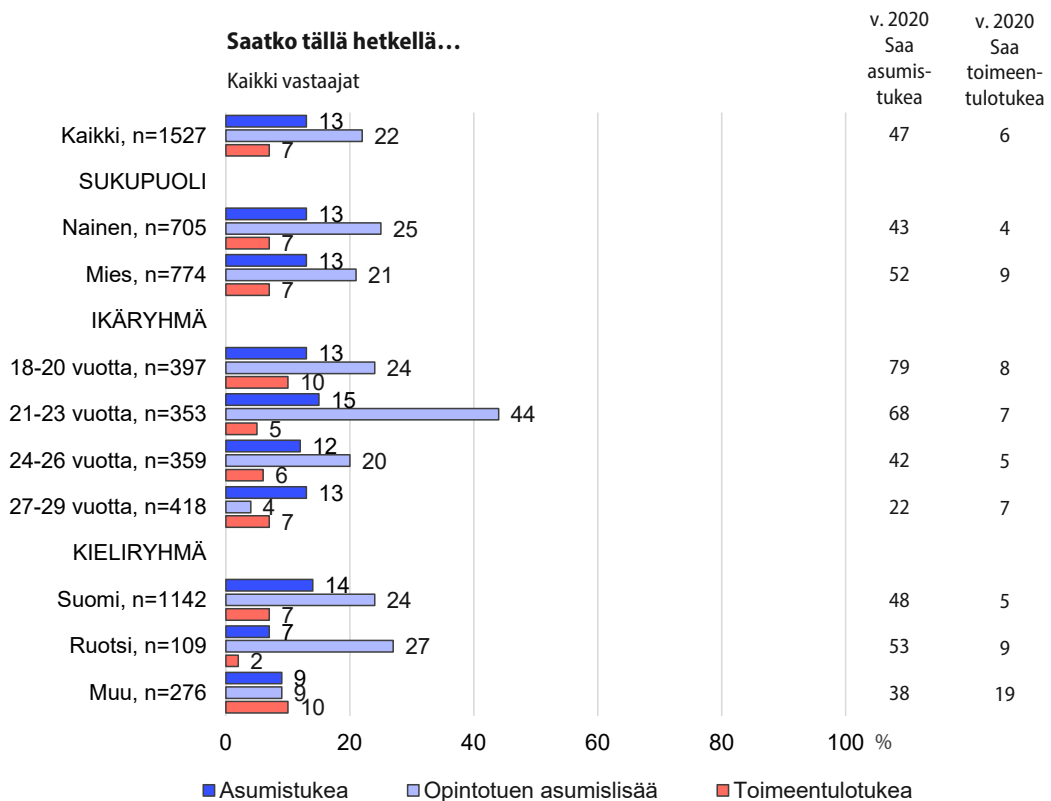
Kuvio 45. Alueellisia näkökulmia asumismenoista selviytymiseen.

Kuvio 46. Alueellisia näkökulmia tuen saamiseen vanhemmilta sekä opintotuen asumislisän, asumistuen ja toimeentulotuen saamiseen.

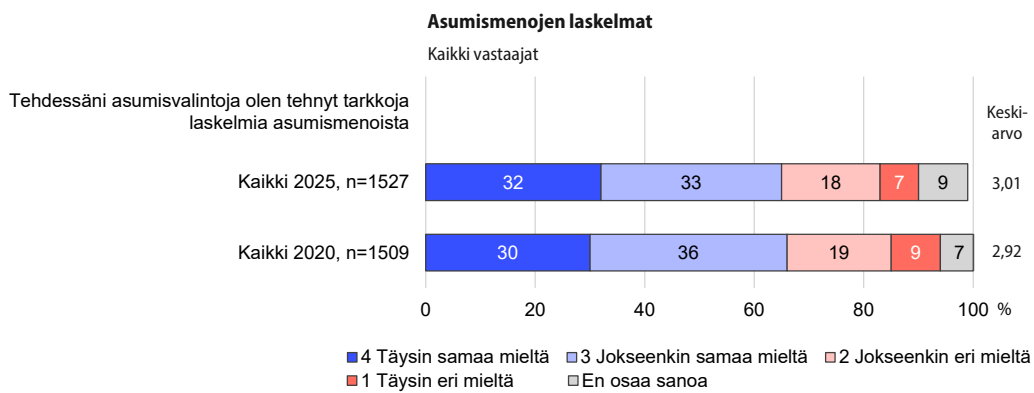
Kuvio 47. Asumistuki, opintotuen asumislisä ja toimeentulotuki vuosina 2020 ja 2025.

5.2.4 Laskelmat asuntomenoista

Asumisvalintoja tehdessään tarkkoja laskelmia asumismenoista on tehnyt 65 prosenttia nuorista. Muutos on marginaalinen verrattuna vuoteen 2020. Osalle asia on vie-raampi, sillä 18–20-vuotiaissa on muihin ikäryhmiin verrattuna suurempi osa heitä, jotka eivät osaa ottaa kantaa asiaan. Iän karttuessa laskelmia tehdään yleisemmin.

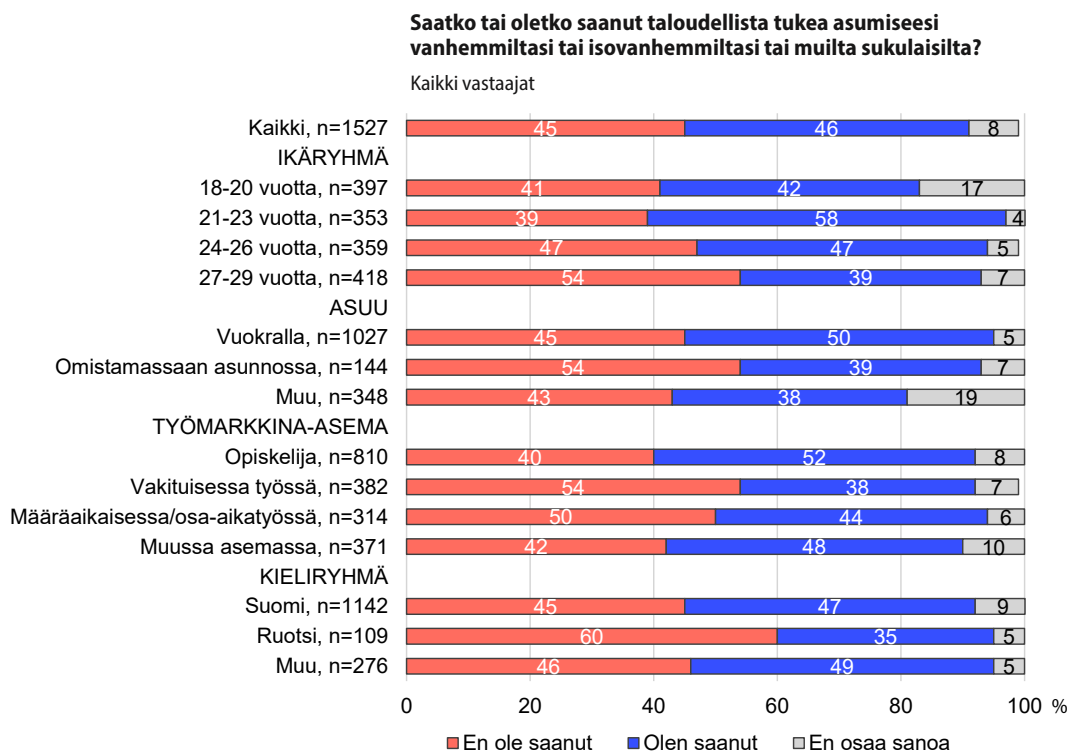
Kuvio 48. Tehnyt laskelmia asumismenoista.

5.3 Taloudellinen tuki vanhemmilta ja sukulaisilta

Nuorista 46 prosenttia on saanut viimeisen viiden vuoden aikana sukulaisilta taloudellista apua asumismenoihinsa. Yleisemmin – ilman aikarajausta tarkasteltuna – nähdään, että vanhemmilla, isovanhemmilla tai muilla sukulaisilla on merkittävä rooli kotoa poismuuttaneiden nuorten asumisen tukemisessa. Tuen saannin osalta erilaisten nuorten taustaryhmien välillä ei ole suuria merkittäviä eroja, mutta tukea saavat muita hieman useammin 21–23-vuotiaat, vuokralla asuvat ja opiskelijat.

Kuvio 49. Vanhempien ja sukulaisten taloudellinen tuki, ikäryhmä, asumismuoto, työmarkkina-asema ja kieliryhmä.

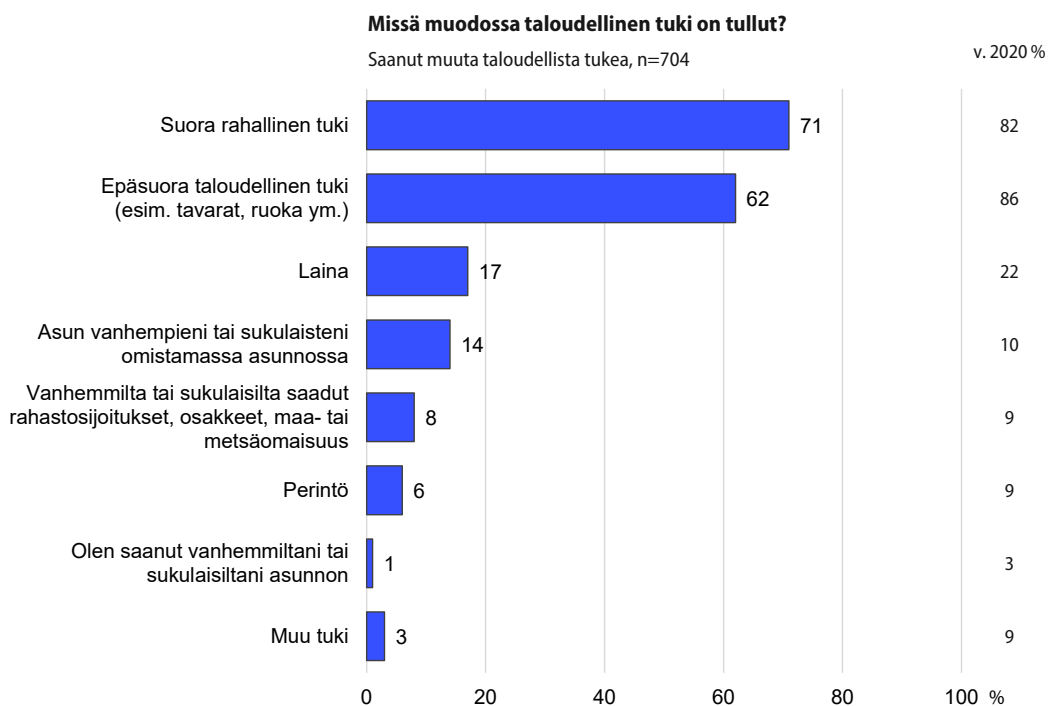

Saatu tuki on ollut sekä suoraa että epäsuoraa rahallista tukea, mikä tarkoittaa, että nuorelle on annettu tavaroita, ruokakasseja tai autettu jollakin muulla vastaavalla tavalla. Apua saaneista valtaosa (71 %) on saanut suoraa rahallista tukea ja hieman pienempi osa (62 %) epäsuoraa taloudellista tukea. Molempien tukimuotojen osuus on laskenut viimekertaisesta tutkimuksesta.

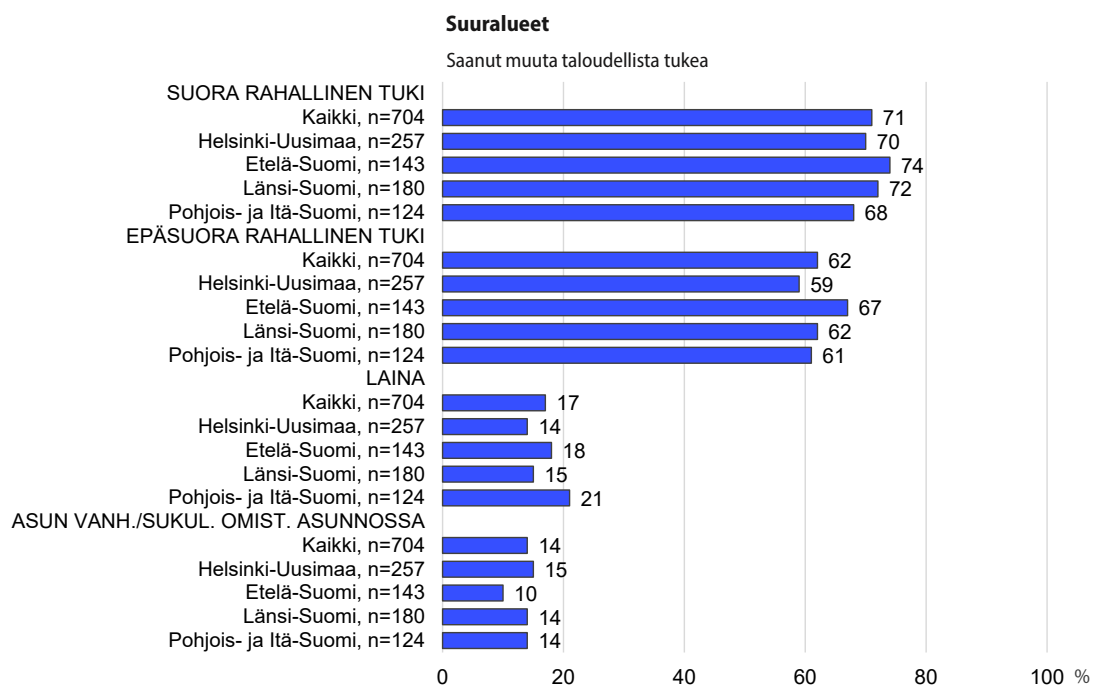
Lainaa vanhemmiltaan tai isovanhemmiltaan on saanut 17 prosenttia, osuus on laskenut vähän (v. 2020 22 %). Lainat korostuvat lapsiperheiden ja vakituisessa työssä olevien parissa. Tukimuodoiksi voidaan myös laskea asunnot, erilaiset lahjoitukset ja perintö. Nuorista 14 prosenttia asuu vanhempien tai sukulaisten omistamassa asunnossa. Lisäksi alle joka kymmenes on saanut rahastosijoituksia, osakkeita ja/tai maata tai metsäomaisuutta. Perintöä on saanut 6 prosenttia nuorista. Vain yksi sadasta on saanut asunnon.

Vanhemmat ja sukulaiset tukevat suomalaisnuoria sekä suoralla että epäsuoralla tuella kohtuullisen tasaisesti eri puolilla Suomea. Tilastollisia eroja ei aineistosta löydy.

Kuvio 50. Millaisessa muodossa on saanut tukea vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 51. Vanhempien ja sukulaisten tuki suuralueittain.

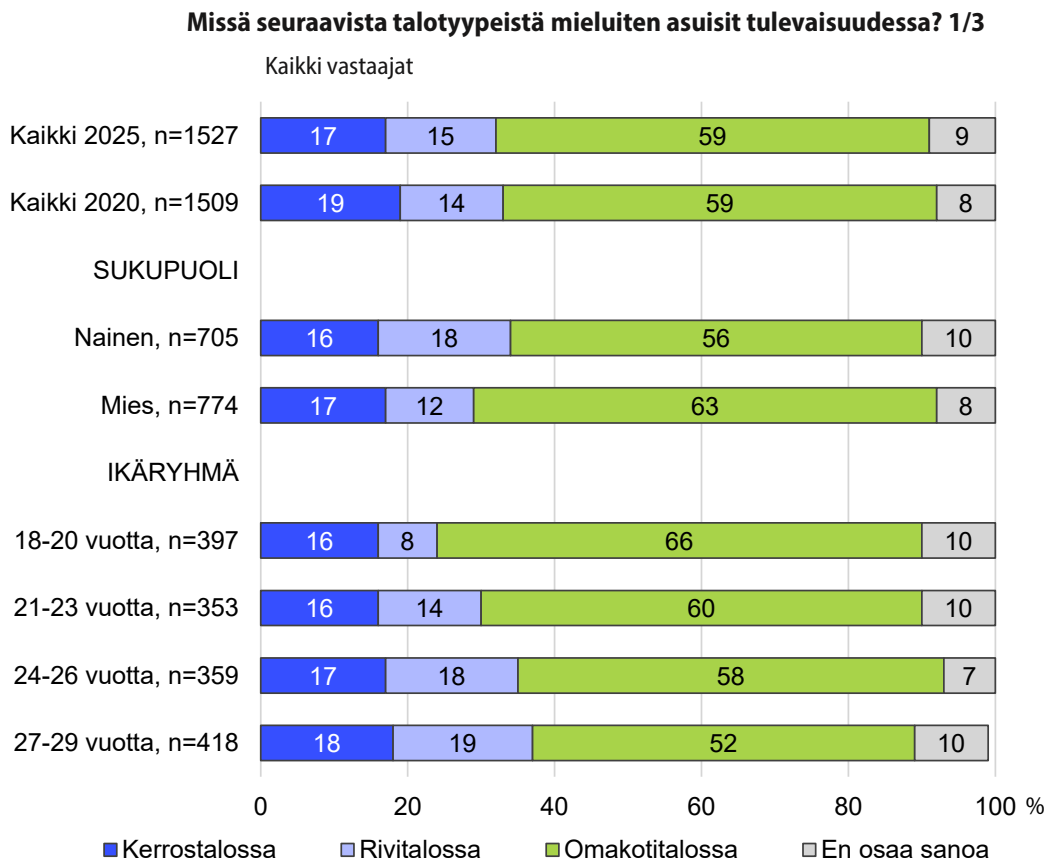
6 Asumistoiveet

6.1 Omakotitalo, rivitalo vai kerrostalo

Suomalaisten nuorten enemmistö asuisi mieluummin omakotitalossa (59 %). Kerrostalossa asuisi mieluummin 17 prosenttia ja rivitalossa 15 prosenttia, vajaa kymmenesosa ei osaa arvioida mieluisinta asuntotyyppiään. Omakotiasuminen on useammin miesten kuin naisten toiveissa.

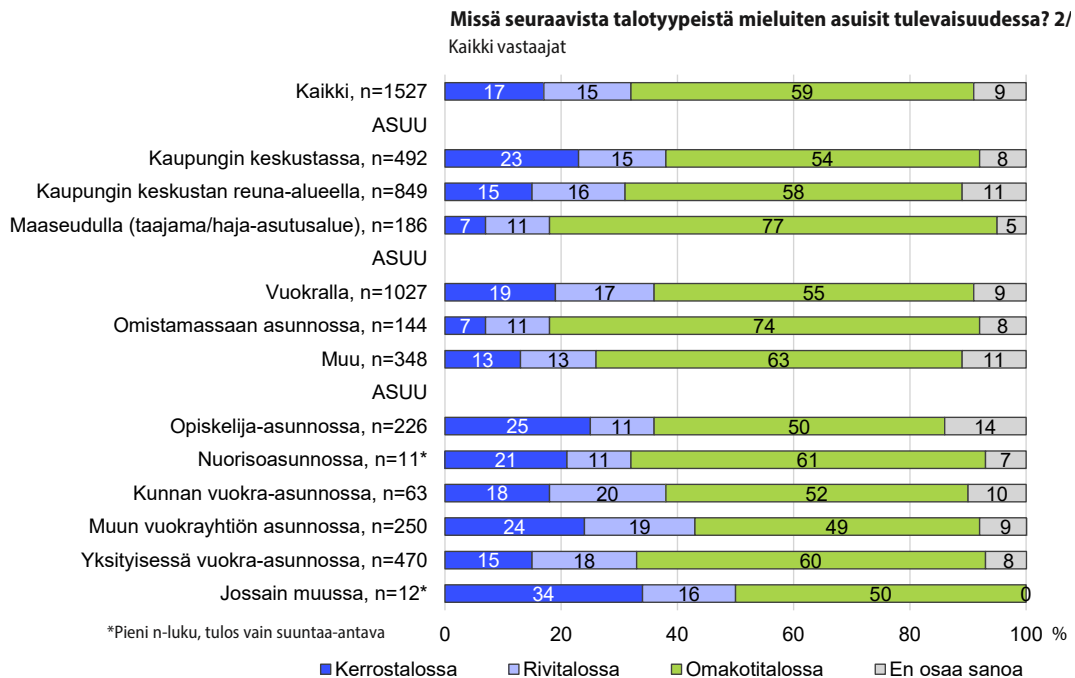
Ikäryhmäkohtaiset erot ovat melko pieniä omakotiasumisen suhteen, se on mieluisin vaihtoehto kaikissa 18–29-vuotiaiden ikäryhmissä, mutta laskee hieman iän karttuessa. Se sijaan rivitaloasumisen mieluisuus nousee iän myötä.

Kuvio 52. Eri talotyyppien mieluisuus, sukupuoli ja ikä.

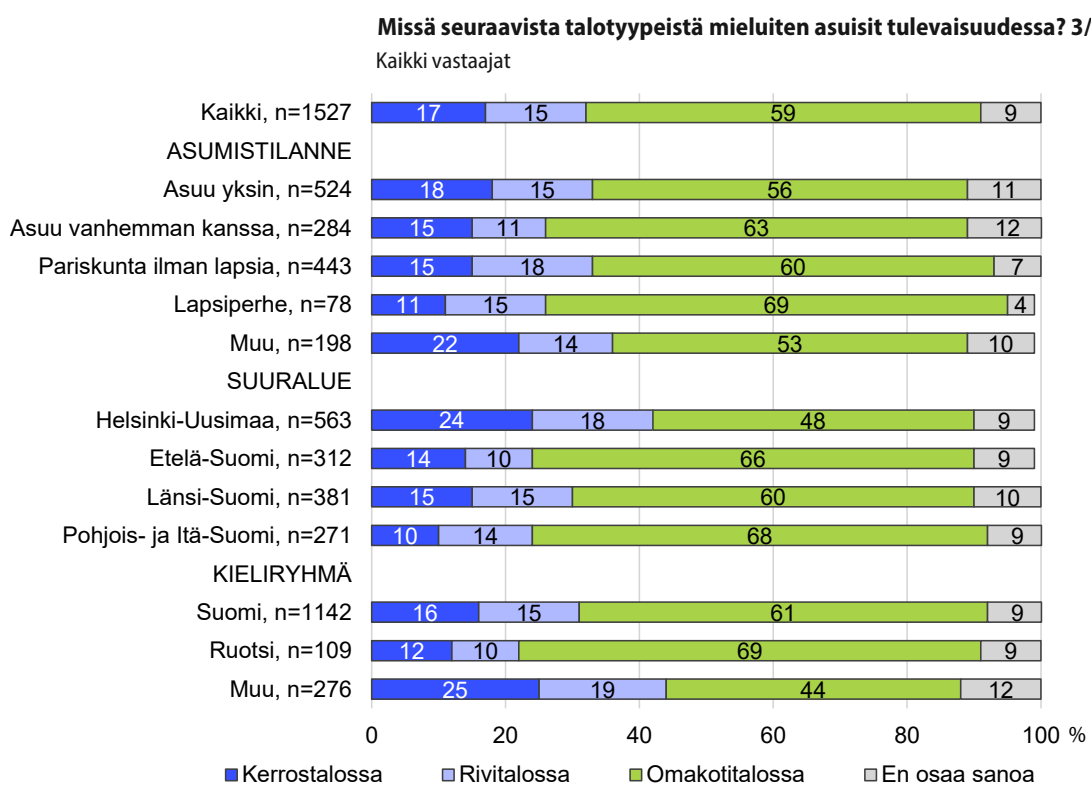
Asumistyyppien mielisuuteen vaikuttaa selvästi se, millaisella paikkakunnalla ja millaisessa asunnossa nuori parhaillaan asuu. Omakotiasumista pidetään kirkkaasti useimmin mieluisana vaihtoehtona maaseudulla, missä muita asumismuotoja mainitaan harvemmin. Omakotiasuminen on mieluisin vaihtoehto myös kaupungeissa, mutta kaupungin keskustassa korostuu keskimääräistä useammin kerrostaloasuminen. Samoin vuokralla asuvilla korostuu kerrostaloasuminen.

Kuvio 53. Eri talotyyppien mielisyys, asuinpaikka ja asumismuoto.

Helsinki-Uudenmaan suuralueella kaupunkikeskustassa asuvista vajaa puolet asuisi mieluummin omakotitalossa, alle kolmannes kerrostalossa ja 15 prosenttia rivitalossa. Omakotiasumisen mielisyys on nousut ja kerrostaloasumisen mielisyys laskenut edellisestä mittauksesta.

Naisilla korostuu mieluisimpana asumismuotona rivitaloasuminen, miehillä omakotiasumisen.

Kuvio 54. Eri talotyyppien mieluisuus, asumistilanne, suuralue ja kieliryhmä.

Taulukko 7. Talotyyppien mieluisuus Helsinki-Uudenmaan kaupunkikeskustassa asuvien nuorten keskuudessa 2020 ja 2025, prosenttia.

Talotyyppi	2020	2025, n=194
Omakotitalo	36	46
Kerrostalo	40	31
Rivitalo	13	15
Ei osaa sanoa	10	7

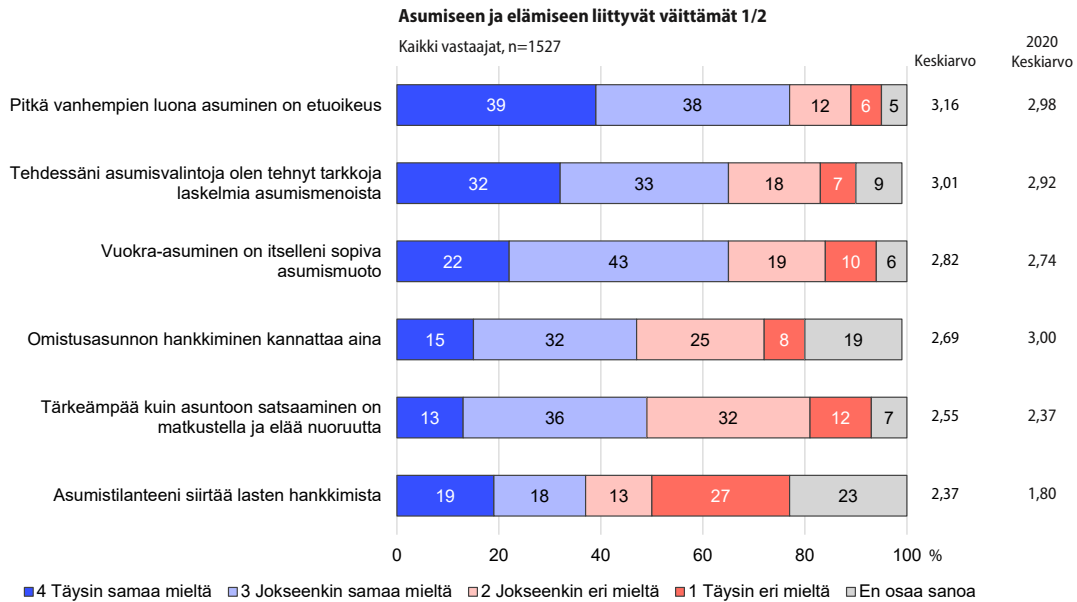
6.2 Asumiseen liittyviä asenteita

Kyselyssä esitettiin joukko asumiseen liittyviä väittämiä, joita vastaajat arvoivat asteikolla 1–5 (Täysin samaa – täysin eri mieltä). Valtaosa katsoo, että pitkä vanhempien luona asuminen on etuoikeus. Väitteen kanssa samaa mieltä on kolme nuorta neljästä ja eri mieltä vajaa viidennes. Vuokra-asumisen itselle sopivana asumismuotona näkee kaksi kolmesta nuoresta. Lähes puolet arvioi omistusasunnon hankkimisen olevan kannattavaa aina. Asuntoon satsaaminen tai vastaavasti rahan käyttäminen esimerkiksi matkusteluun tai yleisesti elääkseen nuoruutta jakaa vastaajien mielipiteet. Matkustelua ja nuoruuden elämistä kannattaa puolet (49 %), asuntoon satsaamista kannattaa hieman vähemmän, 44 %.

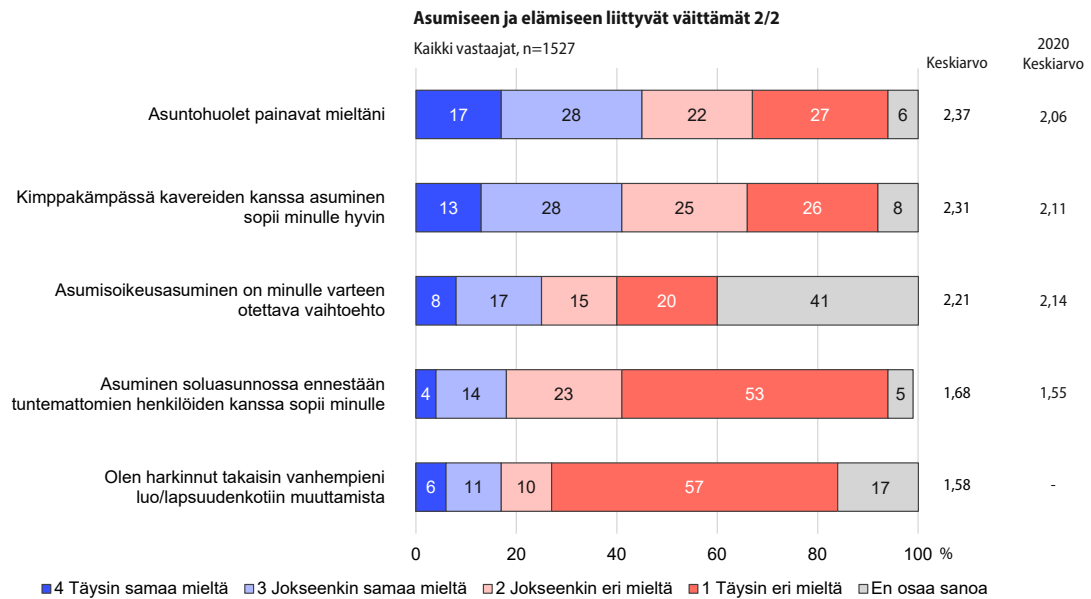
Kimppakämpässä asuminen ei saa yhtä varauksetonta kannatusta, 41 % katsoo sen sopivan itselle ja reilu puolet (51 %) ei katso kimppakämpässä asumisen sopivan itselleen. Asumisoikeusasunnon kokee itselle varteen otettavana vaihtoehtona neljäsosa vastaajista. Peräti 41 % ei osaa ottaa kantaa asiaan. Soluasuminen ei juuri saa kannatusta; alle viidennes katsoo sen sopivan itselle ja 76 % ei. Alle viidennes (17 %) on harkinnut muuttoa takaisin lapsuuden kotiin tai vanhempien luokse.

Väittämissä on merkittäviä muutoksia vuoden 2020 tulokseen nähden. Vastaajat ovat aiempaa enemmän samaa mieltä väittämien kanssa, että vanhempien luona asuminen on etuoikeus, laskelmia asumismenoissa tehdään useammin, vuokra-asuminen, kimppakämpäasuminen ja soluasunnossa asumisen sopivat minulle, on tärkeämpää satsata matkusteluun ja nuoruuden elämiseen kuin panostaa asumiseen sekä arviossa siitä, että asumistilanne siirtää lasten hankintaa. Tulos on laskenut vain yhden väitteen kohdalla eli nuoret ovat aiempaa enemmän eri mieltä siitä, että omistusasunnon hankkiminen kannattaa aina.

Kuvio 55. Asumiseen liittyviä väittämiä 2020 ja 2025.

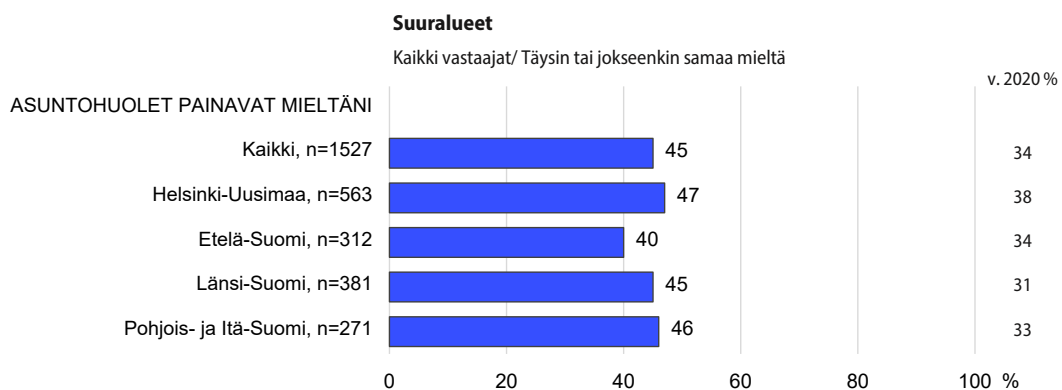
Kuvio 56. Asumiseen liittyviä väittämiä 2020 ja 2025.

6.3 Asuntoon liittyvät huolet

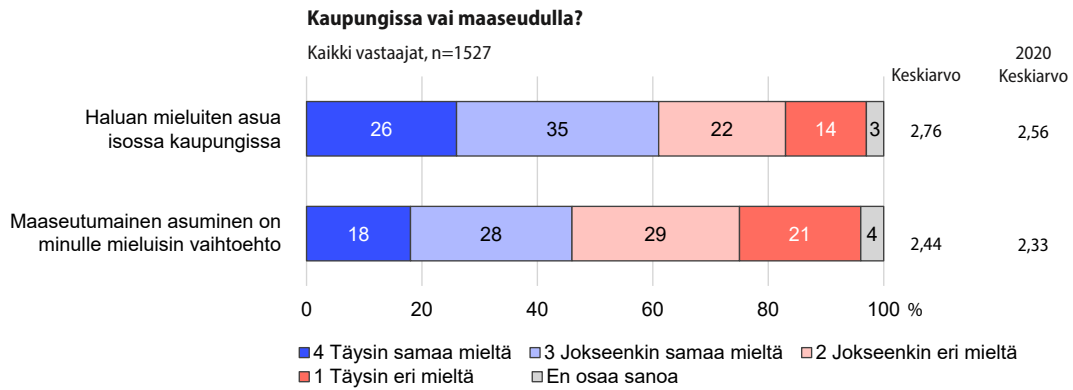
Asuntoihin liittyvät huolet ovat merkittävä asia lähes puolelle (45 %). Huolet ovat mielessä myös aiempaa useammalla nuorella, sillä tulos on merkittävästi noussut vuodesta 2020. Naiset kokevat miehiä hieman useammin asuntoon liittyviä huolia, samoin kaupungissa ja neliömäärältään pienessä asunnossa asuvat. Muita enemmän asuntopuolia painavat myös vuokralla asuvia ja opiskelijoita. Myös Helsingissä asuvilla on muuta maata useammin huolta asuntoon liittyen. Seuraavassa kuviossa on esitetty asuntopuolia suuralueittain. Huolestuneiden osuus on noussut merkittävästi kaikilla muilla alueilla paitsi Etelä-Suomessa (sielläkin noussut, mutta ei tilastollisesti merkittävästi).

Kuvio 57. Asuntopuolia suuralueittain vuosina 2020 ja 2025.

6.4 Kaupunkiin vai maaseudulle

Kaupunkiasuminen jakaa jossain määrin nuorten mielipiteitä. Vastaajista 61 prosenttia haluaa mieluiten asua isossa kaupungissa, 36 prosenttia ei. Vastaavasti maaseutumaisen asumisen puolesta kokee mieluisimpana vaihtoehtona 46 prosenttia ja 50 prosenttia ei. Siten kaupunkiasuminen on hieman mieluisempaa kuin maaseutuasuminen. Molempien asumismuotojen mieluisuus on keskiarvolla mitattuna noussut. Kantaa kysymyksiin osaa ottaa lähes kaikki nuorista, ei osaa sanoa vastauksia on 3–4 prosenttia.

Kuvio 58. Kaupunkimaisen ja maaseutumaisen asumisen mieluisuus vuosina 2020 ja 2025.

Kaupunkikeskustoissa asuvista 39 prosenttia pitää maaseutumaista asumista mieluisimpana vaihtoehtona, keskustojen ulkopuolisista kaupunkilaisista jopa 43 prosenttia. Maaseudulla jo asuvat ovat selvästi tyytyväisiä asumisympäristöönsä, sillä lähes kolme neljästä heistä kokee maaseutumaisen asumisen mieluisimpana. Kaupunkiasumisen mieluisuus on noussut vuodesta 2020 huolimatta siitä, missä asuu tällä hetkellä. Myös maaseutuasumisen mieluisuus on noussut erityisesti kaupunkien keskustassa asuvien keskuudessa.

Taulukko 8. Iso kaupunki vai maaseutumainen, asuinalueen mukaan 2020 ja 2025. Täysin + jokseenkin samaa mieltä, prosenttia.

Asuinalue	Iso kaupunki mieluisin v. 2020	Iso kaupunki mieluisin v. 2025	Maaseutumainen mieluisin v. 2020	Maaseutumainen mieluisin v. 2025
Asuu kaupungin keskustassa	59	68	31	39
Asuu kaupungin keskustan reuna-alueella, esim. lähiössä	54	63	37	43
Asuu maaseudulla (taajama/haja-asutusalue)	18	35	80	73

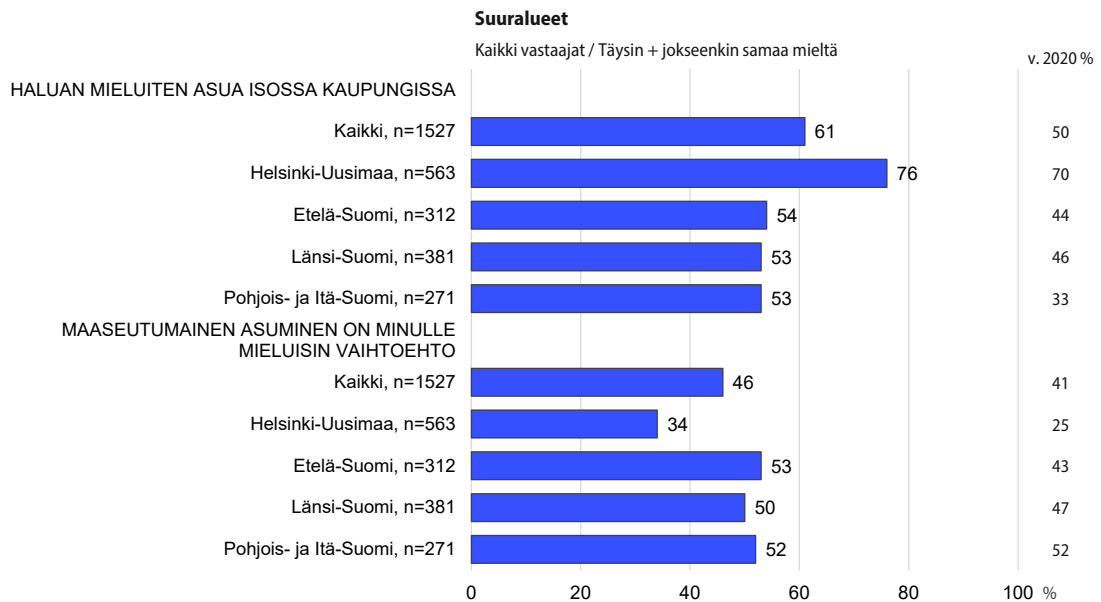
Kaupunkiasuminen korostuu nyt kaupungissa asuvilla ja varsinkin kaupunkien keskustoissa asuvilla, vuokralla asuvilla ja opiskelijoilla. Maaseudulla asuvista 35 prosenttia kokee kaupungit mieluisimpana.

Ison kaupungin mieluisuus korostuu Helsinki-Uudenmaan kaupunkikeskustoissa asuvien mielessä (81 %).

Kun tarkastellaan maaseutumaisen asumisen mieluisuutta alueittain, huomataan, että Etelä-, Pohjois- ja Itä-Suomessa tämä korostuu varsinkin Uuteenmaahan verrattuna. Mieluisuus korostuu erityisesti pienissä alle 50 000 asukkaan kaupungeissa ja maalaiskunnissa.

Kaupunkiasumisen mieluisuus on noussut vuodesta 2020 kaikilla suuralueilla, erityisesti Pohjois- ja Itä-Suomessa. Maaseutuasumisen mieluisuus on noussut Helsinki-Uudellamaalla ja Etelä-Suomessa.

Kuvio 59. Kaupunkimainen vai maaseutumainen, suuralueittain vuosina 2020 ja 2025.

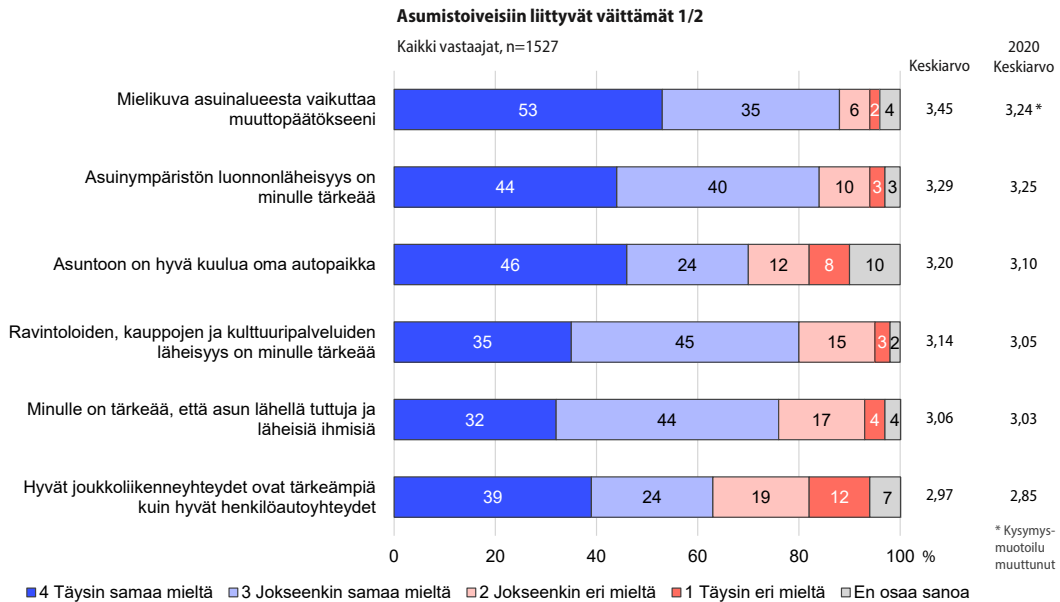
6.5 Asumistoiveisiin liittyviä asenteita

Asuinympäristöön liittyvät asiat vaikuttavat paljon nuorten asumistoiveisiin ja muuttopäätöksiin. Erityisen usein mainitaan mielikuva asuinalueesta (88 % samaa mieltä olevia) ja asuinympäristön luonnonläheisyys (84 %). Asuntoon kuuluva autopaikka on 70 prosentilla toivelistalla. Ravintoloiden, kauppojen ja kulttuuripalveluiden läheisyys on tärkeä 80 prosentille vastaajista. Kolme nuorta neljästä toivoo tuttujen ihmisten asuvan lähellä omaa asuntoa. Hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeitä 63 prosentille vastaajista. Aiempaa tärkeämmäksi valintatekijäksi tai toiveeksi nousevat mielikuva asuinalueesta, autopaikka, ravintoloiden ja palveluiden läheisyys sekä hyvät joukkoliikenneyhteydet.

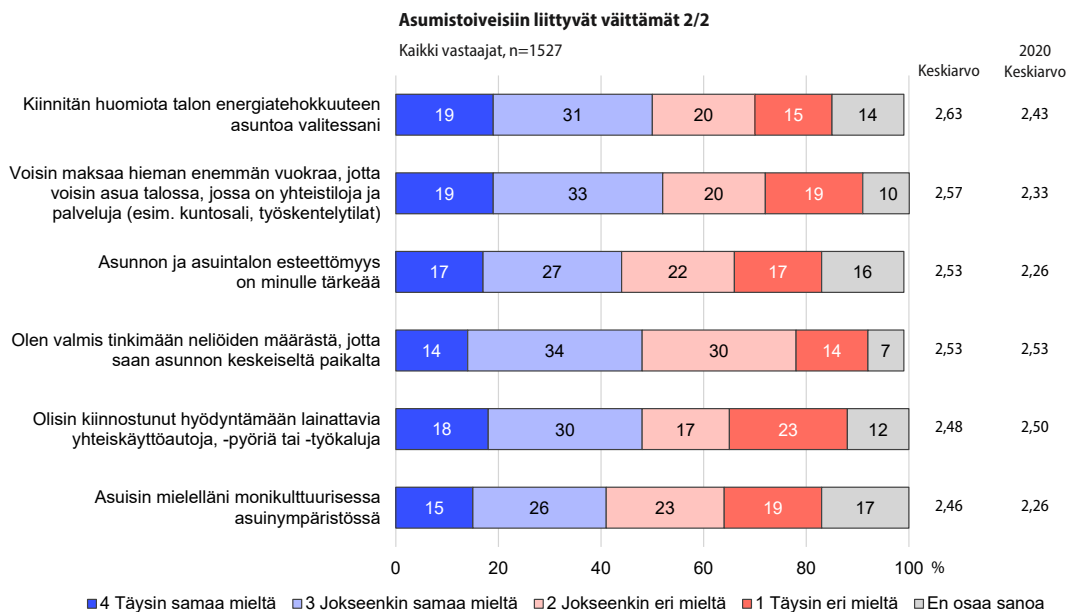
Puolet nuorista kertoo kiinnittävänsä huomiota talon energiatehokkuuteen asuntoa valittaessa, ja tämä tekijä on aiempaa tärkeämpi. Reilu puolet (52 %) voisi maksaa hieman enemmän vuokraa, mikäli voisi asua talossa, josta löytyy yhteistiloja ja palveluja. Myös tässä tulos on noussut vuodesta 2020. Asunnon ja asuintalon esteettömyys on tärkeää 44 prosentille nuorista ja tämäkin tekijä on aiempaa tärkeämpi. Vajaa puolet (48 %) on valmis tinkimään neliöiden määrästä, jos saa asunnon keskeiseltä paikalta. Sama osuus on kiinnostunut hyödyntämään lainattavia yhteiskäyttöautoja, -pyöriä tai -työkaluja. Monikulttuurisessa ympäristössä asuisi mielellään 41 prosenttia suomalaisnuorista, tämä osuus on noussut 6 prosenttiyksikköä.

Ravintoloiden, kauppojen ja palveluiden läheisyys on Helsinki-Uusimaalla asuville hieman tärkeäpää kuin muilla alueilla, vastaavasti Pohjois-Suomessa vähemmän tärkeää. Samalla tavalla Helsinki-Uusimaalla asuvat voisivat muita useammin asua mielellään monikulttuurisessa asuinympäristössä, Etelä-Suomessa asuvat hieman vähemmän mielellään.

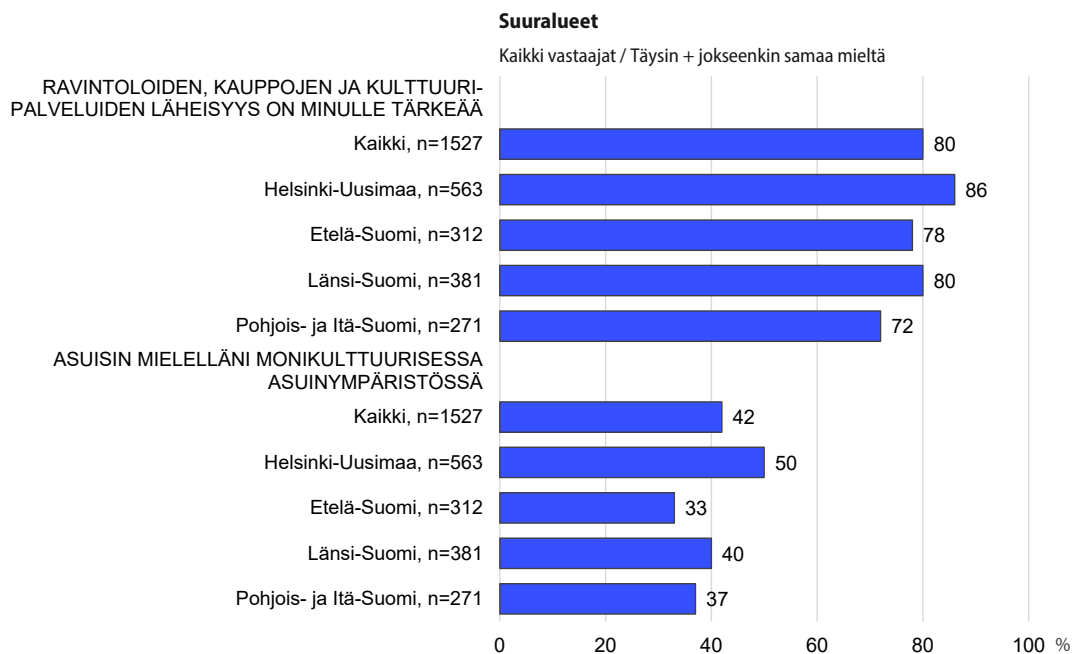
Kuvio 60. Asumistoiveisiin liittyviä väittämiä vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 61. Asumistoiveisiin liittyviä väittämiä vuosina 2020 ja 2025.

Kuvio 62. Poimintoja väittämistä suuralueittain.

7 Segmentointi

7.1 Segmentointimenetelmät ja tekninen toteutus

Tutkimusaineisto analysoitiin SPSS-ohjelmistolla. Analyysin tarkoituksena oli muodostaa asumiseen liittyvien väittämien perusteella toisistaan poikkeavia segmenttejä.

Analyysin ensimmäisessä vaiheessa aineiston muuttujat ryhmitellään asialuottuvuuksiin faktorianalyysillä. Analyysissä pyritään selvittämään muuttujarakenne ja tunnistamaan tutkimuksen aihepiirin taustalla vaikuttavat perusdimensiot. Analyysissä löydettiin viisi ulottuvuutta/dimensiota:

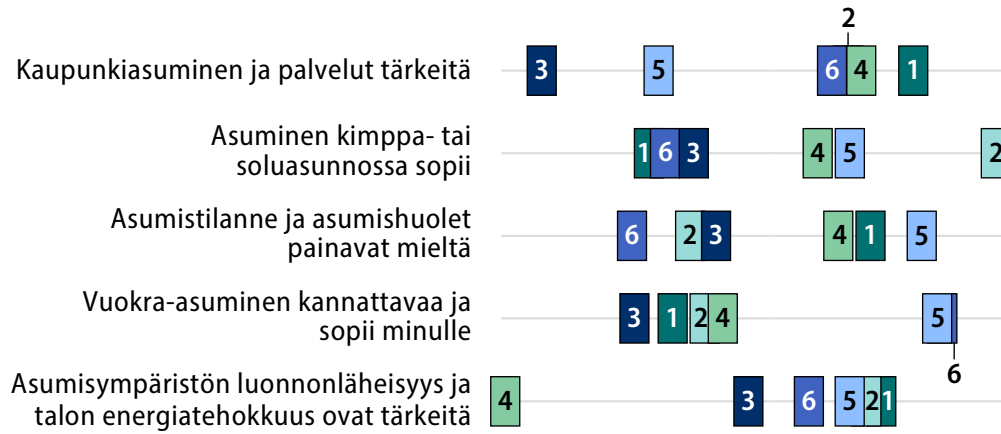
1. Kaupunkiasumisen ja palveluiden tärkeys
2. Asuminen kimppa- tai soluasunnossa on sopivaa
3. Asumistilanne ja asumishuolet painavat mieltä
4. Vuokra-asuminen on kannatettavaa ja sopii minulle
5. Asumisympäristön luonnonläheisyys ja talon energiatehokkuus ovat tärkeitä

Toisessa vaiheessa klusterianalyysillä vastaajakunta ryhmitellään segmentteihin. Klusterianalyysin ajatuksena on se, että samaan segmenttiin kuuluvien havaintojen pitää olla mahdollisimman samankaltaisia ja toisaalta eri segmenttiin kuuluvien havaintojen pitää olla mahdollisimman erilaisia. Siten segmenttien pitää olla sisäisesti mahdollisimman homogeenisia ja ulkoisesti mahdollisimman erilaisia. Analyysissä päädyttiin kuuden segmentin ratkaisuun. Segmentit ja niiden nimeäminen on esitelty seuraavissa kuvioissa.

Kuviossa 64 on esitetty saadut ulottuvuudet ja segmentit. Jokainen ulottuvuus on esitetty janalla. Janalle on merkitty jokaisen segmentin ”luokkakeskiarvo”, joka kuvastaa kuinka ominaista tai kuinka hyvin ulottuvuus sopii kuhunkin segmenttiin. Mikäli segmentin tulos tai lukuarvo on janalla vasemmalla, kyseinen ulottuvuus ei sovi segmenttiin. Mikäli segmentin tulos on janalla oikealla, kyseinen ulottuvuus sopii segmenttiin. Jos tulos on janan keskivaiheilla, ei ulottuvuus poikkeaa segmentissä keskimääräisestä tulokset kumpaankaan suuntaan.

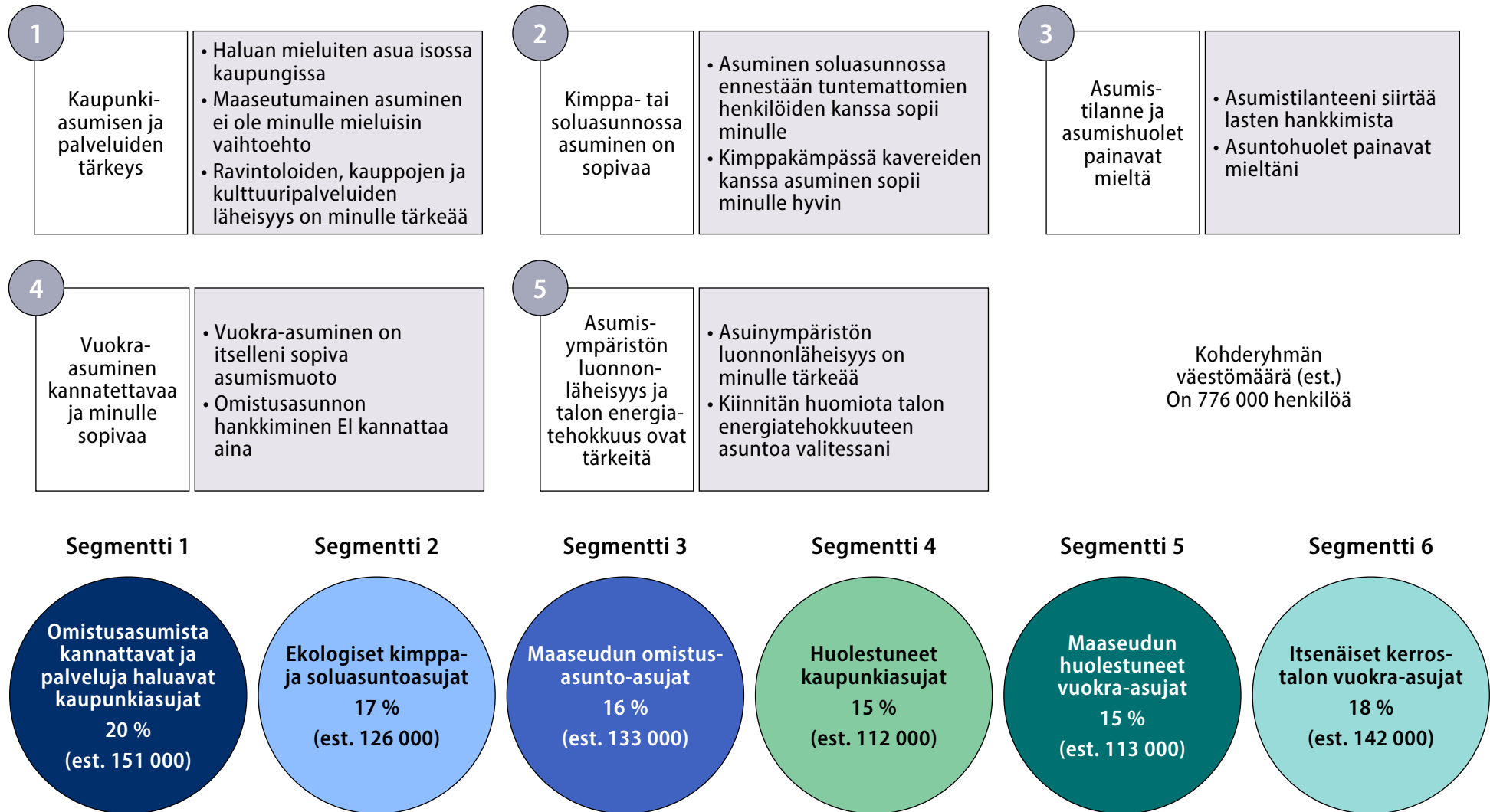
Kuviossa 65 on esitetty tiivistetysti, millaisia asioita tai väittämiä kuhunkin ulottuvuuteen liittyy sekä saatujen ryhmien eli segmenttien nimet, prosenttiosuudet kohderyhmän keskuudessa sekä väestöestimaatti.

Kuvio 63. Faktorianalyysin tuottamat ulottuvuudet segmenteittäin.

- 1 Omistusasumista kannattavat ja palveluja haluavat kaupunkiasujat
- 2 Ekologiset kimppa- ja soluasuntoasujat
- 3 Maaseudun omistusasunto-asujat
- 4 Huolestuneet kaupunkiasujat
- 5 Maaseudun huolestuneet vuokra-asujat
- 6 Itsenäiset kerrostalon vuokra-asujat

Kuvio 64. Segmenttianalyysin tuottamat ulottuvuudet ja segmentit.

7.2 Segmentit ja niiden kuvaukset

Seuraavilla sivuilla esitetään segmenttikohtainen tarkastelu, jossa kuvataan kunkin tunnistetun segmentin keskeiset piirteet ja niiden väliset erot. Segmenttejä tarkastellaan ensin sanallisesti kokonaiskuvan muodostamiseksi ja sen jälkeen yksityiskohtaisemmin erilaisten taustatekijöiden ja asenteiden kautta.

Kunkin segmentin osalta esitellään erityisesti vastaajien asumistilanne ja asumismuoto, taloudellinen asema ja asumismenoista selviytyminen sekä asumiseen liittyvät huolenaiheet ja tulevaisuuden näkymät. Lisäksi tarkastellaan segmenttien eroja asumistoiveissa, muuttosuunnitelmassa ja suhtautumisessa omistusasumiseen. Tekstissä nostetaan esiin segmenttien keskeiset tunnuspiirteet ja ne tekijät, jotka erottavat segmentit toisistaan.

Sanallista kuvausta täydennetään kuvioissa 66–71, joissa segmenteistä esitetään ikä- ja sukupuolijakauma, jota verrataan koko tutkimusaineiston vastaavaan jakaumaan.

7.2.1 Segmentti 1: Omistusasumista kannattavat ja palveluja haluavat kaupunkiasujat

Segmentille tunnusomaista (+)

- (+) Asumistilanteeni siirtää lasten hankkimista
- (+) Asuntohuolet painavat mieltäni
- (+) Haluan mieluiten asua isossa kaupungissa
- (+) Kiinnitän huomiota talon energiatehokkuuteen asuntoa valitessani
- (+) Asunnon ja asuintalon esteettömyys on minulle tärkeää
- (+) Ravintoloiden, kauppojen ja kulttuuripalveluiden läheisyys on minulle tärkeää

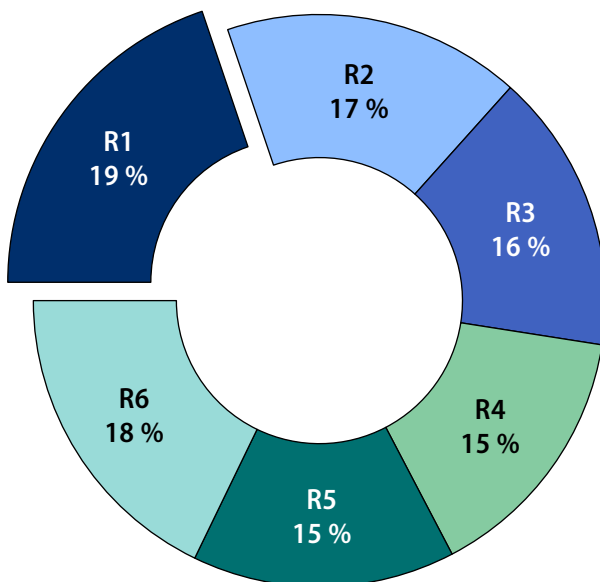
Segmentille ei ole tunnusomaista (-)

- (-) Vanhempien luona asuminen on etuoikeus
- (-) Asuminen soluasunnossa ennestään tuntemattomien henkilöiden kanssa sopii minulle
- (-) Vuokra-asuminen on itselleni sopiva asumismuoto
- (-) Kimppakämpässä kavereiden kanssa asuminen sopii minulle hyvin
- (-) Maaseutumainen asuminen on minulle mieluisin vaihtoehto

Taustat ja muut tulokset:

- Muunkielisiä eniten verrattuna muihin ryhmiin
- Naisia keskimääräistä hieman enemmän, korkein keski-ikä
- Asuvat muita useammin kaupungin keskustassa tai keskustan reuna-alueilla, Helsinki ja PK-Seutu korostuu voimakkaasti
- Nykyisen asunnon pinta-ala pienin (58 m²)
- Vähiten tyytyväisiä nykyiseen asumiseen
- Asuntona useimmin kaksio ja kerrostalossa
- Asuu joko yksin tai puolison kanssa
- Kokevat vuokratason muita useammin liian korkeaksi
- Vaikeuksia löytää sopivan kokoista asuntoa
- Viimeaikaiset sosiaaliturvan leikkaukset ovat vaikuttaneet kykyyn selviytyä asumismenoista
- Haluavat ostaa omistusasunnon, jos eivät jo omista, ensisijaisesti kolmio
- Valmis maksamaan omistusasunnosta korkean hinnan (272 000 €)

Kuvio 65. Segmentti 1. Ryhmän osuus.

Taulukko 9. Segmentti 1. Ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma.

Sukupuoli ja ikä	Segmentti 1	TOTAL
Naiset	53 %	48 %
Miehet	34 %	52 %
18–20 vuotta	15 %	24 %
21–23 vuotta	25 %	24 %
24–26 vuotta	29 %	25 %
27–29 vuotta	31 %	27 %

7.2.2 Segmentti 2: Ekologiset kimppa- ja soluasuntoasujat

Segmentille tunnusomaista (+)

- (+) Asuminen soluasunnossa ennestään tuntemattomien henkilöiden kanssa sopii minulle
- (+) Kimppakämpässä kavereiden kanssa asuminen sopii minulle hyvin
- (+) Kiinnitän huomiota talon energiatehokkuuteen asuntoa valitessani
- (+) Haluan mieluiten asua isossa kaupungissa
- (+) Voisin maksaa hieman enemmän vuokraa, jotta voisin asua talossa, jossa on yhteistiloja ja palveluja
- (+) Olisin kiinnostunut hyödyntämään lainattavia yhteiskäyttöautoja, -pyöriä tai -työkaluja
- (+) Tärkeämpää kuin asuntoon satsaaminen on matkustella ja elää nuoruutta
- (+) Asuisin mielelläni monikulttuurisessa asuinympäristössä

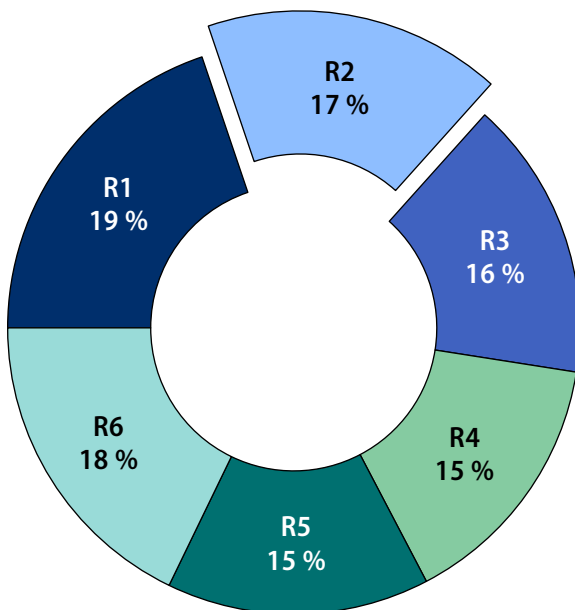
Segmentille ei ole tunnusomaista (-)

- (-) Asumistilanteeni siirtää lasten hankkimista
- (-) Asuntohuolet painavat mieltäni

Taustat ja muut tulokset:

- Miehiä keskimääräistä enemmän
- Nykyisen asunnon pinta-ala suurin, 75 m², usein kaksio, yli 4 h asunnot korostuvat
- Omistusasunto korostuu, vuokralla asuminen alikorostuu
- Keskimääräistä enemmän opiskelija-asunnossa eläviä
- Ovat tyytyväisiä nykyiseen asumiseen
- Eniten kaverin tai soluasunnossa asuvia, vähiten yksin asuvia
- Vuokran taso tai vuokravakuus ei ole ongelma
- Tulot riittävät hyvin asumismenoihin
- Saavat keskimääräistä vähemmän asumistukia tai opintotuen asumislisää
- Valmis maksamaan omistusasunnosta korkean hinnan (270 000 €).
Rahoittavat asunnon ostoa eniten säästöillä

Kuvio 66. Segmentti 2. Ryhmän osuus.

Taulukko 10. Segmentti 2. Ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma.

Sukupuoli ja ikä	Segmentti 2	TOTAL
Naiset	37 %	48 %
Miehet	63 %	52 %
18–20 vuotta	28 %	24 %
21–23 vuotta	20 %	24 %
24–26 vuotta	23 %	25 %
27–29 vuotta	28 %	27 %

7.2.3 Segmentti 3: Maaseudun omistusasujat

Segmentille tunnusomaista (+)

- (+) Maaseutumainen asuminen on minulle mieluisin vaihtoehto
- (+) Omistusasunnon hankkiminen kannattaa aina
- (+) Asuntoon on hyvä kuulua oma autopaikka
- (+) Asuin ympäristön luonnonläheisyys on minulle tärkeää

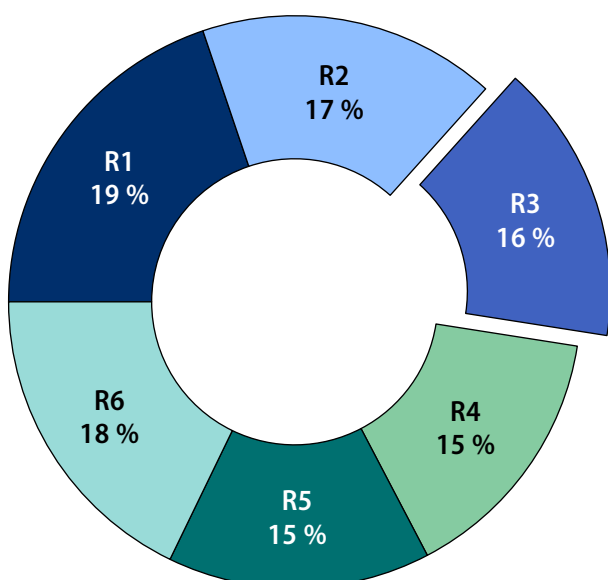
Segmentille ei ole tunnusomaista (-)

- (-) Haluan mieluiten asua isossa kaupungissa
- (-) Hyvät joukkoliikenne yhteydet ovat tärkeämpiä kuin hyvät henkilöauto yhteydet
- (-) Ravintoloiden, kauppojen ja kulttuuripalveluiden läheisyys on minulle tärkeää
- (-) Vuokra-asuminen on itselleni sopiva asumismuoto
- (-) Asuisin mielelläni monikulttuurisessa asuin ympäristössä
- (-) Olisin kiinnostunut hyödyntämään lainattavia yhteiskäyttöautoja, -pyöriä tai -työkaluja
- (-) Voisin maksaa hieman enemmän vuokraa, jotta voisin asua talossa, jossa on yhteistiloja ja palveluja

Taustat ja muut tulokset:

- Miehiä keskimääräistä enemmän
- Suomenkielisiä eniten verrattuna muihin ryhmiin
- Asumat muita useammin taajamassa maaseudulla tai haja-asutusalueella maaseudulla, asuinpaikkana korostuu Pohjois- ja Itä-Suomi
- Eniten vakituisessa työsuhteessa olevia, korkeakouluopiskelijoita vähän
- Nykyisen asunnon pinta-ala suuri, 74 m², usein kaksio, 3 tai yli 4 h asunnot korostuvat
- Eniten omakotitalossa sekä omistusasunnossa asuvia
- Tulot riittävät hyvin asumismenoihin
- Viimeaikaiset sosiaaliturvan leikkaukset eivät ole vaikuttaneet kykyyn selviytyä asumismenoista
- Saavat keskimääräistä vähemmän asumistukia tai opintotuen asumislisää
- Halukkuus ostaa omistusasunto tulevaisuudessa korkea
- Valmius maksaa omistusasunnosta on keskimääräistä matalampi (219 000 €). Rahoittavat oston muita useammin lainalla ja oman asunnon myyntituloilla

Kuvio 67. Segmentti 3. Ryhmän osuus.

Taulukko 11. Segmentti 3. Ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma.

Sukupuoli ja ikä	Segmentti 3	TOTAL
Naiset	41 %	48 %
Miehet	59 %	52 %
18–20 vuotta	20 %	24 %
21–23 vuotta	22 %	24 %
24–26 vuotta	27 %	25 %
27–29 vuotta	31 %	27 %

7.2.4 Segmentti 4: Huolestuneet kaupunkiasujat

Segmentille tunnusomaista (+)

- (+) Haluan mieluiten asua isossa kaupungissa
- (+) Asumistilanteeni siirtää lasten hankkimista
- (+) Olen valmis tinkimään neliöiden määrästä, jotta saan asunnon keskeiseltä paikalta
- (+) Asuntohuolet painavat mieltäni

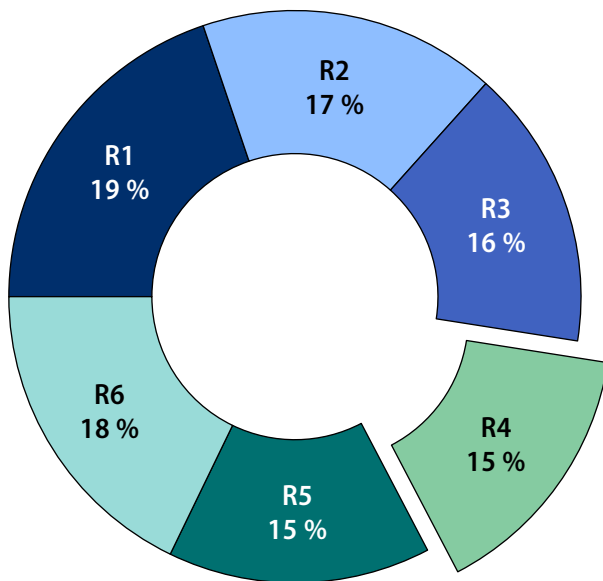
Segmentille ei ole tunnusomaista (-)

- (-) Asuinympäristön luonnonläheisyys on minulle tärkeää
- (-) Kiinnitän huomiota talon energiatehokkuuteen asuntoa valitessani
- (-) Maaseutumainen asuminen on minulle mieluisin vaihtoehto
- (-) Asuntoon on hyvä kuulua oma autopaikka
- (-) Asunnon ja asuintalon esteettömyys on minulle tärkeää
- (-) Tehdessäni asumisvalintoja olen tehnyt tarkkoja laskelmia asumismenoista

Taustat ja muut tulokset:

- Miehä keskimääräistä enemmän, matalin keski-ikä
- Muita enemmän työttömiä
- Nykyisen asunnon pinta-ala pienin (58 m²), pääsääntöisesti yksiö tai kaksio, eniten vanhempien kanssa asuvia
- Hieman muita tyytymättömpiä nykyiseen asumiseen
- Saavat muita useammin asumistukea
- Valmius maksaa vuokraa muita hieman alhaisempi
- Valmius maksaa omistusasunnosta keskimääräinen (259 000 €).
Yleisin syy, miksi ei halua ostaa asuntoa on se, että siihen ei ole varaa
- Asuu mieluiten muita useammin kerrostalossa

Kuvio 68. Segmentti 4. Ryhmän osuus.

Taulukko 12. Segmentti 4. Ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma.

Sukupuoli ja ikä	Segmentti 4	TOTAL
Naiset	38 %	48 %
Miehet	63 %	52 %
18–20 vuotta	34 %	24 %
21–23 vuotta	26 %	24 %
24–26 vuotta	19 %	25 %
27–29 vuotta	21 %	27 %

7.2.5 Segmentti 5: Maaseudun huolestuneet vuokra-asujat

Segmentille tunnusomaista (+)

- (+) Asumistilanteeni siirtää lasten hankkimista
- (+) Asuntohuolet painavat mieltäni
- (+) Maaseutumainen asuminen on minulle mieluisin vaihtoehto
- (+) Kimppakämpässä kavereiden kanssa asuminen sopii minulle hyvin
- (+) Vuokra-asuminen on itselleni sopiva asumismuoto
- (+) Asuinympäristön luonnonläheisyys on minulle tärkeää
- (+) Olen harkinnut takaisin vanhempieni luo/lapsuudenkotiin muuttamista

Segmentille ei ole tunnusomaista (-)

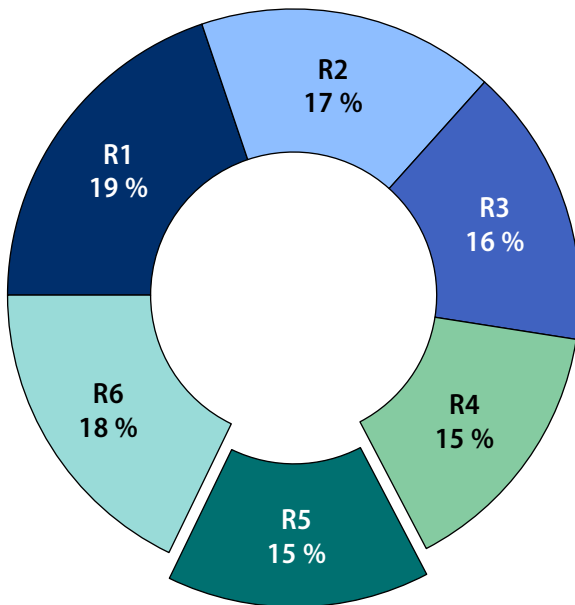
- (-) Omistusasunnon hankkiminen kannattaa aina
- (-) Haluan mieluiten asua isossa kaupungissa

Taustat ja muut tulokset:

- Naisia keskimääräistä enemmän, keski-ikä matala
- Ruotsinkielisiä keskimääräistä hieman enemmän
- Muita enemmän työttömiä, vähiten vakituisessa työssä olevia
- Asumat muita useammin maaseudulla
- Eniten yksiössä asuvia
- Suurin osa asuu vuokralla (77 %)
- Vähiten tyytyväisiä nykyiseen asumiseen

- Eiten ongelmia asunnon hakemisessa ja/tai saamisessa, erityisesti vuokratason ja vuokravakuuden korkeus, samaa asuntoa hakee moni muukin, asuinpaikkakunnalla ei ole vapaita asuntoja ja ei ole voimavaroja etsiä asuntoa
- Talouden tulot riittävät heikoiten kattamaan asumismenot
- Viimeaikaiset sosiaaliturvan leikkaukset ovat vaikuttaneet kykyyn selviytyä asumismenoista, ovat joutuneet tinkimää muista menoista tai turvautumaan sukulaisten apuun
- Eiten opintotuen asumislisää saavia. 55 % on saanut taloudellista tukea vanhemmilta
- Alhainen halukkuus ostaa oma omistusasunto
- Eiten muuttoja suunnittelevia (38 %)
- Alhaisin halukkuus ostaa oma omistusasunto
- Valmius maksaa omistusasunnosta alhainen (196 000 €)

Kuvio 69. Segmentti 5. Ryhmän osuus.

Taulukko 13. Segmentti 5. Ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma.

Sukupuoli ja ikä	Segmentti 5	TOTAL
Naiset	57 %	48 %
Miehet	43 %	52 %
18–20 vuotta	31 %	24 %
21–23 vuotta	26 %	24 %
24–26 vuotta	21 %	25 %
27–29 vuotta	21 %	27 %

7.2.6 Segmentti 6: Itsenäiset kerrostalon vuokra-asujat

Segmentille tunnusomaista (+)

- (+) Vuokra-asuminen on itselleni sopiva asumismuoto
- (+) Ravintoloiden, kauppojen ja kulttuuripalveluiden läheisyys on minulle tärkeää
- (+) Hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeämpiä kuin hyvät henkilöautoyhteydet

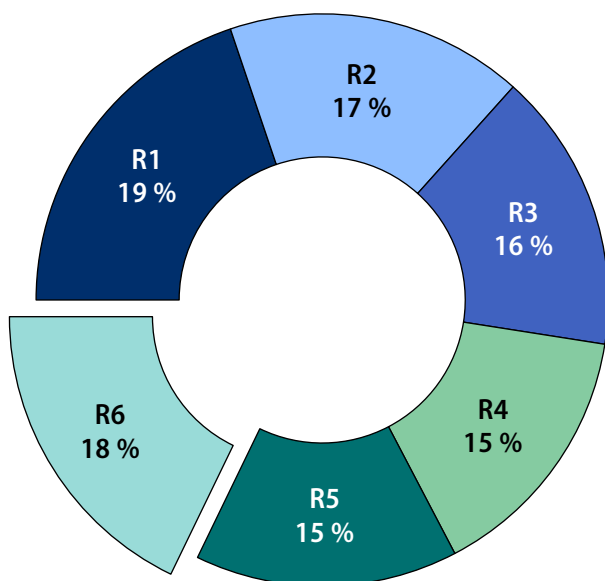
Segmentille ei ole tunnusomaista (-)

- (-) Asumistilanteeni siirtää lasten hankkimista
- (-) Omistusasunnon hankkiminen kannattaa aina
- (-) Asuntohuolet painavat mieltäni
- (-) Kiinnitän huomiota talon energiatehokkuuteen asuntoa valitessani
- (-) Asuminen soluasunnossa ennestään tuntemattomien henkilöiden kanssa sopii minulle
- (-) Kimppakämpässä kavereiden kanssa asuminen sopii minulle hyvin
- (-) Asunnon ja asuintalon esteettömyys on minulle tärkeää
- (-) Asuntoon on hyvä kuulua oma autopaikka

Taustat ja muut tulokset:

- Naisia keskimääräistä enemmän
- Suomenkielisiä keskimääräistä hieman enemmän
- Eniten korkeakouluopiskelijoita (yleisin ryhmä)
- Nykyisen asunnon pinta-ala pieni (60 m²)
- Eniten kerrostalossa asuvia, suurin osa asuu vuokralla (79 %)
- Ovat hyvin tyytyväisiä nykyiseen asumiseen
- Ei ongelmia asunnon etsimisessä tai saamisessa
- Alhainen halukkuus ostaa oma omistusasunto
- Vähiten muuttoa suunnittelevia (22 %)
- Alhaisin halukkuus ostaa oma omistusasunto
- Valmius maksaa omistusasunnosta keskimääräinen (252 000 €)

Kuvio 70. Segmentti 6. Ryhmän osuus.

Taulukko 14. Segmentti 6. Ryhmän ikä- ja sukupuolijakauma.

Sukupuoli ja ikä	Segmentti 6	TOTAL
Naiset	58 %	48 %
Miehet	42 %	52 %
18–20 vuotta	22 %	24 %
21–23 vuotta	24 %	24 %
24–26 vuotta	26 %	25 %
27–29 vuotta	27 %	27 %

8 Yhteenveto ja johtopäätökset

8.1 Yhteenveto

Vuoden 2025 tutkimus osoittaa, että nuorten asumistilanne on muuttunut monilta osin edelliseen tutkimuskierrokseen verrattuna, mutta samalla useat pitkän aikavälin kehityssuunnat ovat jatkuneet. Valtaosa 18–29-vuotiaista nuorista asuu edelleen kaupunkimaisessa ympäristössä, useimmiten kaupungin keskustan ulkopuolisilla asuinalueilla. Maaseudulla asuvien osuus on pysynyt melko vakaana, eikä alueellisessa asuinrakenteessa ole tapahtunut suuria muutoksia verrattuna vuoteen 2020.

Asumistilanteissa on kuitenkin nähtävissä selviä muutoksia. Yksin asuvien nuorten osuus on laskenut selvästi edellisestä mittauksesta, ja samalla lapsettomien pariskuntien osuus on kasvanut. Vanhempien kanssa asuvien osuus on hieman kasvanut, ja lapsiperheiden osuus on jatkanut pitkän aikavälin mukaista laskuaan. Asumistilanne vaihtelee voimakkaasti iän mukaan: nuorimmissa ikäryhmissä vanhempien luona asuminen on yleistä, kun taas vanhemmissa ikäryhmissä korostuvat parisuhteessa asuminen ja perheellistyminen.

Valtaosa nuorista asuu vuokra-asunnossa, ja vuokra-asumisen osuus on kasvanut entisestään. Omistusasunnossa asuvien osuus on puolestaan laskenut, vaikka halukkuus hankkia omistusasunto tulevaisuudessa on edelleen korkea. Nuoret aikovat ostaa asunnon tyypillisesti vasta useiden vuosien kuluttua, mikä heijastaa sekä taloudellista epävarmuutta että korkeaa hintatasoa erityisesti kaupunkialueilla. Kiinnostus kohdistuu useimmiten keskikokoisiin asuntoihin, erityisesti kolmioihin.

Nuoret ovat pääosin tyytyväisiä nykyiseen asumiseensa. Tyytyväisyys on korkea riippumatta asumismuodosta, asuinalueesta tai elämäntilanteesta. Tästä huolimatta asumiseen liittyvät huolet ovat lisääntyneet selvästi. Erityisesti asumiskustannukset, vuokrien korkeus ja kilpailu asunnoista koetaan ongelmallisiksi. Asunnon etsiminen on monille nuorille haastavaa, ja vieraskieliset nuoret kokevat syrjintää asunnonhaussa useammin kuin suomen- ja ruotsinkieliset.

Itsenäistyminen tapahtuu keskimäärin noin 19 vuoden iässä, ja yleisimmät syyt lapsuudenkodista poismuuttamiseen liittyvät opiskeluun ja elämäntilanteen muutokseen. Itsenäistymisen halu on edelleen keskeinen tekijä, mutta sen merkitys on vähentynyt aiempiin tutkimuskierroksiin verrattuna. Vanhempien luona asumisen syyt ovat yhä useammin taloudellisia: kotona asuminen koetaan edulliseksi ja turvalliseksi, ja itsenäisen asumisen kustannuksia pidetään liian korkeina.

Asumiskustannusten nousu näkyy nuorten arjessa laajasti. Vuokralla asuvien keskimääräiset asumismenot ovat kasvaneet (Tilastokeskus 2024) ja omistusasujien kustannukset ovat nousseet erityisesti korkotason muutosten myötä (Suomen Pankki). Yhä harvempi kokee selviytyvänsä asumismenoista erittäin hyvin, ja erityisesti yksinasuvat, vuokralla asuvat ja opiskelijat kokevat taloudellista kuormitusta. Sosiaaliturvaleikkaukset ovat heikentäneet asumismenoista selviytymistä osalla nuorista, ja monet ovat joutuneet tinkimään muusta kulutuksesta, tekemään töitä opintojen ohella tai turvautumaan läheisten apuun.

Asumiseen liittyvät toiveet painottuvat hyvään asuinympäristöön, luonnonläheisyyteen, palveluiden saavutettavuuteen ja toimiviin liikenneyhteyksiin. Vaikka suuri osa nuorista pitää kaupunkiasumista mieluisana, myös maaseutumaisen asumisen vetovoima on kasvanut, erityisesti kaupunkialueilla asuvien keskuudessa. Nuorten asumistoiveet ovat aiempaa monimuotoisempia eivätkä noudata yksiselitteistä kaupungistumisen logiikkaa.

8.2 Johtopäätökset

Tutkimuksen perusteella nuorten asumista leimaa entistä voimakkaammin taloudellinen epävarmuus ja asumiskustannusten kasvu. Vaikka nuoret ovat pääosin tyytyväisiä asumiseensa, asumiseen liittyvät huolet ovat lisääntyneet ja vaikuttavat laajasti nuorten elämänvalintoihin, kuten itsenäistymisen ajoittumiseen, perheen perustamiseen ja muuttopäätöksiin. Asumistilanne siirtää lasten hankkimista aiempaa useammin, mikä kytkeytyy suoraan asumisen hintaan ja taloudelliseen kantokykyyn.

Vuokra-asumisen yleistymisen ja omistusasumisen lykkääntyminen eivät näyttäydy niinkään nuorten arvojen muutoksena, vaan pikemminkin seurausta rakenteellisista tekijöistä: korkeasta hintatasosta, epävarmoista työmarkkina-asetuksista ja kasvaneista asumismenoista. Omistusasuminen on edelleen monille tavoiteltava päämäärä, mutta sen koetaan olevan saavutettavissa vasta pitkällä aikavälillä.

Vanhempien ja sukulaisten taloudellinen tuki muodostaa merkittävän osan nuorten asumisen rahoituksesta. Lähes puolet nuorista on saanut taloudellista apua asumiseensa, mikä korostaa perhetaustan merkitystä ja herättää kysymyksiä asumisen yhdenvertaisuudesta. Ilman läheisten tukea osa nuorista olisi huomattavasti heikommissa asemassa asuntomarkkinoilla.

Alueelliset erot korostuvat erityisesti asumiskustannuksissa ja asuntomarkkinoiden toimivuudessa. Suurilla kaupunkialueilla vuokrataso ja kilpailu asunnoista vaikeuttavat nuorten asemaa, kun taas harvemmin asutuilla alueilla haasteet liittyvät työ- ja koulutusmahdollisuuksiin. Nuorten asumisen ja alueellisen kehityksen kannalta koulutuksen, erityisesti korkeakoulutuksen, sijoittuminen eri puolille maata on keskeinen tekijä.

Tulokset osoittavat tarpeen tarkastella nuorten asumista kokonaisvaltaisena osana sosiaali-, koulutus- ja työmarkkinapolitiikkaa. Pelkät asumisen tukimuodot eivät riitä, jos asumiskustannusten nousu ja tulojen kehitys jatkavat eriytymistä. Nuorten asumisen turvaaminen edellyttää sekä kohtuuhintaisen asuntotuotannon lisäämistä että nuorten taloudellisen aseman vahvistamista.

Liitteet

Liite 1. Saatekirje

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

NAL

2025 Nuorten asuminen - tutkimus

Hyvä vastaanottaja,

Kutsumme sinut vastaamaan Nuorten asuminen - kyselytutkimukseen, joka käsittelee 18–29-vuotiaiden nuorten asemaa asuntomarkkinoilla, nykyistä asumista sekä asumiseen liittyviä tavoitteita, toiveita, ongelmia ja mielipiteitä. Tutkimuksen toteuttavat joka viides vuosi opetus- ja kulttuuriministeriö, ympäristöministeriö sekä Nuorisotasuntoliitto NAL.

Tutkimukseen on valittu satunnaisesti 18–29-vuotiaita nuoria. Henkilö- ja osoitetiedot on saatu Digi- ja väestötietovirastosta syyskuussa 2025.

Vastaaminen on vapaaehtoista. Tutkimuksen tuloksista kerrotaan siten, ettei sinua voi tunnistaa. Vastauksesi ovat tärkeitä ja ne auttavat kehittämään lasten ja nuorten palveluja. Vastausten keräämisen toteuttaa tutkimustoimisto Iro Research Oy, joka myös käsittelee tutkimusaineiston ja raportoi tulokset.

Näin vastaat kyselyyn tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella:

1. Avaa lomake QR-koodilla tai mene tietokoneella, tabletilla tai älypuhelimella osoitteeseen: www.iro.fi/nuortenasuminen2025
2. Syötä aktivointikoodi XXXXX
3. Täytä kysely, vastauksesi tallentuvat automaattisesti.

Kyselyyn vastaaminen kestää noin 10–15 minuuttia.

Vastaathan kyselyyn kahden viikon kuluessa.

Arvomme kaikkien vastanneiden kesken 10 kappaletta arvoltaan 50 euron S-ryhmän lahjakortteja. Ilmoitamme arvonnän voittajalle henkilökohtaisesti.

Kaikki vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja analysoidaan nimettöminä. Tutkimuksesta ei voi tunnistaa yksittäisiä vastaajia. Tutkimusten tuloksista voit lukea talvella 2026 tutkimusraportista, jonka ympäristöministeriö julkaisee.

Lisätietoja tutkimuksesta antaa ympäristöministeriössä Hanna Kettunen, puh. +358 (0)29 5250 010, hanna.kettunen@gov.fi sekä Iro Research Oy:ssä Tomi Ronkainen, puh. 050 304 2397, tomi.ronkainen@iro.fi.

Kiitos etukäteen arvokkaista vastauksistasi!

Ympäristöministeriö
Hanna Kettunen

Nuorisotasuntoliitto NAL
Katri Nokela

Osoitelähde: Väestötietojärjestelmä, Digi- ja väestötietovirasto, PL 123, 00531 Helsinki.
Tietosuojaseloste: <https://ym.fi/tietosuoja>

Liite 2. Kyselylomake

K00 Haluatko vastata

- 1 suomeksi
- 2 ruotsiksi
- 3 englanniksi

K1 Sukupuolesi

- 1 Nainen
- 2 Mies
- 3 Muu
- 4 En halua kertoa

K2 Minkä ikäinen olet?

_____ vuotta

K3 Millä postinumeroalueella asut? _____

K4 Asutko kotikuntasi tai kaupunkisi

- 1 Kaupungin keskustassa
- 2 Kaupungin keskustan reuna-alueella esim. lähiössä
- 3 Taajamassa maaseudulla esim. kirkonkylällä
- 4 Haja-asutusalueella maaseudulla

K5 Entä miltä paikkakunnalta olet kotoisin? Valitse se kunta, jonka koet kotipaikkakunnaksesi, yleensä se, missä olet viettänyt suurimman osan lapsuudestasi ja nuoruudestasi.

Muu maa kuin Suomi, mikä _____

K5a Milloin olet muuttanut Suomeen?

Vuonna _____

K6 Mikä on työmarkkina-asemasi? Mikä tai mitkä seuraavista kuvaavat sinua?

- 1 Opiskelija lukiossa tai ammatillisessa oppilaitoksessa
- 2 Opiskelija yliopistossa, ammattikorkeakoulussa tai muussa korkeakoulussa
- 3 Oppisopimuskoulutuksessa
- 4 Vakituiseissa työssä
- 5 Määräaikaisessa työssä
- 6 Osa-aikatyössä
- 7 Työelämävalmennus, työkokeilu, työpaja, kuntoutustoiminta, ammatilliset kurssit ja vastaavat
- 8 Työtön
- 9 Äitiys-, isyys- tai vanhempainvapaa, hoitovapaa
- 10 Varusmies- tai siviilipalveluksessa
- 11 Yrittäjä
- 12 Muu, mikä? _____
- 13 En osaa sanoa

K7 Mikä on nykyisen asunnon asuinpinta-ala?

Noin _____ neliömetriä

K8 Kuinka monen huoneen asunnossa asut?

- 1 yksiö
- 2 kaksio
- 3 kolmio
- 4 4 h+k
- 5 Enemmän kuin 4 h+k
- 6 En osaa sanoa

K9 Entä asutko...?

- 1 Omakotitalossa
- 2 Rivitalossa
- 3 Kerrostalossa
- 4 Muussa
- 5 En osaa sanoa

K10 Asutko...?

- 1 Vuokralla
- 2 Omistamassasi asunnossa
- 3 Asumisoikeusasunnossa
- 4 Osaomistusasunnossa
- 5 Palveluasunnossa tms.
- 6 Vanhempien tai sukulaisten luona ilman vuokranmaksuvelvoitetta
- 7 Jokin muu, mikä? _____
- 8 En osaa sanoa

FILTTERI: K10=1

K10b Asutko

- 1 Opiskelija-asunnossa
- 2 Nuorisoasunnossa
- 3 Kunnan vuokra-asunnossa
- 4 Muun vuokrayhtiön vuokra-asunnossa (esim. Lumo, SATO)
- 5 Yksityiseltä henkilöltä vuokratussa asunnossa
- 6 Jossain muussa, missä?

FILTTERI K10=6

K10c Mitkä asiat vaikuttavat siihen, että asut vanhempiesi luona?

- Olen vielä liian nuori muuttamaan pois kotoa
- Opintoni ovat kesken
- Kotona asuminen on halvempaa
- Kotona asuminen on turvallista
- Olen tyytyväinen nykyiseen asumistapaan
- Olen tällä hetkellä työttömänä tai tilapäistyössä
- En ole onnistunut saamaan vuokra-asuntoa
- En ole onnistunut saamaan opiskelupaikkaa
- Vanhempani tarvitsevat apua
- Maksuhäiriöt tai häätö vaikuttavat oman vuokra-asunnon saamiseen
- Minulla ei ole varaa asua itsenäisesti
- En tunne pärjääväni vielä yksinäni
- Olen ollut asunnoton
- Olen kokenut syrjintää asunnonhaussa

FILTTERI K10=6

K10d Merkitse kuvaavatko seuraavat väittämät mielipidettäsi.

- 1 Tarvitsen apua asunnon etsintään.
- 2 Uskon tarvitsevani apua viranomaisten kanssa asiointiin.
- 3 Luulen tarvitsevani tukea arjen askareissa sitten, kun asun itsenäisesti.
- 4 Pelkään, että minulta jää asiat tekemättä, kun kukaan ei ole kehottamassa.
- 5 Jos asuisin yksin, kärsisin yksinäisyydestä.
- 6 Pelkään, että kaveriporukan bileet siirtyvät kotiini, kun muutan asumaan omilleni.
- 7 Pelkään, etten tulisi toimeen taloudellisesti, jos asuisin itsenäisesti.

KAIKKI

K11 Oletko tyytyväinen nykyiseen asumiseesi?

- 1 Kyllä
- 2 Ei

K12 Kenen kanssa asut tällä hetkellä

- 1 Molempien vanhempien kanssa
- 2 Äidin tai isän kanssa
- 3 Yksin
- 4 Avio- tai avopuolison kanssa
- 5 Avio- tai avopuolison ja lapsen/lasten kanssa
- 6 Yksinhuoltajana lapsen/lasten kanssa
- 7 Muun sukulaisen/muiden sukulaisten kanssa (esim. sisaruksen tai isovanhempien kanssa)
- 8 Yhdessä kaverin tai kavereiden kanssa
- 9 Yhdessä jonkun muun kanssa, esim. soluasunnossa
- 10 Muu asumismuoto, mikä?
- 11 En osaa sanoa

FILTTERI: K10=1-5 tai K10=7

K13 Minkä ikäisenä muutit pois lapsuuden kodistasi tai itsenäistyt sijoituksesta?

_____ -vuotiaana

K14 Mitkä seuraavista asioista vaikuttivat siihen, että muutit pois vanhempiesi luota?

- 1 Muutin toiselle paikkakunnalle opiskelun vuoksi
- 2 Muutin toiselle paikkakunnalle töihin
- 3 Halusin itsenäistyä
- 4 Vanhempien asunto oli ahdas
- 5 Muutin yhteen seurustelukumppanin tai puolison kanssa
- 6 Vanhemmat muuttivat enkä muuttanut mukana
- 7 Vanhempien luona asuminen ei enää ollut mahdollista
- 8 Ei mikään edellisistä
- 9 En osaa sanoa

FILTTERI: K14=7

K14b Mistä syystä vanhempien luona asuminen ei ollut enää mahdollista?

- taloudelliset syyt
- lastensuojeluun liittyvä sijoitus tai sijaishuolto
- ristiriidat vanhempien kanssa liittyen omaan sukupuoli- tai seksuaali-identiteettiin
- ristiriidat vanhempien kanssa kulttuurillisiin tapoihin liittyen
- ristiriidat vanhempien kanssa jostain muusta syystä
- terveydentilaan liittyvät syyt
- vanhemmat eivät ole elossa
- muu syy, mikä _____

KAIKKI

K15 Minkälaisia ongelmia olet kohdannut etsiessäsi asuntoa? Mitkä seuraavista asioista olet kokenut ongelmaksi omalla kohdallasi?

- 1 Ei ole ongelma
 - 2 On vähäinen ongelma
 - 3 On suuri ongelma
 - 4 En osaa sanoa / En ole etsinyt asuntoa
- En tiedä, mistä etsiä asuntoja
 - Samasta asunnosta kilpailee moni asunnonhakija
 - Olen hakenut asuntoja, mutta hakemukset eivät ole johtaneet asunnon saamiseen
 - Vuokrataso on liian korkea
 - Vuokravakuus eli takuuvuokra on liian korkea
 - Luottotietojen menetys estää asunnon saamisen

- Vuokrasopimus tehdään joskus aluksi määräaikaisena, jolloin asuntoon täytyy sitoutua vuodeksi
- Olen kokenut syrjintää asunnonhaussa
- En ole löytänyt tarpeitani vastaavaa esteetöntä asuntoa
- Minulla ei ole ollut voimavaroja etsiä asuntoa elämäntilanteen tai terveydentilan vuoksi.

FILTTERI K15_8 = 2 tai 3

K15b Mistä arvelet syrjinnän johtuneen?

- 1 lästäni
- 2 Sukupuolestani
- 3 Elämäntilanteestani
- 4 Etnisestä taustastani
- 5 Sukupuoli- tai seksuaalivähemmistöön kuulumisesta
- 5 Muusta syystä, mistä_____

K12=3 (asuu yksin)

K16 Paljonko kuukausitulosi ovat ennen verojen vähentämistä? Laske tuloihin mukaan saamasi tuet. Jos tulosi vaihtelevat vuoden mittaan, arvioi tähän keskimääräinen kuukausitulosi.

- 1 Alle 500 euroa
- 2 501–1000 euroa
- 3 1001–1500 euroa
- 4 1501–2000 euroa
- 5 2001–3000 euroa
- 6 3001–4000 euroa
- 7 4001–5000 euroa
- 8 yli 5 000 euroa
- 9 En osaa/halua sanoa

K12=1-2 tai K12=4-11 (ei asu yksin)

K16b Paljonko ovat kotitaloutesi jäsenten yhteenlasketut kuukausitulot ennen verojen vähentämistä? Laske tuloihin mukaan saamanne tuet. Jos tulonne vaihtelevat vuoden mittaan, arvioi tähän keskimääräiset kuukausitulonne.

- 1 Alle 500 euroa
- 2 501–1 000 euroa
- 3 1 001–1 500 euroa
- 4 1 501–2 000 euroa
- 5 2 001–3 000 euroa
- 6 3 001–4 000 euroa
- 7 4 001–5 000 euroa
- 8 yli 5 000 euroa
- 9 En osaa/halua sanoa

KAIKKI

K17 Kuinka paljon taloutesi käyttää tällä hetkellä asumismenoihin keskimäärin kuukaudessa? Jos asut vuokralla, kerro paljonko maksat vuokraa kuukaudessa. Jos asut omassa asunnossa, laske asumismenoihin yhtiövastike, rahoitusvastike, mahdolliset asuntolainan korot ja kuukausilyhennys. Anna vähintään karkea arvio.
noin _____ euroa

K12=3 (asuu yksin)

K17b Kuinka hyvin omat tulosi mielestäsi riittävät asumismenoihin?

- 1 Erittäin hyvin
- 2 Melko hyvin
- 3 Melko huonosti
- 4 Erittäin huonosti
- 5 En osaa sanoa

K12=1-2 tai K12=4-11 (ei asu yksin)

K17c Kuinka hyvin omat taloutesi käytettävissä olevat tulot riittävät mielestäsi asumismenoihin?

- 1 Erittäin hyvin
- 2 Melko hyvin
- 3 Melko huonosti
- 4 Erittäin huonosti
- 5 En osaa sanoa

KAIKKI

K18 Ovatko viimeaikaiset sosiaaliturvan leikkaukset vaikuttaneet kykyysi selviytyä asumismenoistasi?

- 1 Erittäin paljon
- 2 Melko paljon
- 3 Melko vähän
- 4 Erittäin vähän
- 5 Ei lainkaan
- 6 En osaa sanoa

K19 Oletko asumismenoista selviytyäksesi joutunut tekemään joitakin seuraavista asioista viimeisen viiden vuoden aikana?

- 1 Vaihtamaan halvempaan asuntoon
- 2 Vaihtamaan omistusasunnosta vuokra-asuntoon
- 3 Työskentelemään opiskelun ohella
- 4 Tekemään ylitöitä tai kahta työtä
- 5 Tinkimään muusta elämästä
- 6 Lykkäämään lainojen lyhennyksiä
- 7 Ottamaan lainaa
- 8 Turvautumaan sukulaisten apuun
- 9 Turvautumaan toimeentulotukeen
- 10 Jättämään vuokran maksamatta tai sopimaan maksusuunnitelmasta vuokranantajan kanssa

K20 Oletko ollut asunnoton

- 1 Kyllä
- 2 En

KYSYMYKSET 20B-20E FILTERILLÄ K20=1

K20b Oletko ollut kirjautuneena väestötietojärjestelmään vailla vakinaista asuntoa olevana?

- 1 Kyllä
- 2 En

K20c Asunnottomuuden vuoksi olen joutunut asumaan

- 1 Vanhempien kanssa
- 2 Sukulaisten tai ystävien luona
- 3 Leirintäalueella
- 4 Hotellissa tai hostellissa
- 5 Ulkona tai rappukäytävässä
- 6 Asunnottomien asumispalveluissa
- 7 Muualla, missä? _____

K20d Kuinka pitkään olet ollut asunnottomana?

_____kuukautta

K20e Kuinka monta kertaa olet ollut asunnottomana?

_____kertaa

KAIKKI

K21 Saatko tällä hetkellä....

- 1 asumistukea
- 2 asumislisää
- 3 toimeentulotukea
- 3 en saa kumpaakaan tukea

K22 Saatko tai oletko saanut taloudellista tukea asumiseesi vanhemmiltasi tai isovanhemmiltasi tai muilta sukulaisilta?

- 1 En ole saanut
- 2 Olen saanut
- 3 En osaa sanoa

FILTTERI K22=2

K22b Missä muodossa taloudellinen tuki on tullut?

- 1 Suora rahallinen tuki
- 2 Epäsuora taloudellinen tuki (esim. tavarat, ruoka ym.)
- 3 Laina
- 4 Olen saanut vanhemmiltani tai sukulaisiltani asunnon
- 5 Asun vanhempieni tai sukulaisten omistamassa asunnossa
- 6 Vanhemmilta tai sukulaisilta saadut rahastosijoitukset, osakkeet, maa- tai metsäomaisuus
- 7 Perintö
- 8 Muu tuki, mikä? _____

KAIKKI

K23 Oletko käyttänyt Ohjaamoja tai muuta matalan kynnyksen palvelua selvittääksesi asumisen asioita?

- 1 En
- 2 Kyllä
- 3 En osaa sanoa

K24 Suunnitteletko muuttoa tai oletko muuttamassa nykyisestä asunnostasi?

- 1 En suunnittele/en ole muuttamassa
- 2 Kyllä suunnittelen/olen muuttamassa
- 3 En osaa sanoa

FILTTERI K24=2

K24b Miksi suunnittelet muuttoa?

- 1 Asunto on liian kallis
- 2 Asunto on ahdas
- 3 Nykyisen asunnon sijainti on huono
- 4 Asunto on muuten epätyytyttävä.
- 5 Vaihdan paikkakuntaa
- 6 Muutan yhteen toisen henkilön kanssa
- 7 Ero tai seurustelusuhteen päätyminen
- 8 Haluan itsenäistyä vanhemmista
- 9 Vuokrasuhde päättyy
- 10 Muutan vuokra-asunnosta omistusasuntoon
- 11 Muutan takaisin vanhemmilleni/lapsuudenkotiini
- 12 Paikkakunnalla ei ole työ- tai opiskelumahdollisuuksia
- 13 Jokin muu syy, mikä? _____

FILTTERI K24=2

K24c Minkä verran olisit enintään valmis maksamaan vuokra kuukaudessa?

noin _____ euroa/kk

KAIKKI (vaikka omistaa jo omistusasunnon)

K25 Haluaisitko ostaa omistusasunnon tulevaisuudessa?

- 1 En
- 2 Kyllä
- 3 En osaa sanoa

FILTTERI K25=2

K25b Minkä tyyppisen asunnon haluaisit ostaa?

- 1 Yksiön
- 2 Kaksion
- 3 Kolmion
- 4 4 huonetta
- 5 5 huonetta tai suuremman
- 6 En osaa sanoa

FILTTERI K25=2

K25c Kuinka paljon olisit valmis maksamaan asunnosta ostaessasi sen?

noin _____ euroa

FILTTERI K25=2

K25d Millä kaikilla seuraavista tavoista aiot rahoittaa asunnon hankinnan?

- 1 Säästöillä
- 2 Lainalla
- 3 Vanhempien tai muiden sukulaisten avustuksella
- 4 Edellisen asunnon myynnillä
- 5 Muulla tavoin, miten? _____
- 6 En osaa sanoa

KAIKKI

K26 Missä seuraavista talotyypeistä mieluiten asuisit tulevaisuudessa?

- 1 Kerrostalossa
- 2 Rivitalossa
- 3 Omakotitalossa
- 4 En osaa sanoa

K27 Valitse seuraavien väittämien kohdalta vaihtoehto, joka vastaa parhaiten omaa käsitystäsi.

- 1 Täysin samaa mieltä
- 2 Jokseenkin samaa mieltä
- 3 Jokseenkin eri mieltä
- 4 Täysin eri mieltä
- 5 En osaa sanoa

- Pitkä vanhempien luona asuminen on etuoikeus.
- Asuminen soluasunnossa ennestään tuntemattomien henkilöiden kanssa sopii minulle
- Tärkeämpää kuin asuntoon satsaaminen on matkustella ja elää nuoruutta
- Tehdessäni asumisvalintoja olen tehnyt tarkkoja laskelmia asumismenoista.
- Omistusasunnon hankkiminen kannattaa aina.
- Asumisoikeusasuminen on minulle varteen otettava vaihtoehto.
- Kimppakämpässä kavereiden kanssa asuminen sopii minulle hyvin.
- Asumistilanteeni siirtää lasten hankkimista.
- Asuntohuolet painavat mieltäni.
- Vuokra-asuminen on itselleni sopiva asumismuoto.
- Olen harkinnut takaisin vanhempieni luo/lapsuudenkotiin muuttamista

K28 Lopuksi muutamia asumistoiveisiin liittyviä väittämiä. Valitse jokaisen väittämän kohdalla omaa käsitystäsi parhaiten vastaava vastausvaihtoehto.

- 1 Täysin samaa mieltä
- 2 Jokseenkin samaa mieltä
- 3 Jokseenkin eri mieltä
- 4 Täysin eri mieltä
- 5 En osaa sanoa

- Haluan mieluiten asua isossa kaupungissa.
- Maaseutumainen asuminen on minulle mieluisin vaihtoehto.
- Mielikuva asuinalueesta vaikuttaa muuttopäätökseeni.
- Olen valmis tinkimään neliöiden määrästä, jotta saan asunnon keskeiseltä paikalta.
- Asuinympäristön luonnonläheisyys on minulle tärkeää.
- Minulle on tärkeää, että asun lähellä tuttuja ja läheisiä ihmisiä.
- Asuisin mielelläni monikulttuurisessa asuinympäristössä.
- Ravintoloiden, kauppojen ja kulttuuripalveluiden läheisyys on minulle tärkeää.
- Hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat tärkeämpiä kuin hyvät henkilöautoyhteydet
- Asuntoon on hyvä kuulua oma autopaikka.
- Asunnon ja asuintalon esteettömyys on minulle tärkeää
- Kiinnitän huomiota talon energiatehokkuuteen asuntoa valitessani.
- Olisin kiinnostunut hyödyntämään lainattavia yhteiskäyttöautoja, -pyöriä tai -työkaluja.
- Voisin maksaa hieman enemmän vuokraa, jotta voisin asua talossa, jossa on yhteistiloja ja palveluja (esim. kuntosali, työskentelytilat)

Lähteet

Tilastokeskus, 2024. Asuntojen vuokrat [verkkójulkaisu]. ISSN=1798-100X.

Helsinki: Tilastokeskus <https://stat.fi/fi/julkaisu/cm14upgfh1n7f08usw6bsdf56>

Suomen Pankki. Euriborkorot kuukausittain. <https://www.suomenpankki.fi/fi/>

[tilastot/taulukot-ja-kuviot/korot/kuviot/korot_kuviot/euriborkorot_kk_chrt_fi/](https://www.suomenpankki.fi/fi/tilastot/taulukot-ja-kuviot/korot/kuviot/korot_kuviot/euriborkorot_kk_chrt_fi/)

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

ISBN: 978-952-361-071-2 PDF
ISSN: 2490-1024 PDF

Aleksanterinkatu 4–10, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi